

Raport

Monitorizarea și evaluarea
gradului de implimentare

**A PROGRAMULUI NAȚIONAL
DE TINERET 2023 - 2026**

Acest material este realizat în cadrul proiectului **“Implicarea civică pentru împuternicirea tinerilor și femeilor”** implementat de Fundația Est-Europeană în parteneriat cu Consiliul Național al Tineretului din Moldova, Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare și Organizația Necomercială Agenția Regională de Dezvoltare din Tiraspol din resursele acordate de Uniunea Europeană și Suedia. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Fundației Est-Europene, al Consiliului Național al Tineretului din Moldova, Centrului Parteneriat pentru Dezvoltare și Organizația Necomercială Agenția pentru Dezvoltare Regională din Tiraspol, ale Uniunii Europene și/sau al Suediei.

Abrevieri	2
Introducere	3
Prioritatea I – Lucrul de tineret calitativ, accesibil și incluziv	8
Evaluarea Gradului de Implementare	8
Introducere – scurta descriere a priorității strategice	8
Constatările generale pe gradul de realizare a priorității	9
Detalierea progresului pe fiecare obiectiv specifici	9
Evaluarea gradului de Implementare a Obiectivelor specifice și generale	25
Constatări generale privind indicatorii stabiliți, calitatea acestora și sursele de date	26
Concluzii și Recomandări – Prioritatea I – Lucrul de tineret calitativ, accesibil și incluziv	30
Concluzii și recomandări la capitolul grad de realizare a activităților	30
Concluzii și recomandări la capitolul obiective specifice și generale	31
Prioritatea II – Crearea culturii de participare civică și decizională în rândul tinerilor	33
Evaluarea Gradului de Implementare	33
Introducere – scurtă descriere a priorității strategice	33
Constatările generale pe gradul de realizare a priorității	34
Detalierea progresului pe fiecare obiectiv specifici	34
Evaluarea gradului de Implementare a Obiectivelor specifice și generale	49
Constatări generale privind indicatorii stabiliți, calitatea acestora și sursele de date	49
Concluzii și Recomandări – Prioritatea II – Crearea culturii de participare civică și decizională în rândul tinerilor	53
Concluzii și recomandări la capitolul grad de realizare a activităților	53
Concluzii și recomandări la capitolul obiective specifice și generale	53
Concluzii și recomandări la capitolul relevanța intervențiilor	54
Prioritatea III – Inovația socială inițiată și promovată de tineri	55
Evaluarea Gradului de Implementare	55
Introducere – scurta descriere a priorității strategice	55
Constatările generale privind gradul de realizare a priorității	56
Detalierea progresului pe fiecare obiectiv specific	56
Evaluarea gradului de Implementare a Obiectivelor specifice și generale	69
Concluzii și Recomandări – Prioritatea III – Inovația socială inițiată și promovată de tineri	74
Concluzii și recomandări la capitolul grad de realizare a activităților	74
Concluzii și recomandări la capitolul obiective specifice și generale	75
Concluzii și recomandări la capitolul relevanța intervențiilor	77
Evaluare transversală (inclusiv și gen, NEET, rural/urban etc.)	78
Lecții învățate și factori de succes/eșec	81

ABREVIERI

MEC – Ministerul Educației și Cercetării

ANT – Agenția Națională pentru Tineret (Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret)

CNTM – Consiliul Național al Tineretului din Moldova

APL – Autorități Publice Locale

UNFPA – Fondul Națiunilor Unite pentru Populație

SDC – Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare (Swiss Agency for Development and Cooperation)

GIZ – Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit)

UNICEF – Fondul Internațional pentru Urgențe ale Copiilor al Națiunilor Unite

AO – Asociație Obștească

HG – Hotărâre de Guvern

BPN – Bugetul Public Național

NEET – Tineri care nu sunt angajați, nu urmează studii și nu urmează formare profesională (Not in Employment, Education or Training)

Youth Lab / Youth Labs – Laborator(e) de inovare socială pentru tineri

SDG – Sustainable Development Goals (Obiectivele de Dezvoltare Durabilă)

UE / EU – Uniunea Europeană

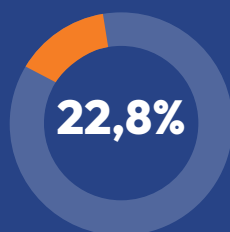
INTRODUCERE

Evaluarea intermediară a strategiei are rolul de a măsura progresul înregistrat până în prezent și de a identifica decalajele dintre planificare și implementare. Procesul de evaluare nu se limitează doar la o analiză cantitativă a indicatorilor, ci include și o abordare calitativă, prin care sunt investigate relevanța, coerența și impactul măsurilor adoptate. În plus, analiza are menirea de a oferi recomandări aplicabile, care să permită ajustarea politicilor și accelerarea progresului pentru perioada rămasă de implementare.

Un element definitoriu al contextului îl constituie discrepanța dintre nivelul declarativ și cel operațional. Deși au fost înregistrate progrese importante în plan normativ și instituțional, cum ar fi aprobarea regulamentelor-cadru pentru centrele de tineret, introducerea mecanismelor de finanțare sau inițierea unor programe de capacitate pentru tineri, aplicarea lor efectivă este adesea limitată de resurse insuficiente, de capacitatea redusă a administrației publice locale și de lipsa unor mecanisme robuste de monitorizare și raportare.

Astfel, **evaluarea Strategiei „Tineret 2030”** trebuie privită ca un instrument de învățare și de ajustare. Ea nu se rezumă la constatarea gradului de realizare a obiectivelor, ci propune soluții pentru a transforma direcțiile strategice în rezultate concrete și durabile pentru tineri și comunități, consolidând totodată încrederea dintre generația tânără și instituțiile statului.

Conform datelor
Biroului Național
de Statistică¹,

din populația Republicii Moldova
sunt **tinerii de 14-23 ani**, aproximativ
544.000 de persoane

Această categorie reprezintă un segment semnificativ al capitalului uman, dar în același timp vulnerabil la fenomene precum migrația și șomajul.

**Circa 145.000 de
elevi și studenți**

erau înmatriculați, în anul de studii 2024–2025, în instituțiile de învățământ din țară ceea ce arată că o mare parte dintre tineri se află în procesul de formare profesională.

Totuși, oferta educațională și oportunitățile de angajare nu reușesc întotdeauna să răspundă așteptărilor acestora și nici necesităților pieței muncii, ceea ce favorizează intenția de migrare.

¹ Biroul Național de Statistică (2024). Tinerii în Republica Moldova în anul 2024 – Date statistice oficiale.

La nivel civic, nivelul de implicare rămâne scăzut.

Potrivit rapoartelor UNICEF²

5%

dintre tineri participă la consultările bugetelor publice locale

26%

dintre tinerii cu vârste între 18 și 35 de ani s-au prezentat la vot la alegerile locale din 2023

Această tendință indică o distanță între tineret și procesele decizionale, deși tinerii declară frecvent că își doresc mai multă transparență și oportunități de participare.

Pe de altă parte, există și evoluții pozitive.

În anul 2024, conform datelor publicate de Agenția Națională pentru Tineret³,

26 de organizații de tineret

au beneficiat de granturi guvernamentale

în valoare totală de 12 milioane lei, pentru proiecte ce vizează inovarea socială, voluntariatul și implicarea civică.

Aceste investiții susțin atât inițiativele comunitare, cât și consolidarea capacității organizațiilor de a deveni actori relevanți în dezvoltarea locală și națională. Totodată, creșterea numărului de organizații de tineret implicate în proiecte inovative este în concordanță cu obiectivele strategice stabilite și reprezintă o bază pentru dezvoltarea culturii de participare și a infrastructurii destinate tinerilor.

Astfel, statisticile arată un tablou dual: pe de o parte, un potențial semnificativ al tinerilor în procesul de dezvoltare socio-economică, iar pe de altă parte, o participare civică redusă și o nevoie constantă de consolidare a programelor de suport. În acest context, prioritățile de tipul „Inovația socială inițiată și promovată de tineri” devin esențiale pentru transformarea resurselor demografice într-un motor de schimbare și progres.

ASPECTE METODOLOGICE

Procesul de evaluare a Strategiei de Dezvoltare a Sectorului de Tineret „Tineret 2030”

a fost construit pe baza unei metodologii unitare, care combină analiza documentară, colectarea de date primare și consultarea părților interesate. Scopul a fost de a măsura gradul de implementare a obiectivelor generale și specifice, dar și de a înțelege calitatea și relevanța activităților raportate.

Un prim element esențial a fost utilizarea grilei de evaluare elaborate special pentru această strategie. Aceasta a permis cuantificarea progresului pe fiecare rezultat anticipat, folosind o scală de la 0 la 1 (unde 0 reprezintă lipsa realizării, iar 1 realizarea integrală). Grila a inclus atât punctajele raportate de Ministerul Educației și Cercetării (MEC), cât și evaluările experților independenți, permițând astfel compararea percepțiilor instituționale cu analiza externă.

² UNICEF Moldova – Raport de program: Sprijinul UE pentru participarea tinerilor la procesul decizional

³ Finanțare în sumă de circa 12 milioane de lei pentru 26 de inițiative de tineret

În completare, au fost analizate sursele oficiale de verificare, hotărâri de guvern, ordine ministeriale, rapoarte de implementare, documente financiare și materiale publice online, pentru a confirma gradul de realizare al activităților. În cazurile în care sursele nu au fost publice sau nu au fost prezentate dovezi suficiente, indicatorii au fost marcați ca fiind parțial realizați sau neraportabili.

Un rol important l-au avut și **interviurile și discuțiile cu reprezentanții centrelor de tineret și ai organizațiilor de tineret**, desfășurate în format online. Acestea au oferit o perspectivă directă asupra funcționării mecanismelor instituționale, relevanței programelor pentru beneficiari și barierelor întâlnite în implementare.

Pentru a asigura o analiză cât mai completă, evaluarea a inclus și dimensiunea transversală (gen, rural/urban, NEET, grupuri vulnerabile). Aceasta a permis verificarea măsurii în care principiile incluziunii și egalității de șanse sunt reflectate atât în planificare, cât și în implementare.

Printre principalele limitări metodologice identificate se numără lipsa unui sistem unificat de colectare a datelor dezagregate, calitatea neuniformă a datelor transmise de la nivel local, precum și lipsa indicatorilor de impact pentru anumite obiective. Aceste constrângeri pot afecta nivelul de detaliu al analizei și impun o abordare complementară prin metode calitative.

Nu au fost analizate în completa valoare livrabilele asigurate pentru perioada trim. 3 și 4 2025 și acțiunile cu termenul limită de 2026 sau 2027, în contextul în care nu existau date disponibile la momentul efectuării analizei.

În final, metodologia a urmărit nu doar cuantificarea progresului, ci și identificarea factorilor care influențează implementarea, puncte forte, limitări și oportunități de îmbunătățire.

SUMAR EXECUTIV

Evaluarea intermediară a Strategiei Național „Tineret 2030”

confirmă un progres moderat, dar fragmentat, între realizările la nivel normativ și aplicarea lor practică. Strategia a reușit să creeze o bază solidă pentru dezvoltarea sectorului de tineret, însă persistă discrepanțe între planificare și execuție, lipsa datelor sistematizate și dependența de proiecte externe.

Procesul de evaluare a combinat

- ✓ analiza documentară,
- ✓ grila de punctaj,
- ✓ interviuri cu actori locali
- ✓ discuții cu centrele de tineret.

În ansamblu, gradul de realizare general se situează între 0,45–0,5, ceea ce reflectă o implementare parțială și neuniformă.

PRIORITATEA I – Lucrul de tineret calitativ, accesibil și incluziv

Aceasta este coloana vertebrală a Strategiei și vizează crearea unui sistem unitar de servicii, centre funcționale și personal calificat în domeniul tineretului. Cadrul legal este complet, dar aplicarea sa variază semnificativ de la un raion la altul.

CONSTATĂRI PRINCIPALE:

- 1 Deși regulamentele-cadru și mecanismele de finanțare au fost aprobate (HG nr. 951/2023; HG nr. 22/2025), aplicarea lor este parțială și birocratică, lipsind uniformitatea între centre.
- 2 Profesionalizarea lucrătorilor de tineret avansează lent: standardele ocupaționale sunt aprobate, însă mecanismele de formare și validare nu sunt funcționale.
- 3 Setul metodologic pentru activitățile de tineret a fost elaborat, dar nepublicat, iar rețeaua informală de lucrători rămâne fără statut instituțional.

RECOMANDĂRI:

- 1 Publicarea și validarea oficială a seturilor metodologice, urmate de pilotare la nivel local.
- 2 Crearea unui mecanism național de formare, certificare și salarizare a lucrătorilor de tineret.
- 3 Simplificarea și transparentizarea procedurilor de finanțare pe performanță, cu prioritarizare pentru centrele din mediul rural.

PRIORITATEA II – Crearea culturii de participare civică și decizională în rândul tinerilor

Aceasta urmărește apropierea tinerilor de procesele democratice și dezvoltarea structurilor reprezentative locale. Deși există exemple de succes la nivel local, implicarea rămâne scăzută și inegală.

CONSTATĂRI PRINCIPALE:

- 1 Participarea civică a tinerilor este redusă; structurile de reprezentare (CLT, CNE, consilii ale elevilor) funcționează neuniform și depind de voluntariat.
- 2 Parteneriatele APL-ONG sunt rare și temporare, lipsind mecanisme instituționale de co-finanțare și dialog permanent.
- 3 Programele de educație civică și voluntariat sunt sprijinite de parteneri externi (UNFPA, SDC), dar nu sunt integrate în politicile publice naționale.

RECOMANDĂRI:

- 1 Instituționalizarea structurilor reprezentative de tineret prin sprijin financiar anual și asistență tehnică continuă.
- 2 Crearea unui mecanism de co-management între tineri și autoritățile locale, cu rol consultativ și decizional.
- 3 Introducerea educației civice aplicate în sistemul de învățământ și corelarea cu activitățile extrașcolare ale centrelor de tineret.

PRIORITATEA III – Inovația socială inițiată și promovată de tineri

Aceasta valorifică potențialul tinerilor ca agenți ai schimbării și urmărește dezvoltarea unui ecosistem favorabil inovației sociale. Progresul este vizibil în proiectele-pilot, dar lipsesc structurile de susținere pe termen lung.

CONSTATĂRI PRINCIPALE:

- 1 Youth Labs și programele de granturi au generat soluții inovatoare, dar rămân dependente de finanțări externe și lipsite de continuitate.
- 2 Parteneriatele intersectoriale (APL –ONG–sector privat) sunt incipiente, fără un cadru de coordonare sau mecanisme de scalare.
- 3 Lipsa datelor de impact face dificilă evaluarea efectelor reale ale inițiativelor asupra tinerilor și comunităților.

RECOMANDĂRI:

- 1 Crearea unui Program Național de Inovație Socială coordonat de ANT/MEC, cu linii dedicate de micro-granturi și mentorat.
- 2 Dezvoltarea unui cadru legal și financiar pentru parteneriate între tineri, autorități și mediul privat.
- 3 Introducerea unui sistem de monitorizare a impactului proiectelor de inovare socială și publicarea periodică a rezultatelor.

RECOMANDĂRI TRANSVERSALE

- 1 **Date și monitorizare:** finalizarea sistemului informațional național privind tineretul, cu date dezagregate pe gen, rural/urban și statut socio-economic.
- 2 **Coordonare instituțională:** clarificarea rolurilor MEC, ANT și APL, cu linii de responsabilitate și comunicare interinstituțională coerentă.
- 3 **Sustenabilitate financiară:** planificarea multianuală a bugetelor pentru tineret și integrarea co-finanțării locale în politica publică.

PRIORITATEA I

Lucrul de tineret calitativ, accesibil și incluziv

1. EVALUAREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE

1.1. Introducere – scurta descriere a priorității strategice

Prioritatea strategică urmărește dezvoltarea unui ecosistem de lucru de tineret care să fie calitativ, accesibil și incluziv, astfel încât fiecare tânăr să beneficieze de oportunități relevante de învățare și participare. Accentul se pune pe consolidarea capacităților instituționale ale centrelor de tineret, pe profesionalizarea lucrătorilor de tineret și pe asigurarea unor programe diversificate, adaptate nevoilor reale ale tinerilor.

Totodată, direcția strategică vizează crearea unui cadru unitar de standarde și mecanisme de finanțare bazate pe performanță, care să garanteze calitatea serviciilor oferite și accesibilitatea acestora pentru toți tinerii, indiferent de mediul de proveniență sau de statutul social. Se promovează o abordare integrată care să pună în valoare potențialul centrelor de tineret ca hub-uri educaționale și comunitare, dar și ca spații de dezvoltare personală și profesională.

Prioritatea I – Lucrul de tineret calitativ, accesibil și incluziv.

Obiectivul general I.	Creșterea numărului de tineri care beneficiază de programe calitative de tineret prin consolidarea capacităților instituționale și profesionalizarea resurselor umane din sector.
------------------------------	---

Obiectiv specific 1.1:

Creșterea până în 2026 a numărului de programe calitative și incluzive destinate tinerilor, realizate de centrele de tineret prin lucrători cu competențe validate.

Rezultate anticipate:

1.1.1. Minimum 35 de centre de tineret funcționale și capabile să livreze programe standardizate până în 2026.
1.1.2. Minimum 70% dintre programele implementate la nivel local respectă standardele de calitate și incluziune stabilite de MEC/ANT.
1.1.3. Sistem de finanțare pe bază de performanță implementat integral până în 2025.

Obiectiv specific 1.2:

Consolidarea managementului instituțional al centrelor de tineret prin dezvoltarea capacităților organizaționale și a infrastructurii.

Rezultate anticipate:

1.2.1. Până în 2026, minimum 30 de centre dispun de planuri de dezvoltare instituțională aprobate și funcționale.
1.2.2. Minimum 80% dintre centre aplică regulamente interne armonizate cu standardele MEC/ANT.
1.2.3. Minimum 25 de centre beneficiază de dotări tehnice și infrastructură modernizată până în 2025.

Obiectiv specific 1.3:

Profesionalizarea lucrătorilor de tineret prin validarea competențelor și asigurarea unor mecanisme sustenabile de formare.

Rezultate anticipate:

1.3.1. Minimum 35% dintre lucrătorii de tineret activi în 2026 au competențe certificate conform standardelor ocupaționale.
1.3.2. Minimum 200 de lucrători de tineret participă la programe de formare continuă în perioada 2023–2026.
1.3.3. Sistem de salarizare și motivare adaptat complexității muncii de tineret introdus până în 2026.

În ansamblu, obiectivul urmărit este acela de a transforma rețeaua națională a centrelor de tineret într-un motor al incluziunii, calității și inovației în lucrul cu tinerii, prin resurse umane pregătite, programe bine fundamentate și condiții prietenoase de participare. Astfel, tinerii vor avea acces nu doar la activități recreative sau educaționale, ci și la un cadru stabil de sprijin pentru inițiativa lor, contribuind activ la dezvoltarea societății.

1.2. Constatările generale pe gradul de realizare a priorității

Evaluarea implementării priorității arată un progres moderat, dar fragmentat, cu diferențe semnificative între obiective. În timp ce anumite centre de tineret au reușit să dezvolte programe calitative și să atragă un număr considerabil de beneficiari, alte centre se confruntă cu dificultăți de infrastructură, resurse umane insuficiente sau lipsa unor mecanisme de finanțare stabile.

- 1 Se remarcă un avans mai vizibil în consolidarea cadrului instituțional și în dezvoltarea portofoliului de programe (**Obiectiv 1.1**), dar cu provocări în aplicarea unitară a standardelor de calitate și în accesibilitatea programelor pentru toți tinerii, în special cei din mediul rural și din grupurile vulnerabile.
- 2 **Obiectivul 1.2** a înregistrat progrese parțiale: există centre care au elaborat planuri de dezvoltare și au beneficiat de dotări, însă procesul nu este uniform, iar transparența și sustenabilitatea instituțională rămân limitate.
- 3 **Obiectivul 1.3** – profesionalizarea lucrătorilor de tineret – este cel mai puțin avansat, cu rezultate punctuale (participare la instruire, inițiative de validare a competențelor), dar fără un sistem consolidat de formare și salarizare.

Privită în ansamblu, prioritatea a înregistrat până în prezent un nivel de realizare mediu-scăzut, estimat la circa 0,4–0,45. Pentru atingerea obiectivelor până în 2026 este necesară accelerarea eforturilor de profesionalizare a lucrătorilor de tineret, crearea unui mecanism funcțional de finanțare pe bază de performanță și asigurarea unei abordări coerente în sprijinul centrelor de tineret, cu accent pe incluziune și calitate.

1.3. Detalierea progresului pe fiecare obiectiv specifici

În baza scorurilor obținute prin grila de evaluare pentru Prioritatea I, gradul de implementare se situează între 0,5 și 0,7, reflectând un progres moderat. Cele mai clare realizări sunt înregistrate în domeniul cadrului normativ și al instrumentelor instituționale (**Obiectivele 1.1 și 1.2**), dar eficiența lor practică rămâne redusă din cauza aplicării inegale și a resurselor limitate. **Obiectivul 1.3**, privind profesionalizarea lucrătorilor de tineret, este cel mai vulnerabil, indicând că, în lipsa unor reforme salariale și a unui mecanism național de validare a competențelor, sustenabilitatea lucrului de tineret rămâne fragilă.

Obiectiv specific 1.1

Creșterea până în anul 2026 a numărului de programe calitative și incluzive dedicate tinerilor, realizate prin intermediul centrelor de tineret de către lucrători de tineret cu competențe validate.

Ce presupune acest obiectiv?

Acest obiectiv urmărește diversificarea și standardizarea programelor pentru tineri livrate de centrele de tineret, prin aplicarea unor metodologii unitare și a unui sistem de finanțare corelat cu performanța.

Până în prezent, au fost realizate progrese importante în uniformizarea cadrului legal și normativ (HG nr. 951/2023⁴ privind regulamentul centrelor de tineret și HG nr. 22/2025⁵ privind metodologia de finanțare). De asemenea, au fost elaborate instrumente metodologice privind criteriile de calitate, însă acestea nu au fost încă aprobate formal, ceea ce limitează aplicarea lor.

S-a instituit un mecanism de finanțare prin granturi (HG nr. 21/2025⁶ **Cu privire la aprobarea Programului guvernamental de dezvoltare a centrelor de tineret 2030**), dar implementarea rămâne parțială, centrele raportând întârzieri și lipsă de claritate în alocarea resurselor. Suportul metodologic și activitățile de instruire pentru centre s-au realizat preponderent prin proiecte externe⁷ (UNFPA, SDC), ceea ce ridică întrebări privind sustenabilitatea. Activitatea de evaluare anuală a calității programelor nu a fost încă demarată, urmând să fie realizată abia spre finalul perioadei strategice.

Rezultate anticipate 1.1.1.

Creșterea numărului total de programe realizate de centrele de tineret evaluate ca fiind calitative și incluzive până în anul 2026 cu 70 de programe. Aceasta presupune o ofertă diversificată și coerentă, disponibilă la nivel național și corelată cu standardele de calitate stabilite de MEC și ANT.

1.1.1.1. Revizuirea și aprobarea cadrului normativ și regulator privind organizarea și funcționarea centrelor de tineret. Această acțiune asigură o bază juridică uniformă pentru toate centrele, creând condițiile necesare pentru funcționarea lor coerentă.

1.1.1.4. Elaborarea și implementarea schemei de finanțare în formă de granturi acordate pentru realizarea programelor. Se urmărește crearea unor oportunități clare și transparente prin care centrele să poată dezvolta și implementa programe inovatoare și adaptate la nevoile tinerilor.

1.1.1.2. Elaborarea cadrului metodologic și regulator cu privire la criteriile de calitate ale programelor pentru tineri. Acest rezultat vizează dezvoltarea unor standarde clare pentru evaluarea și implementarea programelor, care să garanteze calitatea și relevanța lor.

1.1.1.5. Oferirea suportului metodologic continuu la elaborarea și implementarea programelor. Acest rezultat asigură centrele cu expertiză și consultanță permanentă, sprijinind profesionalizarea și adaptarea continuă a programelor.

1.1.1.3. Elaborarea mecanismului de finanțare a centrelor de tineret în bază de performanță. Prin acest mecanism, resursele sunt alocate în funcție de rezultate, stimulând eficiența și competitivitatea centrelor.

1.1.1.6. Efectuarea evaluării anuale a calității programelor oferite de centrele de tineret. Acest mecanism de monitorizare este esențial pentru măsurarea impactului și ajustarea intervențiilor, dar rămâne încă de implementat până în 2026.

⁴ Hotărârea nr. 951/2023 pentru aprobarea Regulamentului de activitate a Centrului de tineret

⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146903&lang=ro

⁶ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146902&lang=ro

⁷ <https://www.facebook.com/share/p/1GvZt9wYLR/>

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.1.1

Creșterea numărului total de programe realizate de centrele de tineret evaluate ca fiind calitative și incluzive până în anul 2026 cu 70 de programe.

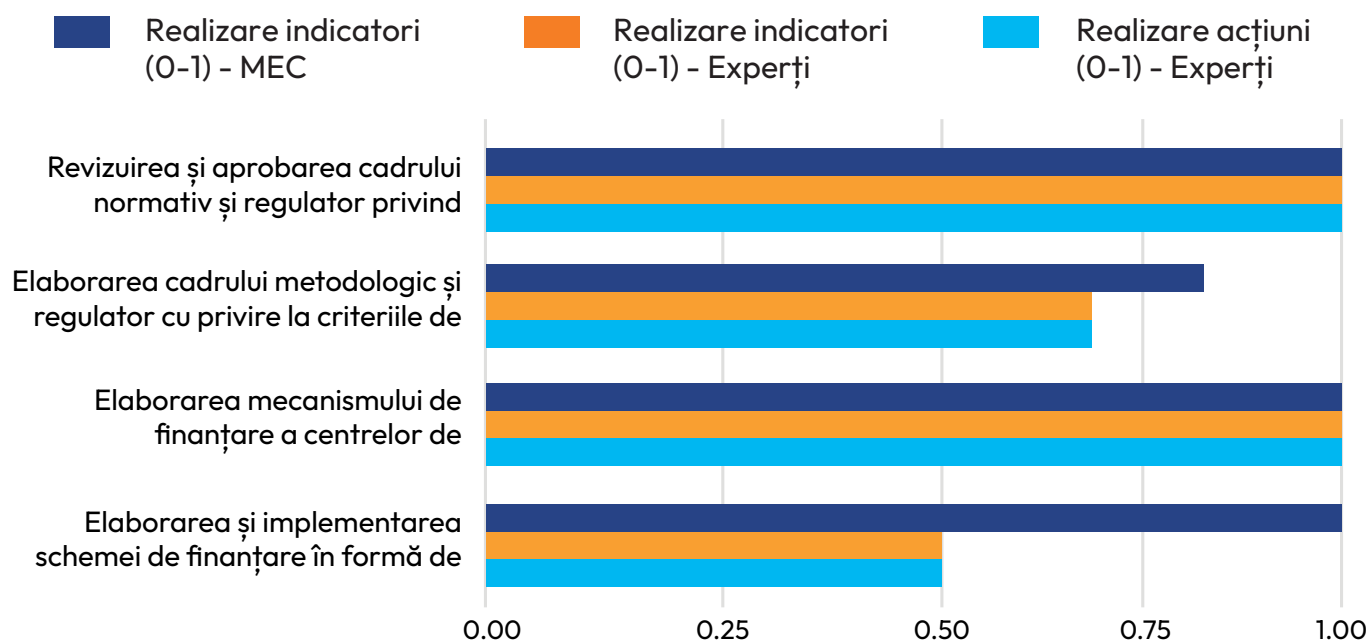

Figura 1: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.1.1

Nivelul de apreciere:

Implementarea obiectivului 1.1.1 se situează la un nivel mediu ($\approx 0,6$). Progrese clare există în aprobarea cadrului normativ privind organizarea și funcționarea centrelor de tineret (HG nr. 951/2023) și în instituirea mecanismului de finanțare pe bază de performanță (HG nr. 22/2025), care oferă un fundament solid pentru dezvoltarea sectorului.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Conform raportului MEC, aprobarea cadrului normativ și a metodologiei-cadru de finanțare reprezintă progrese esențiale, care oferă un fundament solid pentru dezvoltarea centrelor de tineret.
- Totuși, metodologia privind criteriile de calitate ale programelor (1.1.1.2) nu este încă validată formal, fiind utilizată doar parțial la nivel de centre, ceea ce limitează aplicarea unitară a standardelor.
- Schema de finanțare prin granturi (1.1.1.4) a fost aprobată, dar implementarea rămâne parțială – centrele nu au beneficiat încă integral de resursele planificate, implementarea începând funcționarea în luna August. Aceasta explică discrepanța dintre raportarea MEC (1) și evaluarea experților (0.5).
- Suportul metodologic (1.1.1.5) a fost livrat punctual, adesea prin proiecte ale partenerilor (ex. UNFPA), fără un mecanism consolidat de coordonare și raportare la nivel național.
- Evaluarea anuală a calității programelor (1.1.1.6) nu a fost încă realizată, deși reprezintă un element central pentru verificarea impactului și a calității intervențiilor.

Rezultate anticipate 1.1.2.

100% din centrele de tineret sunt evaluate în 2026 ca având procese interne de management consolidate. Acest rezultat presupune dezvoltarea instituțională a centrelor prin evaluarea periodică a necesităților, elaborarea planurilor de dezvoltare instituțională, oferirea de consultanță și mentorat continuu, precum și prin evaluări anuale bazate pe procesele manageriale. Scopul este de a crea o rețea de centre capabile să funcționeze în mod sustenabil, transparent și standardizat.

1.1.2.1. Realizarea evaluărilor periodice ale necesităților instituționale ale centrelor de tineret. Această acțiune permite identificarea sistematică a nevoilor de dezvoltare și ajustarea intervențiilor, însă, până în prezent, evaluările s-au desfășurat mai mult sub formă de discuții punctuale, fără instrumente standardizate și rapoarte publice.

1.1.2.3. Asigurarea consultanței și suportului metodologic continuu pentru centrele de tineret. Prin această acțiune se urmărește sprijinirea centrelor în aplicarea corectă a cadrului normativ și în dezvoltarea capacităților organizaționale, însă, în lipsa unui mecanism sistematic, sprijinul rămâne punctual și neuniform.

1.1.2.2. Elaborarea și implementarea planurilor de dezvoltare instituțională. Această acțiune consolidează procesele interne de management prin planificare strategică la nivelul fiecărui centru, fiind susținută de metodologia aprobată prin HG nr. 188/2025, care a permis structurarea obiectivelor locale și alinierea la standardele naționale.

1.1.2.4. Efectuarea evaluărilor anuale ale proceselor interne manageriale. Această acțiune are rolul de a monitoriza calitatea managementului și de a asigura transparența instituțională, însă publicarea incompletă a rapoartelor reduce utilitatea lor ca instrumente reale de dezvoltare și comparare la nivel de rețea.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.1.2

Consolidarea proceselor interne de management ale centrelor de tineret până în 2026.

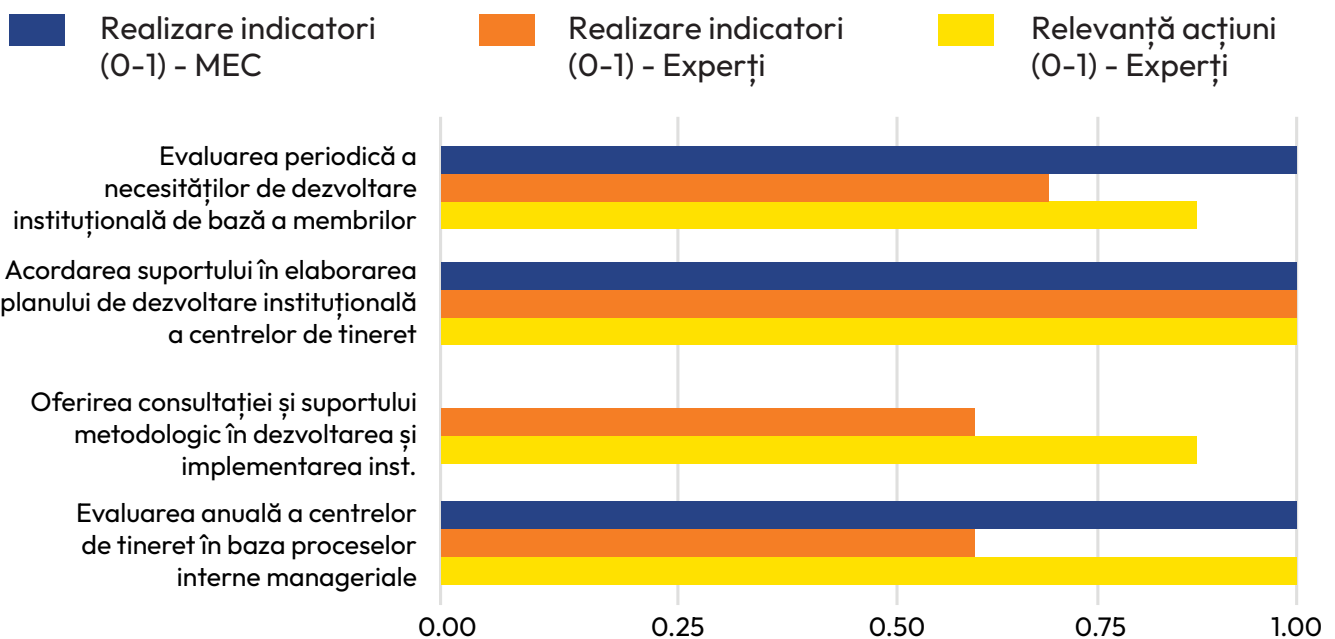

Figura 2: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.1.2

Nivelul de apreciere:

Implementarea obiectivului 1.1.2 se situează la un nivel mediu ($\approx 0,6-0,65$). Progrese clare există în aprobarea cadrului normativ și în elaborarea planurilor de dezvoltare instituțională, dar consultanța și mentoratul rămân fragmentare, iar lipsa de transparență a rapoartelor anuale reduce impactul real al evaluărilor.

În urma evaluării, gradul de realizare al acțiunilor prevăzute în cadrul Obiectivului specific 1.1.2 și al rezultatelor anticipate aferente se situează la un nivel mediu, cu variații între 0,6 și 1. Analizând Figura 2 (graficul punctajelor), aprecierea se bazează pe faptul că anumite acțiuni fundamentale – precum elaborarea planurilor de dezvoltare instituțională pe baza unei metodologii aprobate (1.1.2.2) – au fost realizate integral, în timp ce altele, precum consultanța și mentoratul continuu (1.1.2.3) și evaluarea anuală a proceselor interne (1.1.2.4), sunt doar parțial realizate sau au deficiențe de transparență.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Conform raportului MEC, adoptarea Metodologiei de evaluare instituțională (HG Nr. 188/2025 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public⁸) și elaborarea planurilor de dezvoltare instituțională de către centrele de tineret constituie progrese majore, oferind un fundament solid pentru consolidarea managementului instituțional și planificarea strategică locală.
- Documentele de evaluare a necesităților instituționale (1.1.2.1) a fost realizată în perioada 2023–2024 cu sprijinul UNFPA și SDC, însă lipsa publicării rapoartelor limitează utilizarea acestora pentru politici bazate pe dovezi. Evaluările s-au desfășurat, în mare parte, sub formă de discuții sau vizite punctuale, fără instrumente standardizate și transparente care să ghideze intervențiile ulterioare.
- Consultanța și suportul metodologic (1.1.2.3) este preponderent punctual, oferit la solicitare, prin contacte directe cu MEC sau ANT (ex. consultări, asistență în elaborarea documentelor, sesiuni de instruire). Lipsa unui mecanism sistematic de mentorat reduce consistența și previzibilitatea procesului de consolidare instituțională.
- Evaluările proceselor interne (1.1.2.4) sunt efectuate formal, iar Regulamentul intern model (Ordin MEC nr. 1763/2024⁹) a fost transmis către APL. Totuși, lipsa publicării rapoartelor 2024–2025 limitează transparența și comparabilitatea între centre, iar procesul este adesea perceput de către personalul din centre ca un exercițiu birocratic, nu ca un instrument de dezvoltare instituțională.
- Deși cadrul normativ este complet și funcțional, implementarea sa este afectată de lipsa de transparență, coordonare limitată între instituții și absența unui sistem național de mentorat și asistență tehnică continuă.

⁸ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148239&lang=ro

⁹ https://particip.gov.md/ru/download_attachment/14232

Rezultate anticipate 1.1.3.

Atingerea ratei de 50% a lucrătorilor de tineret din centrele de tineret care au competențe validate. Implementarea obiectivului 1.1.3 se situează la un nivel scăzut-mediu ($\approx 0,4-0,45$). Progrese importante există în elaborarea cadrului normativ (standardele ocupaționale și de calificare – (Ordin MEC nr. 851/2024¹⁰ și nr. 105/2025¹¹), însă mecanismul operațional de validare este doar parțial funcțional, iar programul de formare continuă nu este complet dezvoltat. Analizând Figura 3 (graficul punctajelor), aprecierea se bazează pe faptul că unele acțiuni fundamentale precum crearea cadrului de validare (1.1.3.1) – au fost realizate la nivel normativ, în timp ce altele, precum programul de dezvoltare profesională (1.1.3.2) și validarea efectivă a competențelor (1.1.3.3), sunt doar parțial sau deloc implementate până în prezent.

1.1.3.1. Elaborarea sistemului de recunoaștere și validare a competențelor lucrătorilor de tineret. Această acțiune urmărește crearea unui mecanism unitar de recunoaștere profesională care să permită certificarea competențelor lucrătorilor de tineret și alinierea acestora la standardele ocupaționale și de calificare naționale.

1.1.3.2. Implementarea programului de dezvoltare profesională pentru lucrătorii de tineret. Această acțiune are scopul de a asigura formarea continuă și dezvoltarea competențelor specifice ale lucrătorilor de tineret prin instruirii, mentorat și activități de perfecționare profesională.

1.1.3.3. Organizarea procesului de evaluare și validare a competențelor lucrătorilor de tineret. Această acțiune are rolul de a verifica, certifica și recunoaște competențele profesionale dobândite de lucrătorii de tineret, consolidând statutul și calitatea resurselor umane din sector.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.1.3

Atingerea ratei de 50% a lucrătorilor de tineret din centrele de tineret care au competențe validate până în 2026.

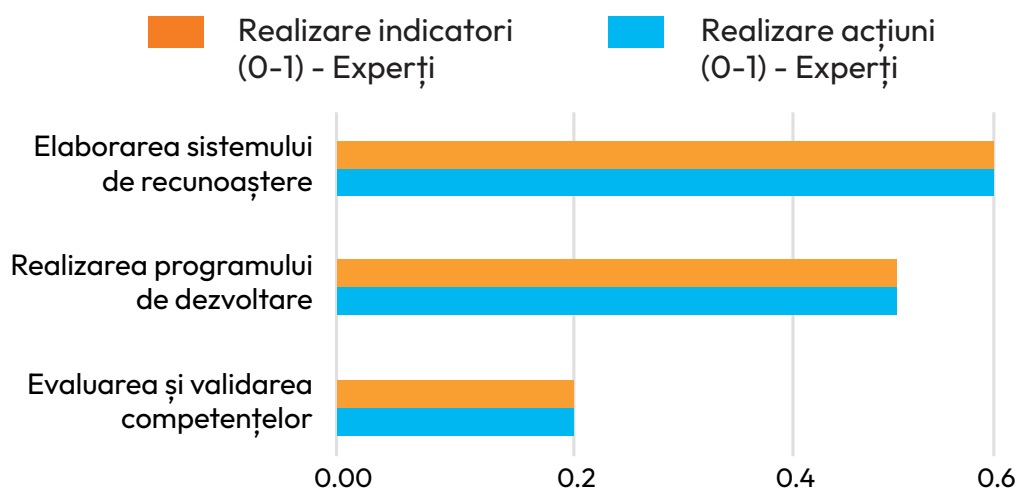

Figura 3: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.1.3

¹⁰ OMEC851/2024

¹¹ https://www.mec.gov.md/sites/default/files/4_cnc_specialist_in_lucrul_cu_tinerii.pdf

Nivelul de apreciere:

Implementarea obiectivului 1.1.3 se situează la un nivel scăzut-mediu ($\approx 0,4-0,45$). Progrese clare există în elaborarea standardelor ocupaționale și de calificare (Ordin MEC nr. 851/2024 și nr. 105/2025), care oferă un fundament normativ solid pentru profesionalizarea lucrătorilor de tineret. Totuși, mecanismul de validare este doar parțial funcțional, programul de formare continuă nu este finalizat, iar procesul efectiv de evaluare și certificare a competențelor nu a fost încă implementat la scară națională. Aceste întârzieri reduc impactul real al măsurilor și pun în pericol atingerea țintei de 50% lucrători de tineret validați până în 2026.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Sistemul de validare a competențelor (1.1.3.1) este definit - Standardele ocupaționale și de calificare au fost aprobate (Ordin MEC nr. 851/2024¹² și nr. 105/2025¹³), dar mecanismul operațional de validare nu este complet funcțional. Lipsesc procedurile detaliate de selecție, testare și certificare a lucrătorilor de tineret, ceea ce limitează aplicabilitatea practică a sistemului. În prezent, acesta există mai degrabă la nivel teoretic, fără o infrastructură instituțională care să asigure procese regulate de validare.
- Programul de dezvoltare profesională (1.1.3.2), activitățile de instruire pentru lucrătorii de tineret au fost desfășurate punctual, însă acoperirea rămâne sub nivelul planificat - aproximativ 25% dintre lucrătorii de tineret din poziții manageriale și 15% dintre cei operaționali au beneficiat de instruirii. Lipsa unui program formal de formare continuă reduce coerența și predictibilitatea procesului de dezvoltare profesională, iar dependența de proiecte externe (UNFPA, SDC) afectează sustenabilitatea pe termen lung.
- Procesul de validare a competențelor (1.1.3.3) nu a fost încă implementat la scară națională. Există doar inițiative pilot, izolate, care nu pot fi considerate mecanisme funcționale. Conform raportului ANT, urmează elaborarea unui program de formare continuă în baza standardului de calificare „Specialist/specialistă în lucrul cu tinerii” (domeniul 0111 Științe ale educației, Psihopedagogie), însă lipsa aplicării practice până în prezent afectează credibilitatea sistemului și motivația profesională a lucrătorilor din teritoriu, ceea ce face ca obiectivul de 50% lucrători validați să fie încă departe de realizare.

Obiectiv specific 1.2

Diversificarea și extinderea geografică a programelor calitative de tineret realizate de organizațiile de tineret pentru a atinge către anul 2026 rata de 85% de autorități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea în care sunt derulate programe.

¹² https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144586&lang=ro

¹³ https://www.mec.gov.md/sites/default/files/4_cnc_specialist_in_lucrul_cu_tinerii.pdf

Ce presupune acest obiectiv?

Acest obiectiv urmărește asigurarea unei acoperiri teritoriale echilibrate a programelor de tineret, prin implicarea organizațiilor societății civile și crearea de parteneriate funcționale cu autoritățile publice locale. Ideea de bază este ca până în 2026, majoritatea unităților administrativ-teritoriale de nivelul II să beneficieze de programe de tineret, reducând disparitățile între zonele urbane și cele rurale sau mai puțin dezvoltate.

Până în prezent, progresul este limitat.

A fost inițiat un studiu privind accesul tinerilor la programe, însă raportul final nu a fost publicat, ceea ce reduce valoarea de utilizare pentru planificare strategică (1.2.1.1). Identificarea parteneriatelor în zone cu acces limitat (1.2.1.2) și elaborarea schemelor de finanțare pentru ONG-uri partenere (1.2.1.4) nu s-au realizat, lăsând obiectivul fără instrumente practice de extindere geografică. În plus, programul de instruire pentru ONG-urile partenere (1.2.1.3) lipsește complet, ceea ce împiedică dezvoltarea capacităților organizațiilor locale.

Pe dimensiunea cooperării cu APL, unele instruirii și activități (pentru îmbunătățirea cadrului de politici la nivel local, inclusiv prin prisma extinderii parteneriatelor și îmbunătățirea procesului de implementare a politicilor și programelor de tineret) de sprijin au fost realizate cu suportul UNFPA/SDC (1.2.2.1)

dar acoperirea este limitată la circa 15 APL, insuficient pentru a genera schimbarea structurală planificată. Măsurile de co-finanțare (1.2.2.2) și parteneriatele instituționalizate nu au fost implementate, iar forumurile de dialog (1.2.2.3) s-au desfășurat sporadic, de regulă în cadrul unor programe precum „Capitala Tineretului”, fără a atinge caracterul sistemic urmărit de strategie.

În ceea ce privește dezvoltarea unui sistem informațional de colectare și analiză a datelor (1.2.3.1), au fost realizate pași importanți: metodologia presupus elaborată în 2024 și este în faza de testare cu sprijinul UE și GIZ.

Totuși, lipsa funcționalității sistemului și a datelor publice face ca monitorizarea progresului să rămână fragmentară.

Nivelul de apreciere:

Implementarea obiectivului 1.2 se situează la un nivel scăzut ($\approx 0,2-0,3$). Progresul este vizibil doar la nivel de inițiere a unor studii și instrumente metodologice, dar majoritatea acțiunilor cheie – parteneriate funcționale, scheme de finanțare, instruirii dedicate ONG-urilor și APL – nu au fost realizate sau se află într-un stadiu incipient. Lipsa transparenței datelor și a mecanismelor de sprijin operațional reduce substanțial șansele de a atinge ținta de 85% acoperire teritorială până în 2026.

Rezultate anticipate 1.2.1.

Până în anul 2026 atingerea numărului de 15 programe de tineret derulate de către organizațiile partenere în toate zonele geografice ale Republicii Moldova. Aceasta presupune crearea unei rețele naționale de programe implementate de ONG-uri, care să reducă disparitățile teritoriale și să asigure acces echitabil al tinerilor la oportunități, indiferent de regiune.

1.2.1.1. Elaborarea studiului privind accesul tinerilor la programe de tineret din perspectiva teritorială. Această acțiune urmărește colectarea și analiza datelor privind distribuția geografică a programelor de tineret, pentru a fundamenta politicile publice și intervențiile bazate pe dovezi.

1.2.1.3. Elaborarea și realizarea programului de instruire și suport pentru organizațiile de tineret partener. Această acțiune urmărește consolidarea capacităților organizațiilor locale prin instruirii dedicate, mentorat și suport metodologic pentru implementarea programelor de tineret la nivel regional.

1.2.1.2. Identificarea și stabilirea parteneriatelor în zonele cu acces limitat la programe de tineret. Această acțiune are scopul de a crea colaborări funcționale între MEC, APL și organizațiile societății civile, pentru a extinde acoperirea geografică și a asigura acces echitabil la servicii pentru toți tinerii.

1.2.1.4. Elaborarea și implementarea schemei de finanțare anuală a organizațiilor de tineret partener. Această acțiune are rolul de a crea un mecanism financiar transparent și predictibil care să sprijine ONG-urile partenere în dezvoltarea și extinderea programelor de tineret la nivel teritorial.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.2.1.

Până în anul 2026 atingerea numărului de 15 programe de tineret derulate de către organizațiile partenere în toate zonele geografice ale Republicii Moldova.

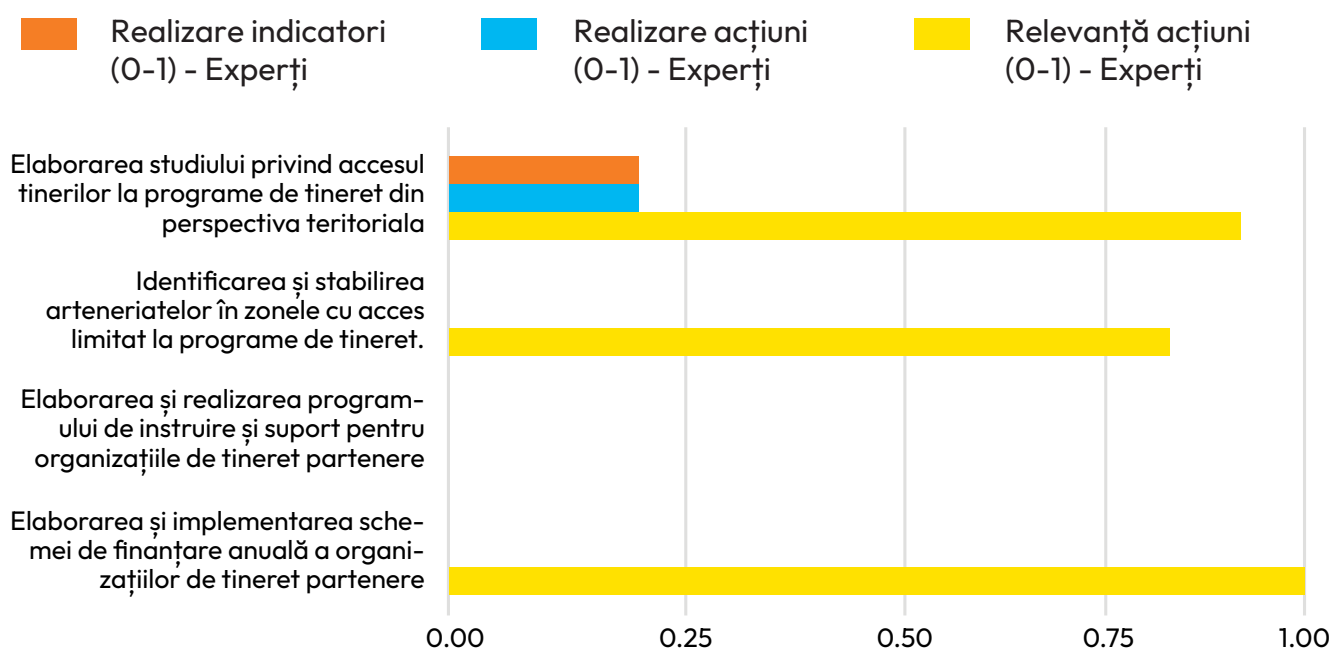

Figura 4: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.2.1

Nivelul de apreciere:

Implementarea obiectivului 1.2.1 se situează la un nivel scăzut ($\approx 0,2$). Singurul progres notabil constă în intenția de elaborare a studiului privind accesul tinerilor, însă lipsa publicării raportului reduce relevanța sa practică. Celelalte acțiuni nu au fost realizate: parteneriatele funcționale lipsesc, schema de finanțare nu a fost dezvoltată, iar programul de instruire nu există.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Studiul privind accesul tinerilor la programe de tineret din perspectivă teritorială (1.2.1.1) a fost presupus contractat și a beneficiat de Termeni de Referință și expertiză tehnică, însă raportul final nu a fost publicat. În absența transparenței și a disponibilității publice, documentul nu poate fi utilizat pentru planificare strategică sau pentru politici bazate pe dovezi, reducând semnificativ valoarea sa practică.
- Identificarea și stabilirea parteneriatelor în zonele cu acces limitat la programe de tineret (1.2.1.2) nu a avut loc, ceea ce compromise extinderea geografică a programelor și accesul echitabil la servicii pentru tinerii din regiuni rurale sau slab deservite. Lipsa colaborărilor între MEC, APL și ONG-uri indică o ruptură între nivelul strategic și cel operațional al implementării.
- Programul de formare și suport metodologic destinat organizațiilor de tineret partener (1.2.1.3) nu a fost realizat, ceea ce a lăsat ONG-urile fără resursele necesare pentru a-și dezvolta capacitatea instituțională și a livra programe la standarde uniforme.
- Schema anuală de finanțare a organizațiilor partener (1.2.1.4) nu a fost elaborată, deși reprezintă instrumentul central pentru susținerea rețelei de ONG-uri active la nivel local. Lipsa acestui mecanism este asociată cu absența acordurilor de parteneriat formalizate, resurse instituționale limitate și o participare civică redusă în zonele vizate.

Rezultate anticipate 1.2.2.

Organizațiile de tineret creează parteneriate cu autoritățile publice locale pentru a extinde programele de tineret. Acest rezultat presupune instituționalizarea cooperării dintre ONG-uri și APL, prin instruirii dedicate, mecanisme de co-finanțare și platforme de dialog periodic, cu scopul de a multiplica bunele practici și de a extinde oferta de programe la nivel local și regional.

2.2.1. Realizarea programului de instruire și suport pentru autoritățile și instituțiile publice locale în procesul de colaborare cu organizațiile societății civile. Această acțiune are scopul de a dezvolta competențele autorităților publice locale în domeniul parteneriatelor public-civice, facilitând cooperarea eficientă cu organizațiile de tineret la nivel local și regional.

1.2.2.2. Implementarea schemei de co-finanțare pentru autoritățile publice locale destinate dezvoltării parteneriatelor cu organizațiile societății civile. Această acțiune urmărește stimularea colaborării între APL și ONG-uri printr-un mecanism financiar comun, care să asigure resurse pentru proiecte partajate și dezvoltarea sustenabilă a programelor de tineret.

1.2.2.3. Organizarea forumurilor periodice de parteneriat între autoritățile publice locale și organizațiile de tineret. Această acțiune are rolul de a crea un spațiu permanent de dialog, schimb de bune practici și coordonare strategică între APL și organizațiile de tineret, consolidând cooperarea instituțională și participarea tinerilor la procesele decizionale.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.2.2.

Organizațiile de tineret creează parteneriate cu autoritățile publice locale pentru a extinde programele de tineret.

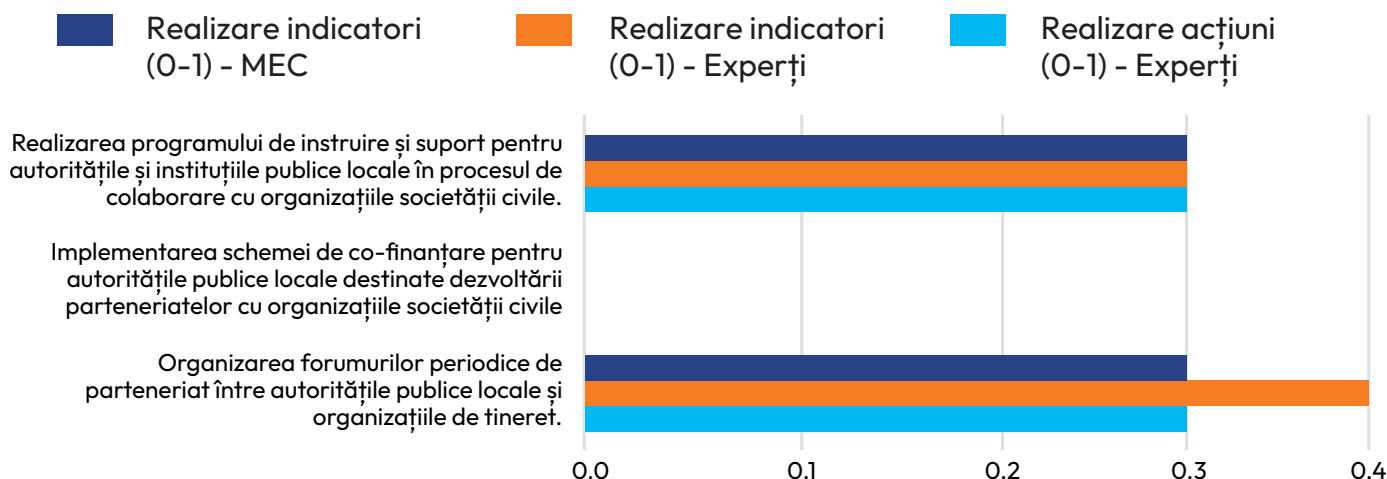

Figura 5: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.2.2

Nivelul de apreciere:

Implementarea obiectivului 1.2.2 se situează la un nivel scăzut ($\approx 0,3$). Deși au existat activități de instruire și câteva forumuri de dialog, acestea au avut o acoperire limitată și un caracter mai degrabă simbolic. Lipsa schemei de co-finanțare (1.2.2.2) reprezintă principala barieră structurală, care împiedică dezvoltarea de parteneriate funcționale și sustenabile între ONG-uri și APL.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Activitățile de formare și sprijin pentru autoritățile publice locale (1.2.2.1) au fost realizate cu suportul UNFPA și SDC, însă acoperirea rămâne limitată, doar 15 APL de nivelul II au beneficiat de instruirii și mentorat în perioada 2023–2025. Deși instruirile au contribuit la sensibilizarea autorităților privind colaborarea cu ONG-urile, impactul este punctual și nu generează schimbări structurale la scară națională.
- Mecanismul de co-finanțare destinat APL-urilor pentru dezvoltarea parteneriatelor cu organizațiile societății civile (1.2.2.2) nu a fost lansat. Lipsa apelurilor publice și a alocărilor bugetare dedicate împiedică stimularea parteneriatelor locale și împărțirea responsabilităților financiare între administrațiile publice și ONG-uri. În absența acestui instrument, cooperarea depinde exclusiv de inițiative izolate și sprijinul partenerilor externi.
- Forumurile de dialog între APL și organizațiile de tineret (1.2.2.3) s-au desfășurat sporadic, în special în cadrul Programului „Capitala Tineretului” sau prin granturi punctuale oferite ONG-urilor. Lipsa unei recurențe anuale și a unui cadru instituțional formal reduce potențialul acestor evenimente de a genera efecte sistemice, cum ar fi stabilirea unor rețele funcționale de cooperare locală.

Rezultate anticipate 1.2.3.

Sistemul informațional de colectare, sistematizare și utilizare a datelor relevante domeniului de tineret funcțional și accesibil. Acest rezultat urmărește crearea unui mecanism național robust pentru monitorizarea și evaluarea programelor de tineret, care să asigure acces la date actualizate și comparabile pentru factorii de decizie, organizațiile de tineret și partenerii de dezvoltare.

1.2.3.1. Dezvoltarea conceptului sistemului informațional pentru colectarea și sistematizarea datelor relevante sectorului de tineret. Această acțiune urmărește crearea unui mecanism digital integrat care să permită colectarea, analizarea și raportarea unitară a datelor privind activitățile, beneficiarii și rezultatele din domeniul tineretului, sprijinind procesul de planificare strategică și monitorizare bazată pe dovezi.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.2.3.

Sistemul informațional de colectare, sistematizare și utilizare a datelor relevante domeniului de tineret funcțional și accesibil.

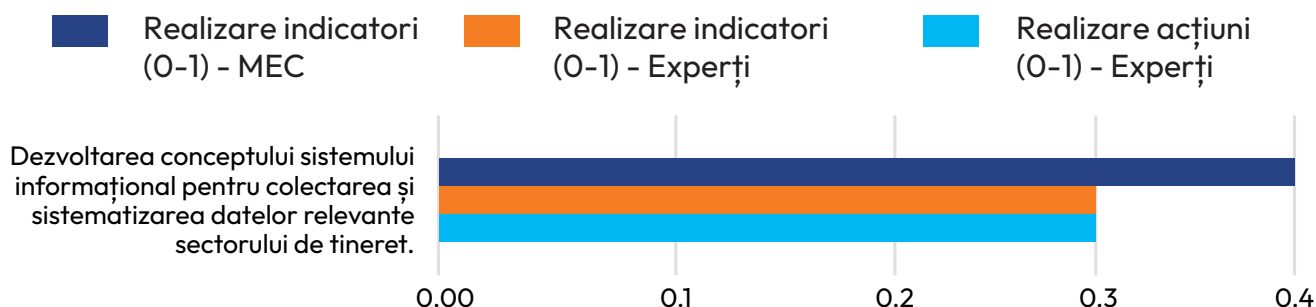

Figura 6: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.2.3

Nivelul de apreciere:

Implementarea obiectivului 1.2.3 se situează la un nivel scăzut-mediu ($\approx 0,3-0,4$). Deși metodologia de colectare a fost elaborată și testarea este în curs, lipsa unui sistem funcțional și public reduce utilitatea practică și împiedică monitorizarea coerentă a progresului.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Elaborarea metodologiei de colectare a datelor (1.2.3.1) - Metodologia de colectare a datelor a fost elaborată în 2024 și este în testare, cu implicarea MEC, ANT și BNS, dar sistemul nu este încă funcțional și public.
- Procesul de testare indică o implicare instituțională (MEC, ANT, BNS), dar lipsa funcționalității și a accesului public limitează transparența și utilizarea.
- Fără acest sistem, indicatorii de progres rămân fragmentari și imposibil de comparat la nivel național, ceea ce afectează planificarea și evaluarea politicilor de tineret.

Obiectiv specific 1.3

Extinderea numerică și geografică a comunității lucrătorilor de tineret calificați pentru a atinge până în anul 2026 proporția de 35% de lucrători calificați.

Ce presupune acest obiectiv?

Obiectivul vizează consolidarea resurselor umane din domeniul tineretului, prin dezvoltarea unui sistem coerent de formare, calificare și recunoaștere a competențelor profesionale ale lucrătorilor de tineret. Ideea centrală este ca până în 2026 cel puțin o treime din lucrătorii de tineret să fie calificați conform standardelor naționale, ceea ce ar asigura o creștere a calității și eficienței programelor de tineret, dar și o extindere a lor la nivel geografic.

Până în prezent, progresul este modest și inegal. Modulul online de instruire (1.3.1.1), care ar fi trebuit să ofere acces larg și flexibil la formare, nu a fost elaborat din cauza limitărilor instituționale. Totuși, au fost aprobate standardele ocupaționale și de calificare pentru lucrătorii de tineret (1.3.1.2 – Ordin MEC nr. 851/2024 și Ordin MEC nr. 105/2025), ceea ce reprezintă un pas important la nivel normativ, dar implementarea mecanismului de certificare rămâne nefuncțională. Curricula pentru instruire, calificare și recalificare (1.3.1.3) se află încă în stadiul de avizare, iar programul de subsidii pentru calificare (1.3.1.4) nu a fost lansat.

În zona instrumentelor metodologice, au fost realizate progrese prin elaborarea setului metodologic pentru activitățile de tineret (1.3.2.1), însă acesta nu a fost publicat oficial, ceea ce limitează aplicarea unitară. Pilotarea setului (1.3.2.2) este planificată abia pentru 2025. În schimb, s-a înregistrat un succes notabil prin crearea rețelei informale a lucrătorilor de tineret (1.3.2.3), care funcționează ca spațiu de învățare și schimb de practici, precum și prin organizarea Forumului național al lucrătorilor de tineret¹⁴ (1.3.2.4), devenit un reper pentru vizibilitatea profesiei.

În ceea ce privește recunoașterea formală și salarizarea, standardele ocupaționale au fost aprobate (1.3.3.1), dar nu au fost urmate de modificările necesare în Clasificatorul Ocupațiilor (1.3.3.2) sau de ajustările cadrului normativ privind salarizarea (1.3.3.3 și 1.3.3.4). Astfel, deși există un cadru conceptual și normativ, recunoașterea profesională și stimulentele financiare pentru lucrătorii de tineret rămân absente.

Nivelul de apreciere:

Implementarea obiectivului 1.3 se situează la un nivel scăzut-mediu ($\approx 0,3-0,4$). Progresul este vizibil mai ales la nivel normativ și de evenimente (standardele aprobate, forumuri și rețea informală), dar mecanismele practice – instruire online, curricula aprobată, sistem de certificare, salarizare – nu sunt încă funcționale. Lipsa acestor instrumente reduce șansele de a atinge ținta de 35% lucrători calificați până în 2026 și pune sub semnul întrebării sustenabilitatea profesionalizării sectorului.

Rezultate anticipate 1.3.1.

Atingerea până în anul 2026 a ratei de 35% de lucrători de tineret calificați. Acest rezultat presupune dezvoltarea unui sistem coerent de formare, calificare și certificare a lucrătorilor de tineret, care să asigure atât creșterea competențelor profesionale, cât și extinderea geografică a comunității acestora.

¹⁴ Forumul Național al Lucrătorilor și Lucrătoarelor de Tineret din Republica Moldova – 2024 – CIVIC.MD

1.3.1.1. Elaborarea modului online de instruire a lucrătorilor de tineret. Această acțiune urmărește dezvoltarea unei platforme digitale de formare continuă care să ofere lucrătorilor de tineret acces flexibil și modern la resurse educaționale, instruiți tematice și instrumente de autoevaluare.

1.3.1.3. Dezvoltarea programului și a curriculumului de instruire, calificare și recalificare a lucrătorilor de tineret. Această acțiune vizează elaborarea unui curriculum național adaptat nevoilor sectorului, care să sprijine formarea inițială și continuă, precum și dezvoltarea competențelor cheie ale lucrătorilor de tineret.

1.3.1.2. Elaborarea sistemului de calificare profesională a lucrătorilor de tineret. Această acțiune are scopul de a crea un cadru unitar de recunoaștere a competențelor profesionale, prin standarde ocupaționale și de calificare care să asigure profesionalizarea și uniformizarea practicilor în domeniul lucrului de tineret.

1.3.1.4. Crearea programului de subvenții pentru calificarea și recalificarea lucrătorilor de tineret. Această acțiune are rolul de a facilita accesul lucrătorilor de tineret la programe de formare și certificare, prin sprijin financiar dedicat, în special pentru persoanele din zonele rurale sau cu resurse limitate.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.3.1

Atingerea până în anul 2026 a ratei de 35% de lucrători de tineret calificați.

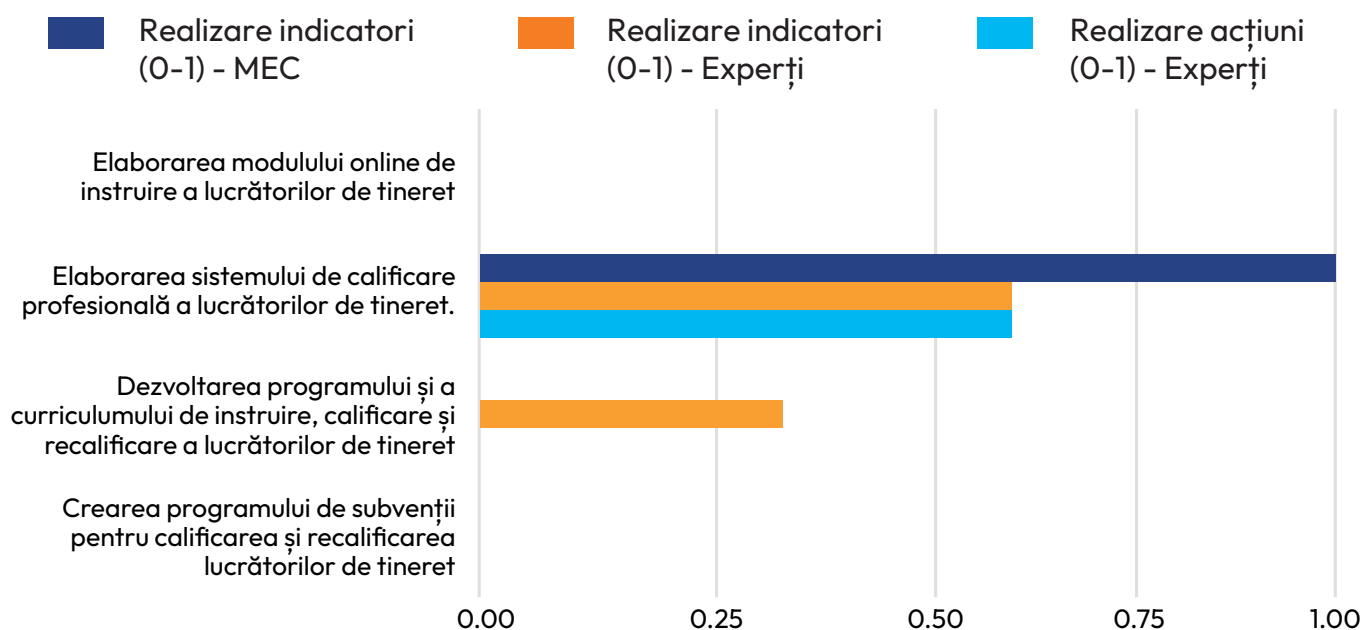

Figura 7: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.3.1

Nivelul de apreciere:

Implementarea obiectivului 1.3.1 se situează la un nivel scăzut-mediu ($\approx 0,3-0,4$). Deși aprobarea standardelor ocupaționale și de calificare (1.3.1.2) reprezintă un progres normativ important, restul acțiunilor se află în stadii incipiente sau nu au fost realizate: modulul online nu a fost elaborat, curricula este încă în avizare, iar programul de subsidii nu este operațional.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Aprobarea standardului ocupațional (Ordin MEC nr. 851/2024¹⁵) și a standardului de calificare profesională (Ordin MEC nr. 105/2025¹⁶) constituie un pas esențial pentru profesionalizarea lucrătorilor de tineret. Aceste documente stabilesc competențele-cheie, nivelurile de calificare și criteriile de evaluare, oferind un cadru normativ solid pentru dezvoltarea ulterioară a formării profesionale.
- Modulul digital de instruire (1.3.1.1) nu a fost dezvoltat, din cauza lipsei de capacitate instituțională și prioritizare scăzută. Acest factor limitează accesibilitatea la formare pentru lucrătorii de tineret, în special pentru cei din zonele rurale.
- Aprobarea standardelor (1.3.1.2) constituie fundamentul pentru profesionalizarea lucrătorilor de tineret. MEC acordă punctajul 1 pentru aprobarea celor două standarde – Standardul ocupațional (Ordin MEC nr. 851/2024) și Standardul de calificare profesională (Ordin MEC nr. 105/2025), însă experții evaluează la 0.6, întrucât, deși cadrul normativ este complet, implementarea calificării profesionale nu este funcțională, lipsind fluxul complet de certificare (selecție, testare, validare).
- Programul de subsidii (1.3.1.4) nu este implementat, lipsind un mecanism financiar de sprijin pentru lucrători.

Rezultate anticipate 1.3.2.

Elaborarea, aprobarea și promovarea setului metodologic pentru lucrul de tineret centrat pe necesitățile și particularitățile tinerilor. Acest rezultat vizează crearea unui cadru metodologic unitar, care să asigure calitatea și relevanța activităților cu tinerii, sprijinirea comunității profesionale a lucrătorilor de tineret și promovarea schimbului de bune practici.

1.3.2.1. Elaborarea seturilor metodologice și a instrumentarului necesar pentru activitățile cu tinerii. Această acțiune urmărește crearea unui pachet unitar de resurse și instrumente practice care să sprijine lucrătorii de tineret în planificarea, implementarea și evaluarea activităților, asigurând calitatea și coerența intervențiilor la nivel național.

1.3.2.2. Pilotarea și ajustarea setului metodologic privind activitatea de tineret. Această acțiune are scopul de a testa și adapta instrumentele metodologice în condiții reale de lucru, pentru a le valida eficiența și a le ajusta în funcție de nevoile centrelor și ale beneficiarilor.

1.3.2.3. Crearea rețelei informale a lucrătorilor de tineret. Această acțiune are rolul de a consolida cooperarea și schimbul de experiență între lucrătorii de tineret printr-o platformă de comunicare, mentorat și învățare reciprocă, favorizând dezvoltarea profesională continuă.

Organizarea Forumului național al lucrătorilor de tineret și a conferințelor tematice dedicate lucrului de tineret. Această acțiune urmărește promovarea dialogului profesional și a schimbului de bune practici la nivel național, prin evenimente care contribuie la vizibilitatea, recunoașterea și profesionalizarea domeniului lucrului de tineret.

¹⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144586&lang=ro

¹⁶ https://www.mec.gov.md/sites/default/files/4_cnc_specialist_in_lucrul_cu_tinerii.pdf

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.3.2

Elaborarea, aprobarea și promovarea setului metodologic pentru lucrul de tineret centrat pe necesitățile și particularitățile tinerilor.

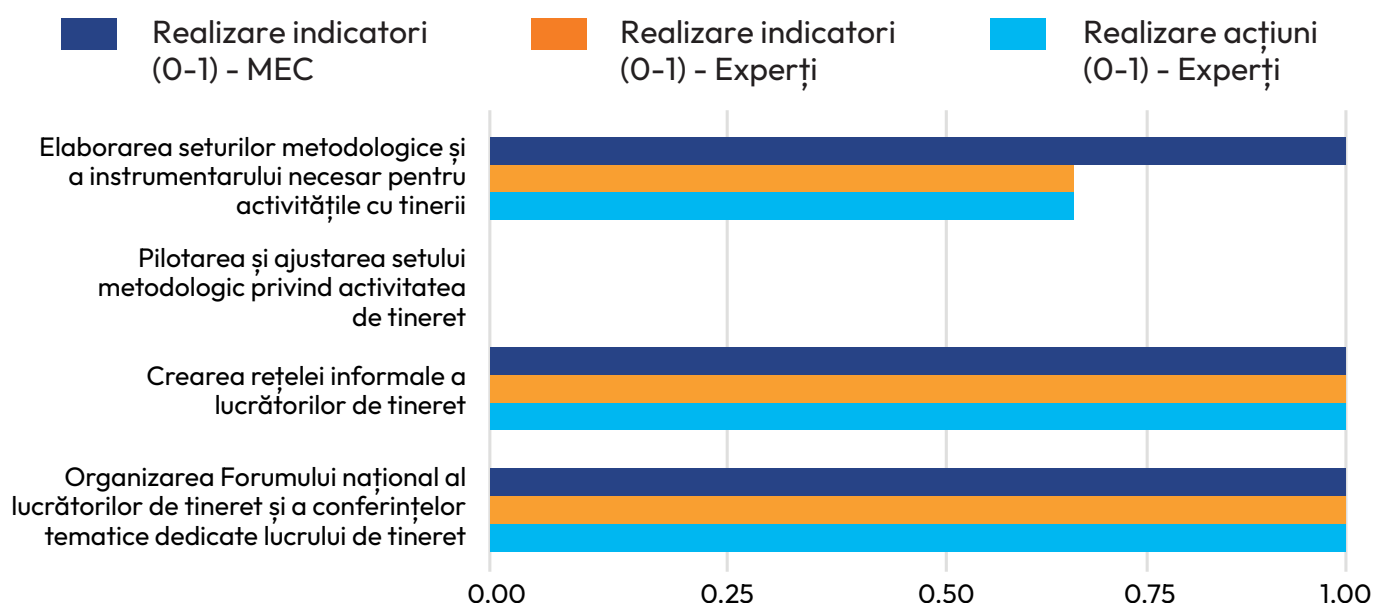

Figura 8: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.3.2

Nivelul de apreciere:

Implementarea obiectivului 1.3.2 se situează la un nivel mediu ($\approx 0,6-0,7$). Cele mai clare realizări sunt legate de elaborarea setului metodologic (deși nepublicat), crearea rețelei informale și organizarea forumurilor naționale. Totuși, lipsa publicării oficiale a metodologiei și absența pilotării limitează aplicabilitatea practică și relevanța strategică.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Setul metodologic (1.3.2.1) este presupus elaborat și include portofoliul de servicii pentru centrele de tineret, criterii de calitate stabilite prin metoda „semaforului” și planuri de intervenție adaptate. Totuși, lipsa publicării și a validării oficiale împiedică aplicarea sa unitară la nivel național, ceea ce limitează uniformitatea în prestarea serviciilor și evaluarea calității activităților de tineret.
- (1.3.2.3): Rețeaua informală, care reunește peste 40 de specialiști, este activă¹⁷ și oferă oportunități de învățare reciprocă, mentorat și schimb de bune practici. Totuși, lipsa unui cadru formal și a unui mecanism instituțional de susținere afectează sustenabilitatea acestei inițiative, care rămâne dependentă de implicarea voluntară a membrilor.
- Forumurile și conferințele organizate (1.3.2.4) în anii 2023¹⁸ și 2024¹⁹ au avut un impact pozitiv asupra vizibilității domeniului și profesionalizării lucrătorilor de tineret. Evenimentele au abordat teme precum: politici publice, bune practici, standarde ocupaționale, participare civică, și au reunit peste 100 de participanți. Cu toate acestea, dependența de finanțări externe face ca desfășurarea lor să nu fie garantată pe termen lung, limitând caracterul predictibil și instituționalizat al acestor inițiative.

¹⁷ Rețeaua Centrelor de tineret din Moldova | Chisinau

¹⁸ Forumul Național al Lucrătorilor și Lucrătoarelor de Tineret din Republica Moldova - 2023 - Youth.md

¹⁹ Forumul Național al Lucrătorilor și Lucrătoarelor de Tineret din Republica Moldova - 2024 - CIVIC.MD

În ceea ce privește acțiunile prevăzute pentru rezultatul 1.3.3, acestea nu au fost raportate de către MEC ca fiind realizate, prin urmare nu au fost analizate detaliat de către autori în cadrul acestui raport. Lipsa unei raportări oficiale face imposibilă evaluarea gradului de implementare, ceea ce confirmă stagnarea obiectivului și absența progreselor documentate în direcția recunoașterii și salarizării profesiei de lucrător de tineret.

2. EVALUAREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A OBIECTIVELOR SPECIFICE ȘI GENERALE

În acest capitol vom analiza gradul de implementare a obiectivelor specifice și generale ale Priorității I, în concordanță cu indicatorii stabiliți. Vor fi evidențiate atât sursele verificate, cât și lipsurile sau incompletitudinile în documentarea activităților, subliniind importanța unor mecanisme riguroase de raportare și validare.

Indicatorii aferenți Priorității I joacă un rol crucial în monitorizarea progresului, deoarece reflectă nu doar numărul și diversitatea programelor derulate, ci și calitatea și caracterul lor incluziv. Ei permit evaluarea gradului de profesionalizare a resurselor umane, a capacității instituționale a centrelor de tineret și a extinderii geografice a intervențiilor. În același timp, indicatorii facilitează comparabilitatea între perioade, asigură transparența și responsabilitatea actorilor implicați și sprijină fundamentarea deciziilor de politică publică.

Sursele de date constituie elementul fundamental pentru verificarea progresului în cadrul Priorității I. Indicatorii și rezultatele anticipate pot fi considerați credibili doar atunci când activitățile raportate sunt însoțite de documente oficiale (Hotărâri de Guvern, Ordine MEC, metodologii aprobate), link-uri publice sau rapoarte de implementare care confirmă desfășurarea efectivă a acestora.

Problema principală constă în lipsa datelor publicate într-un format accesibil și transparent ceea ce face imposibilă stabilirea cu certitudine a gradului de implementare.

Informațiile disponibile sunt limitate sau distribuite prin canale interne de comunicare, fără acces public consecvent. În consecință, acumularea și validarea datelor rămân o problemă recurentă, întrucât nu există un model instituțional clar care să asigure coerența între implementarea programatică și utilizarea mijloacelor publice. Această situație reduce fiabilitatea evaluării și limitează analiza impactului real al intervențiilor asupra tinerilor.

Analiza datelor colectate arată că există discrepanțe semnificative între raportările MEC și evaluările experților independenți. În unele cazuri, activități precum aprobarea cadrului normativ al centrelor de tineret sau instituirea mecanismului de finanțare pe bază de performanță sunt confirmate prin acte oficiale, ceea ce le conferă un grad ridicat de credibilitate.

În alte situații însă, cum ar fi implementarea schemei de granturi sau evaluarea anuală a calității programelor, documentația publică lipsește sau este incompletă, ceea ce a condus la punctaje diferite între instituția responsabilă și evaluatori.

Printre sursele de date confirmate și verificabile se numără:

- ✓ HOTĂRÂRE Nr. 951 din 06-12-2023 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de activitate al Centrului de Tineret²⁰
- ✓ HOTĂRÂRE Nr. 22 din 29-01-2025 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de finanțare a centrelor de tineret cu statut de instituții de drept public²¹
- ✓ Raport de Evaluare a Capacităților instituționale ale Centrelor de tineret din Republica Moldova 2022²²
- ✓ HOTĂRÂRE Nr. 188 din 03-04-2025 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public²³
- ✓ Regulament intern model al centrelor de tineret – Ordin MEC nr. 1763/2024 (Particip.gov.md)²⁴
- ✓ Ordin MEC nr. 851/2024 – Standard ocupațional²⁵
- ✓ Ordin MEC nr. 105/2025 – Standard de calificare²⁶
- ✓ Rapoarte publice și comunicate disponibile pe pagina MEC și ANT referitoare la activități de instruire și suport metodologic.²⁷

Totuși, anumite surse esențiale nu sunt accesibile sau nu au fost raportate, cum ar fi: rapoartele anuale de evaluare a calității programelor, documentele integrale privind implementarea schemei de granturi, sau rezultatele detaliate ale consultanței și mentoratului oferite centrelor. Lipsa acestor surse limitează capacitatea de a evalua obiectiv progresul și de a măsura impactul direct asupra calității lucrului de tineret.

Pentru a asigura o evaluare transparentă și completă, este recomandat ca fiecare activitate raportată să fie însoțită de documente oficiale, link-uri accesibile publicului sau alte dovezi care să confirme implementarea efectivă. Doar astfel se poate garanta credibilitatea indicatorilor, fundamentarea deciziilor strategice și utilizarea eficientă a resurselor publice în vederea atingerii obiectivelor stabilite prin Prioritatea I.

2.1. Constatări generale privind indicatorii stabiliți, calitatea acestora și sursele de date

Obiectivul general „**Valorificarea potențialului tinerilor de a realiza inițiative de inovație socială și dezvoltare comunitară prin instrumente de suport financiar și material**” reflectă o viziune ambițioasă, centrată pe implicarea activă a tinerilor și pe consolidarea cadrului instituțional și comunitar care să le permită acestora să contribuie la dezvoltarea societății. Realizarea acestui obiectiv depinde însă în mod direct de gradul de îndeplinire a celor trei obiective specifice prevăzute în strategie.

²⁰ Hotărârea nr. 951_2023 pentru aprobarea Regulamentului de activitate a Centrului de tineret

²¹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146903&lang=ro

²² Raport de Evaluare a Capacităților instituționale ale Centrelor de tineret din Republica Moldova

²³ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=148239&lang=ro

²⁴ https://particip.gov.md/ru/download_attachment/14232

²⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=144586&lang=ro

²⁶ https://www.mec.gov.md/sites/default/files/4_cnc_specialist_in_lucrul_cu_tinerii.pdf

²⁷ <https://edu.gov.md/ro/content/guvernul-aprobat-programul-de-dezvoltare-centrelor-de-tineret-2030>

Gradul de realizare a obiectivelor Priorității I – Lucrul de tineret calitativ, accesibil și incluziv reflectă o situație neuniformă: pe de o parte, există progrese incontestabile la nivel legislativ și administrativ; pe de altă parte, aplicarea efectivă în teritoriu este parțială și fragmentată.

Pentru Obiectivul 1.1 – Programe calitative și incluzive

realizarea este catalogată ca fiind parțială. Adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 951/06.12.2023 privind cadrul normativ și a Hotărârii Guvernului nr. 22/29.01.2025 privind mecanismul de finanțare reprezintă pași fundamentali pentru instituționalizarea programelor de tineret. Cu toate acestea, datele din grilă arată diferențe între evaluarea MEC (1 – realizare completă) și evaluarea experților (0,5–0,7). Experții au subliniat că simpla existență a documentelor nu echivalează cu funcționalitatea lor: procedurile de finanțare s-au dovedit birocratice, lipsa de transparență a procesului de selecție a generat neîncredere, iar accesul a fost inegal, în special pentru centrele din localități cu resurse limitate. Prin urmare, obiectivul este realizat doar parțial – cadrul există, dar aplicarea rămâne deficitară.

În cazul Obiectivului 1.2 – Management instituțional

nivelul de realizare este moderat. HG nr. 188/2025 a introdus Metodologia de evaluare a centrelor de tineret, un instrument esențial pentru uniformizarea procesului de clasificare și monitorizare. MEC a raportat un grad de realizare de 0,8, iar experții au evaluat între 0,7 și 0,8, semnalând o convergență mai mare între percepția centrală și analiza independentă. Totuși, aplicarea metodologiei s-a făcut mai degrabă formal, iar planurile de dezvoltare instituțională nu au fost întotdeauna rezultatul unei analize reale a nevoilor. În multe cazuri, acestea au fost elaborate pentru conformitate, mai puțin pentru dezvoltare efectivă.

Pentru Obiectivul 1.3 – Profesionalizarea lucrătorilor de tineret

gradul de realizare este cel mai scăzut. Prin ordinele MEC (2023–2025) au fost elaborate standarde ocupaționale pentru lucrătorii de tineret, însă grila arată scoruri de doar 0,5–0,6 din partea experților. Lipsesc mecanisme funcționale de validare a competențelor, iar programele de formare sunt sporadice și neuniform distribuite. Mai mult, salarizarea rămâne neatractivă, ceea ce îngreunează motivarea și retenția personalului calificat. Din acest motiv, obiectivul este apreciat ca fiind realizat parțial și insuficient pentru a susține dezvoltarea pe termen lung.

Privind ansamblul Priorității I, **nivelul de realizare al obiectivelor generale este mediu (≈0,5–0,6)**. Există un cadru normativ și administrativ consolidat, dar efectele sale concrete asupra calității, accesibilității și incluziunii programelor de tineret sunt încă limitate.

Aprecierea relevanței activităților stabilite pentru realizarea obiectivelor specifice și generale

Determinarea relevanței activităților planificate în cadrul Priorității I este esențială pentru a înțelege în ce măsură acestea pot contribui la atingerea obiectivelor generale și specifice. Analiza urmărește gradul în care intervențiile setate sunt potrivite și suficient de ambițioase pentru a sprijini dezvoltarea programelor calitative și incluzive pentru tineri, consolidarea managementului instituțional al centrelor de tineret și profesionalizarea lucrătorilor de tineret.

Aprecierea relevanței Obiectivului Specific 1.1.

Creșterea până în anul 2026 a numărului de programe calitative și incluzive dedicate tinerilor, realizate prin intermediul centrelor de tineret de către lucrători de tineret cu competențe validate.

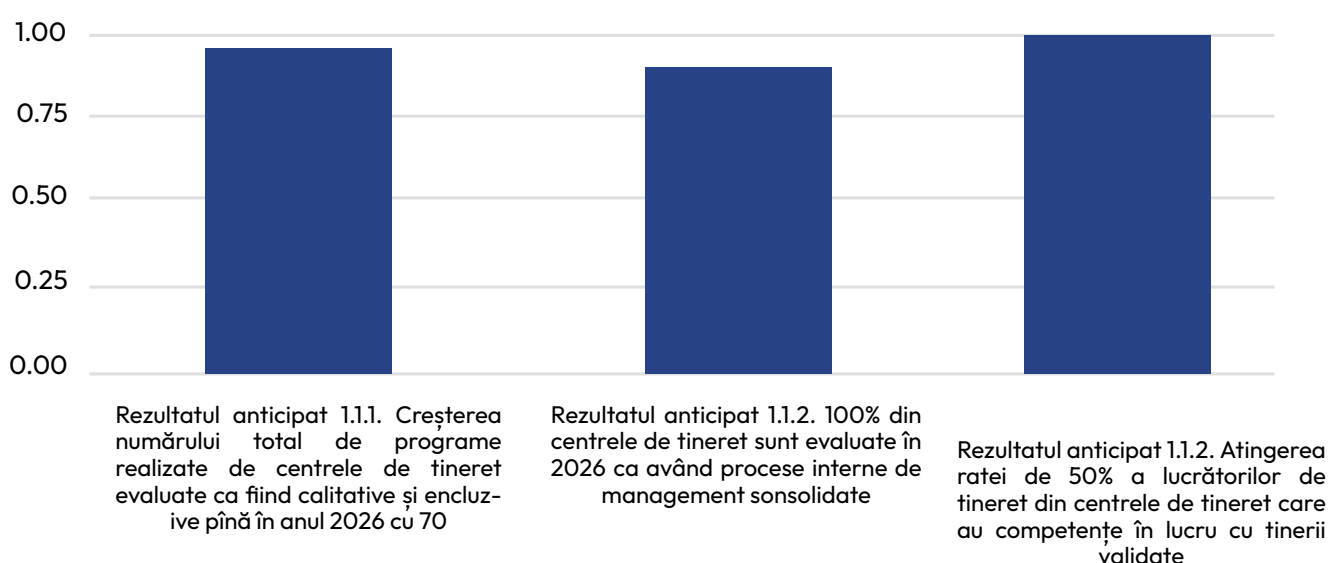

Figura 9: Aprecierea relevanței Obiectivului Specific 1.1

Pentru **Obiectivul specific 1.1 – Programe calitative și incluzive**, relevanța activităților planificate este mixtă. Revizuirea cadrului normativ (1.1.1.1) și elaborarea mecanismului de finanțare pe bază de performanță (1.1.1.3) sunt evaluate ca având relevanță maximă (1), acestea reprezentând acțiuni fundamentale pentru consolidarea rețelei centrelor de tineret. În schimb, implementarea schemei de finanțare prin granturi (1.1.1.4) și evaluarea anuală a calității programelor (1.1.1.6) sunt considerate parțial relevante (0,5–0,6), întrucât lipsesc instrumentele de aplicare consecventă și transparentă. Suportul metodologic (1.1.1.5) este relevant, dar depinde puternic de proiecte externe, ceea ce reduce sustenabilitatea.

Aprecierea relevanței Obiectivului Specific 1.2.

Diversificarea și extinderea geografică a programelor calitative de tineret realizate de organizațiile de tineret pentru a atinge către anul 2026 rata de 85% de autorități administrative teritoriale de nivelul al doilea în care sunt derulate programe.

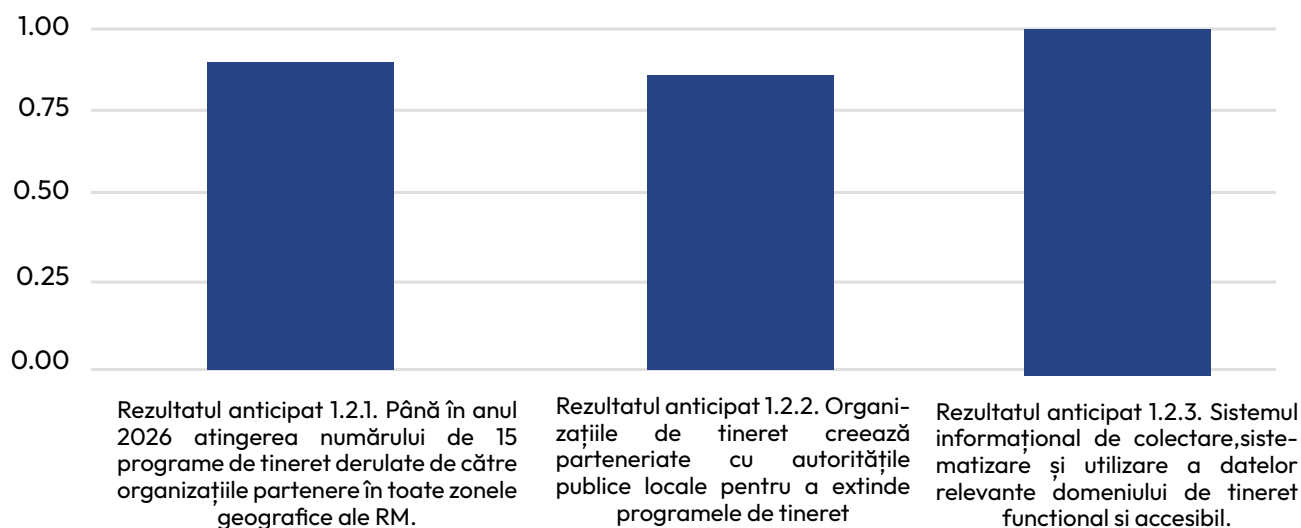

Figura 10: Aprecierea relevanței Obiectivului Specific 1.2

Pentru **Obiectivul specific 1.2 – Consolidarea managementului instituțional**, relevanța este în general ridicată. Elaborarea metodologiei de evaluare instituțională (1.1.2.2) și sprijinul pentru elaborarea planurilor de dezvoltare (1.1.2.2) sunt pe deplin aliniate cu obiectivele (scor 1), contribuind la uniformizarea și profesionalizarea rețelei centrelor. În schimb, consultanța și mentoratul continuu (1.1.2.3) au relevanță doar parțială ($\approx 0,6$), deoarece lipsesc mecanismele naționale unitare care să asigure consistență. Evaluările anuale ale proceselor interne (1.1.2.4) sunt relevante ca intenție, dar aplicarea lor formală și lipsa transparenței reduc eficiența ($\approx 0,7$).

Aprecierea relevanței Obiectivului Specific 1.3.

Extinderea numerică și geografică a comunității lucrătorilor de tineret calificați pentru a atinge până în anul 2026 a ratei de 35% de lucrători calificați.

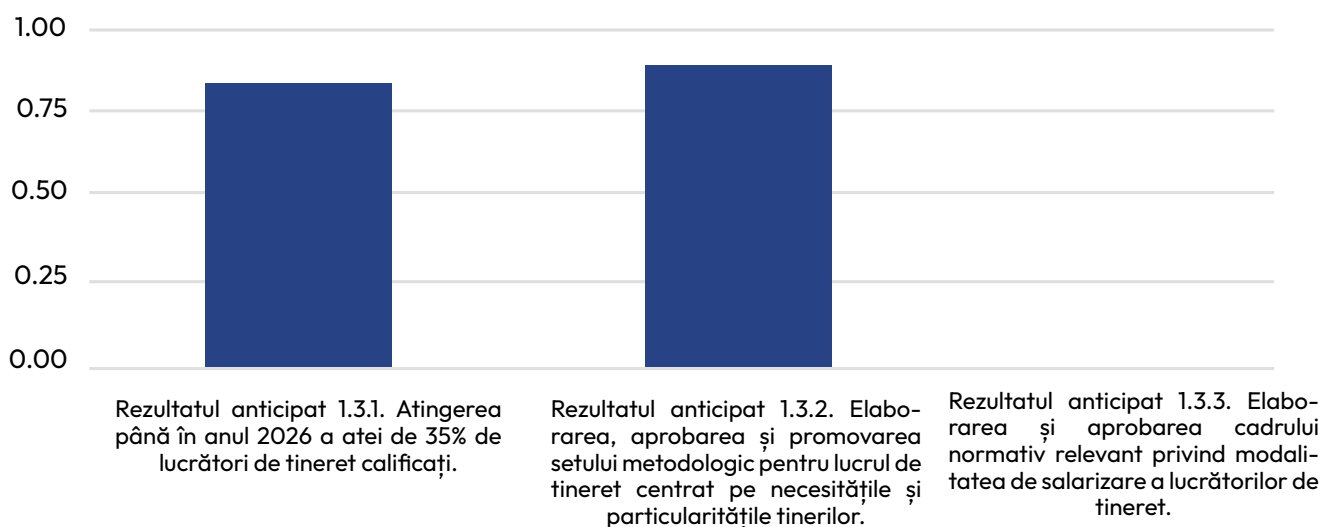

Figura 11: Aprecierea relevanței Obiectivului Specific 1.3

Pentru **Obiectivul specific 1.3 – Profesionalizarea lucrătorilor de tineret**, relevanța activităților este puternic variabilă. Elaborarea standardelor ocupaționale și de calificare (1.3.1.2 și 1.3.3.1) este extrem de relevantă (1), fiind condiție necesară pentru profesionalizarea sectorului. Totuși, lipsa implementării practice și a mecanismelor de certificare scade relevanța funcțională. Modulul online de instruire (1.3.1.1) are relevanță teoretică ridicată, dar absența elaborării sale îl plasează la nivel zero. Crearea rețelei informale de lucrători (1.3.2.3) și organizarea forumurilor (1.3.2.4) sunt relevante ($\approx 0,8-1$) pentru schimbul de practici și consolidarea comunității profesionale, însă dependența de finanțări externe le face vulnerabile. În schimb, activitățile privind ajustarea cadrului normativ de salarizare (1.3.3.2–1.3.3.4) sunt foarte importante conceptual, dar nu au fost demarate, ceea ce reduce relevanța practică (0).

În ansamblu, analiza relevanței activităților din Prioritatea I arată că:

- 1** acțiunile legate de **cadrul normativ și metodologiile instituționale** sunt relevante și bine aliniate obiectivelor, oferind bazele dezvoltării sectorului;
- 2** intervențiile privind profesionalizarea lucrătorilor de tineret sunt teoretic foarte importante, dar rămân în mare parte la nivel de intenție, cu un decalaj între proiectarea formală și aplicarea practică;
- 3** activitățile de finanțare și suport metodologic sunt relevante, însă dependența de proiecte externe și lipsa mecanismelor unitare de implementare le reduce sustenabilitatea.

3. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI - PRIORITATEA I – LUCRUL DE TÎNERET CALITATIV, ACCESIBIL ȘI INCLUZIV

3.1. Concluzii și recomandări la capitolul grad de realizare a activităților

Analiza gradului de realizare a obiectivelor specifice și generale aferente Obiectivului general I – „**Creșterea numărului de tineri care beneficiază de programe calitative de tineret prin consolidarea capacităților în cadrul sectorului și profesionalizarea resurselor umane**” – evidențiază un progres parțial și inegal.

În ceea ce privește **Obiectivul specific 1.1 – Programe calitative și incluzive**, gradul de realizare este mediu ($\approx 0,6$). Pași importanți au fost realizați prin adoptarea cadrului normativ și regulator (HG nr. 951/2023) și instituirea mecanismului de finanțare pe bază de performanță (HG nr. 22/2025).

Totuși, implementarea schemei de finanțare prin granturi (HG nr. 21/2025) a fost doar parțială, evaluarea anuală a calității programelor nu a fost încă realizată, iar suportul metodologic s-a bazat preponderent pe proiecte externe, fără un mecanism național consolidat.

Pentru **Obiectivul specific 1.2 – Management instituțional**, gradul de realizare este moderat ($\approx 0,6-0,65$). Introducerea metodologiei de evaluare instituțională (HG nr. 188/2025) și elaborarea planurilor de dezvoltare la nivelul centrelor sunt progrese clare.

Cu toate acestea, rapoartele anuale de evaluare nu sunt publice, ceea ce limitează transparența, iar consultanța și mentoratul sunt fragmentare, lipsind un sistem coerent la nivel de rețea.

În raport cu **Obiectivul specific 1.3 – Profesionalizarea lucrătorilor de tineret**, gradul de realizare este scăzut ($\approx 0,4$). Deși au fost aprobate standardele ocupaționale și de calificare (Ordin MEC nr. 851/2024 și nr. 105/2025), acestea nu sunt încă operaționalizate. Modulul online de instruire nu a fost elaborat, programul de instruire formal este incomplet, iar mecanismele de validare a competențelor nu sunt funcționale. În plus, salarizarea lucrătorilor de tineret rămâne neclar reglementată și neatractivă, ceea ce afectează retenția și motivația personalului.

Concluzie generală:

Nivelul de realizare al Priorității I este unul mediu, cu accent pe progresele de natură normativă și instituțională, dar cu deficiențe majore în implementare, transparență și profesionalizare. Programele există pe hârtie, însă aplicarea lor în teritoriu rămâne inegală și parțială, ceea ce limitează impactul asupra tinerilor și asupra calității lucrului de tineret.

RECOMANDĂRI:

- 1 Consolidarea mecanismelor de finanțare prin granturi și asigurarea implementării integrale și transparente a schemei aprobate (HG nr. 21/2025), inclusiv prin a publicarea unui calendar multianual.
- 2 Operaționalizarea evaluării anuale a calității programelor în centrele de tineret, cu rapoarte publice și dezagregate (gen, rural/urban, NEET).
- 3 Instituționalizarea suportului metodologic, astfel încât acesta să nu depindă exclusiv de proiecte externe, ci să fie asigurat printr-un mecanism național.
- 4 Asigurarea transparenței rapoartelor de evaluare instituțională și integrarea acestora în planurile de dezvoltare ale centrelor, pentru ca evaluarea să devină un instrument de progres, nu doar unul formal.
- 5 Dezvoltarea și implementarea modulului online de instruire, în paralel cu operaționalizarea mecanismului de validare a competențelor lucrătorilor de tineret.
- 6 Reglementarea clară și atractivă a salarizării lucrătorilor de tineret, prin ajustarea cadrului normativ privind sistemul unic de salarizare și recunoașterea statutului profesional.
- 7 Întărirea cooperării interinstituționale (MEC, ANT, ANACEC, APL) pentru a corela mai bine cadrul normativ cu aplicarea sa la nivel local și pentru a sprijini centrele din zone defavorizate.

3.3. Concluzii și recomandări la capitolul obiective specifice și generale

Analiza nivelului de realizare a obiectivelor specifice și a obiectivului general din cadrul Priorității I – „Lucrul de tineret calitativ, accesibil și incluziv”, evidențiază o performanță neuniformă, cu progrese vizibile la nivel normativ și instituțional, dar cu întârzieri și deficiențe în implementarea practică, profesionalizarea resurselor umane și asigurarea accesului echitabil la servicii.

Prin urmare, concluzionăm următoarele:

Obiectivul specific 1.1 - Gradul de realizare este mediu. Adoptarea HG nr. 951/2023 privind Regulamentul-cadru al centrelor de tineret și HG nr. 22/2025 privind mecanismul de finanțare pe bază de performanță reprezintă pași fundamentali. Totuși, schema de granturi pentru centre (HG nr. 21/2025) este implementată doar parțial, suportul metodologic depinde în mare măsură de proiecte externe, iar evaluarea anuală a calității programelor nu a fost realizată. Această discrepanță arată că, deși cadrul instituțional există, aplicarea efectivă și impactul sunt limitate.

Obiectivul specific 1.2 - Gradul de realizare este moderat. HG nr. 188/2025 privind metodologia de evaluare instituțională a centrelor de tineret a permis uniformizarea cadrului de monitorizare și elaborarea planurilor de dezvoltare. Totuși, rapoartele nu sunt publice, iar mentoratul și consultanța sunt fragmentare, ceea ce face ca procesul să fie perceput adesea ca formal, nu ca un instrument real de dezvoltare.

Obiectivul specific 1.3 - Gradul de realizare este scăzut. Au fost aprobate standardele ocupaționale și de calificare (Ordin MEC nr. 851/2024 și Ordin MEC nr. 105/2025), dar mecanismele de validare și certificare a competențelor nu sunt funcționale. Modulul online de instruire lipsește, iar programul formal de formare continuă nu este operațional. Salarizarea rămâne nereglementată și neatractivă, ceea ce limitează sustenabilitatea resursei umane din sector.

Obiectivul general 1 este realizat doar parțial - Cadrul normativ și instituțional a fost consolidat, însă aplicarea practică rămâne inegală, iar profesionalizarea lucrătorilor de tineret – un element central pentru sustenabilitate – este insuficient avansată. Această situație afectează coerența și impactul general al priorității.

RECOMANDĂRI:

- 1 Obiectivul 1.1 (programe calitative și incluzive)** - accelerarea implementării schemei de granturi, instituționalizarea mecanismului de evaluare anuală a programelor și reducerea dependenței de proiecte externe pentru suport metodologic.
- 2 Obiectivul 1.2 (management instituțional)** - publicarea rapoartelor de evaluare, crearea unui mecanism unitar de mentorat și asigurarea că planurile de dezvoltare se bazează pe analize reale de nevoi, nu doar pe conformitate birocratică.
- 3 Obiectivul 1.3 (profesionalizarea lucrătorilor de tineret)** - operaționalizarea mecanismului de validare a competențelor, elaborarea modulului online de instruire și ajustarea cadrului normativ privind salarizarea, pentru a face atractivă profesia de lucrător de tineret.
- 4 Transversal** - îmbunătățirea coordonării interinstituționale (MEC, ANT, APL, ANACEC), crearea unui calendar clar și realist de implementare și consolidarea mecanismelor de transparență și raportare publică.

PRIORITATEA II

Crearea culturii de participare civică și decizională în rândul tinerilor.

1. EVALUAREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE

1.1. Introducere - scurta descriere a priorității strategice

Prioritatea II a Strategiei „Tineret 2030” urmărește dezvoltarea unei **culturi a participării civice și decizionale** în rândul tinerilor. Ea pleacă de la ideea că democrația nu poate funcționa deplin fără implicarea activă a tinerei generații în viața comunităților și în procesele de luare a deciziilor.

Această prioritate vizează trei direcții esențiale: consolidarea structurilor de reprezentare a tinerilor (consilii de elevi, consilii locale, structuri de co-management), susținerea organizațiilor și grupurilor comunitare, precum și extinderea accesului la programe de voluntariat recunoscute și reglementate.

Prioritatea II - Crearea culturii de participare civică și decizională în rândul tinerilor:

Obiectivul general II.

Creșterea nivelului de participare și implicare civică prin programe de instruire, capacitate și împuternicire a tinerilor.

Obiectiv specific 2.1:

Creșterea numărului și consolidarea instituțională a structurilor de reprezentare a tinerilor pentru a asigura funcționalitatea acestora în 85% din unități administrative teritoriale de nivelul al doilea până în anul 2025

Rezultate anticipate:

- 2.1.1. Atingerea ponderii de 41% de autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea care au structuri de co management funcționale.
- 2.1.2. Incidența autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea care implică consiliile locale ale tinerilor în procesul decizional de 85% până în anul 2026.
- 2.1.3. Până în anul 2026 minimum 6 structuri de tineret sunt parte a platformelor internaționale dedicate tinerilor.
- 2.1.4. 25 de structuri neformale de participare a tinerilor active antrenate în promovarea valorilor și instrumentelor democratice.

Obiectiv specific 2.2:

Creșterea numărului de structuri de tineret funcționale și active care contribuie la dezvoltarea comunitară pentru a atinge numărul de 70 de organizații active și 140 de organizatori comunitari activi până în anul 2026.

Rezultate anticipate:

- 2.2.1. Minimum 140 de tineri organizatori comunitari care realizează activități de mobilizare comunitară active.
- 2.2.2. Minimum 1400 de tineri se implică sistematic în activități de dezvoltare comunitară.
- 2.2.3. Minimum 70 de organizații de tineret sunt active până în anul 2026.

Obiectiv specific 2.3:

Asigurarea accesibilității și disponibilității programelor de voluntariat pentru tineri pentru a extinde numărul de beneficiari printr-un sistem informațional funcțional și cadru normativ dezvoltat în anul 2024.

Rezultate anticipate:

- 2.3.1. Cadru normativ privind activitatea de voluntariat este îmbunătățit.
- 2.3.2. Minimum 500 de oportunități de voluntariat sunt promovate pe agregatorul online de oportunități dedicate voluntarilor.

La nivel național, Prioritatea II are rolul de a combate **apatia civică și neîncrederea în instituții**, în timp ce, la nivel european, se aliniază cu Strategia UE pentru Tineret și cu prioritățile Consiliului Europei privind implicarea democratică. În ansamblu, ea reprezintă **un angajament pe termen lung de a construi un ecosistem participativ incluziv**, unde fiecare tânăr are șansa reală de a-și face vocea auzită.

1.2. Constatările generale pe gradul de realizare a priorității

Evaluarea implementării Priorității II arată un progres neuniform, cu unele domenii în care s-au înregistrat rezultate vizibile – mai ales în consolidarea cadrului normativ și în dezvoltarea unor instrumente metodologice – și altele unde activitățile au rămas la un nivel incipient sau nu au fost demarate. Se constată o discrepanță evidentă între nivelul central, unde politicile și reglementările au avansat, și nivelul local, unde funcționalitatea structurilor de participare și gradul de implicare comunitară rămân limitate.

Privită în ansamblu, prioritatea a atins până în prezent un nivel de realizare **mediu, estimat la circa 0,45–0,5**.

- 1 Obiectiv 2.1** – (structuri de reprezentare a tinerilor) a înregistrat progrese clare în crearea cadrului normativ și instituțional, dar cu întârzieri majore în funcționalizarea structurilor de co-management.
- 2 Obiectivul 2.2** – (structuri comunitare și organizații active) are un nivel redus de implementare, cu câteva inițiative finanțate, dar cu lipsuri evidente în dezvoltarea rețelelor și a programelor de instruire.
- 3 Obiectivul 2.3** – (voluntariatul) prezintă rezultate parțiale: cadrul normativ este în proces de revizuire și instruirile au fost realizate, însă platforma online voluntar.md nu este încă pe deplin funcțională, iar noua lege nu a fost adoptată.

Pentru atingerea obiectivelor asumate până în 2026 este necesară accelerarea activităților restante, consolidarea mecanismelor locale și asigurarea unei mai bune coerențe între intervențiile centralizate și cele descentralizate, inclusiv prin reducerea decalajului urban-rural.

1.3. Detalierea progresului pe fiecare obiectiv specifici

Obiectiv specific 2.1

Creșterea numărului și consolidarea instituțională a structurilor de reprezentare a tinerilor

Ce presupune acest obiectiv?

Acest obiectiv urmărește creșterea numărului și consolidarea instituțională a structurilor de reprezentare a tinerilor, astfel încât acestea să devină mecanisme democratice funcționale de implicare a tinerilor în procesele de guvernare locală și centrală. Ținta stabilită este ca, până în anul 2025, structurile reprezentative ale tinerilor să fie funcționale în 85% dintre unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, oferind tinerilor oportunitatea de a contribui activ la formularea și monitorizarea politicilor publice.

Pentru realizarea acestui obiectiv sunt necesare măsuri complementare:

- ✓ dezvoltarea cadrului normativ și instituțional,
- ✓ crearea și consolidarea structurilor de co-management
- ✓ implicarea elevilor și studenților prin consiliile lor reprezentative

Totodată, obiectivul presupune campanii de informare, elaborarea de ghiduri și resurse metodologice, dar și instruiți dedicate atât tinerilor, cât și autorităților publice locale.

În acest fel, se creează premisele pentru o reprezentare mai echilibrată a tinerilor, pentru o comunicare eficientă cu autoritățile și pentru extinderea culturii participării la nivel național.

Rezultate anticipate 2.1.1.

Își propune creșterea numărului și consolidarea instituțională a structurilor de reprezentare a tinerilor pentru a asigura funcționalitatea acestora în 85% din unități administrativ-teritoriale de nivelul al doilea până în anul 2025.

2.1.1.1. Elaborarea și aprobarea cadrului normativ privind organizarea și funcționarea comisiilor pentru politici de tineret. Această acțiune vizează instaurarea unui cadru funcțional pentru structurile de participare de pe lângă MEC, menit să stabilească un dialog constructiv cu reprezentanții tinerilor și să aducă în discuție prioritățile sectorului de tineret.

2.1.1.3. Crearea și asigurarea funcționalității Comisiei pentru Politicile de Tineret pe lângă Ministerul Educației și Cercetării. Acțiunea urmărește buna funcționare a comisiei constituite prin ordin ministerial, consolidând rolul acestora ca platformă consultativă de dialog și formulare de recomandări în domeniul politicilor de tineret.

2.1.1.2. Elaborarea și realizarea programului de suport pentru autoritățile publice locale în crearea structurilor de co-management. Acțiunea prevede dezvoltarea unui program complex prin care APL să fie sprijinite de parteneri în procesul de creare a structurilor de co-management, oferind atât resurse metodologice, cât și expertiză practică.

2.1.1.4. Derularea programului de capacitate pentru structurile de co-management privind elaborarea și implementarea politicilor publice. Ideea acestei acțiuni constă în valorificarea potențialului program de sprijin prevăzut la punctul 2.1.1.2, prin instruirea directă a membrilor structurilor de co-management în planificare și implementare de politici.

2.1.1.5. Elaborarea raportului de evaluare a funcționalității structurilor de co-management la nivel local. Scopul era realizarea unei evaluări post-factum a comisiilor de co-management create, pentru a analiza eficiența, relevanța și gradul lor de funcționalitate.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.1.1.

Atingerea ponderii de 41% de autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea care au structuri de co-management funcționale

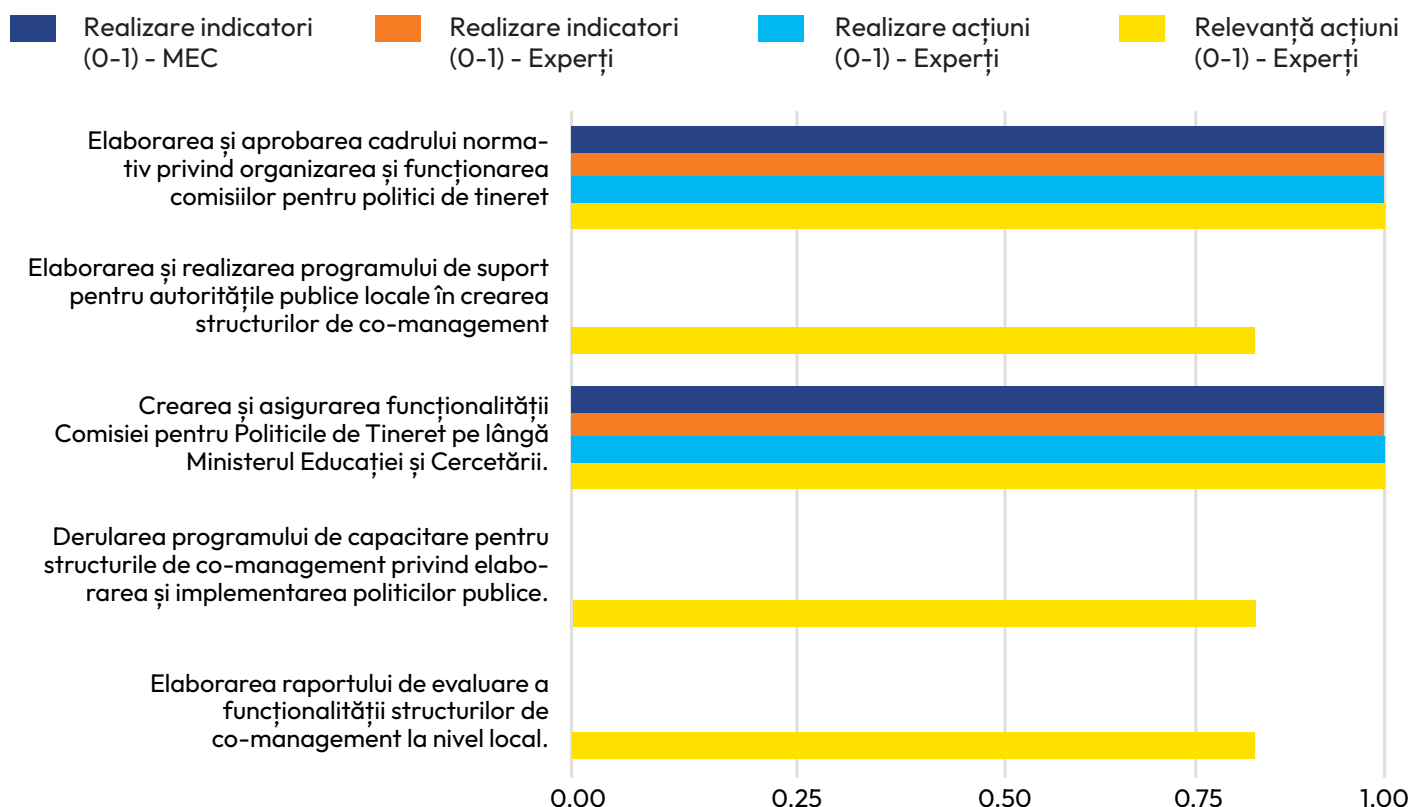

Figura 12: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.2.1

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al acțiunilor prevăzute în cadrul obiectivului specific 2.1.1 și al rezultatelor anticipate poate fi considerat **parțial realizat**. Două dintre acțiuni au fost îndeplinite cu succes și obțin calificativ maxim (1), în timp ce celelalte trei nu au fost realizate. Aprecierea se bazează atât pe raportul oficial al Ministerului Educației și Cercetării, cât și pe probele colectate independent, care confirmă această constatare.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Conform raportului MEC, o parte dintre activități nu au fost implementate din cauza nerelevanței percepute a unor acțiuni, în raport cu prioritățile actuale ale sectorului.
- Deși activitățile vizau perioada anilor 2023–2024, implementarea lor a fost amânată și este planificată pentru etapele următoare, ceea ce generează decalaje între planificare și aplicare.
- Lipsa unui mecanism de suport clar pentru APL a limitat crearea și funcționalitatea structurilor de co-management, accentuând discrepanța dintre nivelul central și cel local.
- Pentru a asigura continuitatea și transparența procesului, este esențial ca aceste activități să fie revizuite și reintroduse ca prioritate, pentru a nu compromite atingerea obiectivului specific 2.1.1.

Privind rezultatul anticipat 2.1.1 și acțiunile prevăzute, evaluarea noastră nu evidențiază nicio discrepanță față de raportul oferit de Ministerul Educației și Cercetării. Ambele evaluări au constatat că acțiunile ce țin de asigurarea bunei funcționări a Comisiei pentru Politici de Tineret pe lângă MEC au fost realizate cu succes (2.1.1.1 și 2.1.1.3). Totuși, în ceea ce privește crearea și funcționarea structurilor de co-management de pe lângă APL, nu s-au înregistrat progrese din partea MEC.

O contribuție semnificativă la rezultatul anticipat 2.2.1 a fost realizat grație Activităților realizate de CNTM, cu suportul financiar al Agenției Naționale pentru tineret și GIZ. În cadrul proiectelor realizate au fost create comisii consultative pentru politicile de tineret în cadrul consiliului raional Basarabeasca, or. Cupcini și Zubrești iar în prezent se promovează ideea lansării acestor comisii în or. Cimișlia și s. Sireț, rl. Strășeni.

Principalul motiv invocat este faptul că implementatorul programului de tineret a considerat aceste acțiuni insuficient de eficiente, preferând să redirecționeze eforturile spre consolidarea altor structuri de tineret, precum **consiliile elevilor și consiliile locale ale tinerilor**, considerate mai funcționale și mai vizibile la nivel local și național.

Această opțiune reflectă, pe de o parte, o abordare pragmatică de concentrare pe structurile deja existente și active, dar, pe de altă parte, diminuează atenția acordată componentei de co-management, un mecanism esențial pentru asigurarea participării formale a tinerilor în procesul decizional local.

Rezultate anticipate 1.2.2.

Își propune capacitatea autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea, astfel încât acestea să implice consiliile locale ale tinerilor în procesul decizional în proporție de 85% până în anul 2026.

2.1.2.1. Îmbunătățirea cadrului normativ și regulator privind participarea tinerilor în procesele decizionale. Această acțiune vizează revizuirea modului de funcționare a consiliilor elevilor și a structurilor de auto-governare studențească, pentru a le asigura un rol real în procesul de luare a deciziilor.

2.1.2.2. Realizarea campaniei de informare continuă privind oportunitățile de participare a tinerilor. Acțiunea presupune promovarea structurilor de participare non-formale și a modificărilor aduse cadrului de funcționare al acestora, precum și informarea tinerilor despre regulamentele implementate la 2.1.2.1.

2.1.2.3. Elaborarea reperelor metodologice pentru reprezentanții consiliilor locale ale tinerilor. Această acțiune urmărește revizuirea și adaptarea materialelor informaționale și de suport destinate CLT-urilor, pentru o funcționare mai eficientă.

2.1.2.4. Crearea și realizarea cursului de lungă durată pentru reprezentanții consiliilor locale ale tinerilor. Se prevede organizarea unui program complex de instruire și interacțiuni, sub forma unui curs de lungă durată, menit să consolideze competențele și cunoștințele tinerilor implicați.

2.1.2.5. Elaborarea reperelor metodologice pentru autoritățile publice locale privind implicarea tinerilor în procesele decizionale. Această acțiune presupune dezvoltarea unei baze metodologice clare, adresate funcționarilor APL, pentru a-i sprijini în integrarea tinerilor în procesul decizional.

2.1.2.6. Crearea și realizarea unui curs de instruire pentru funcționarii publici din APL privind mecanismele de participare a tinerilor. Activitatea are ca scop aplicarea metodologiei dezvoltate la punctul anterior, prin instruirea practică a funcționarilor.

2.1.2.7. Elaborarea raportului de evaluare a activității consiliilor locale ale tinerilor. Acțiunea urmărește analiza funcționalității și impactului CLT-urilor, în vederea consolidării rolului acestora în comunitate.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.1.2.

Incidența autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea care implică consiliile locale ale tinerilor în procesul decizional de 85% până în anul 2026.

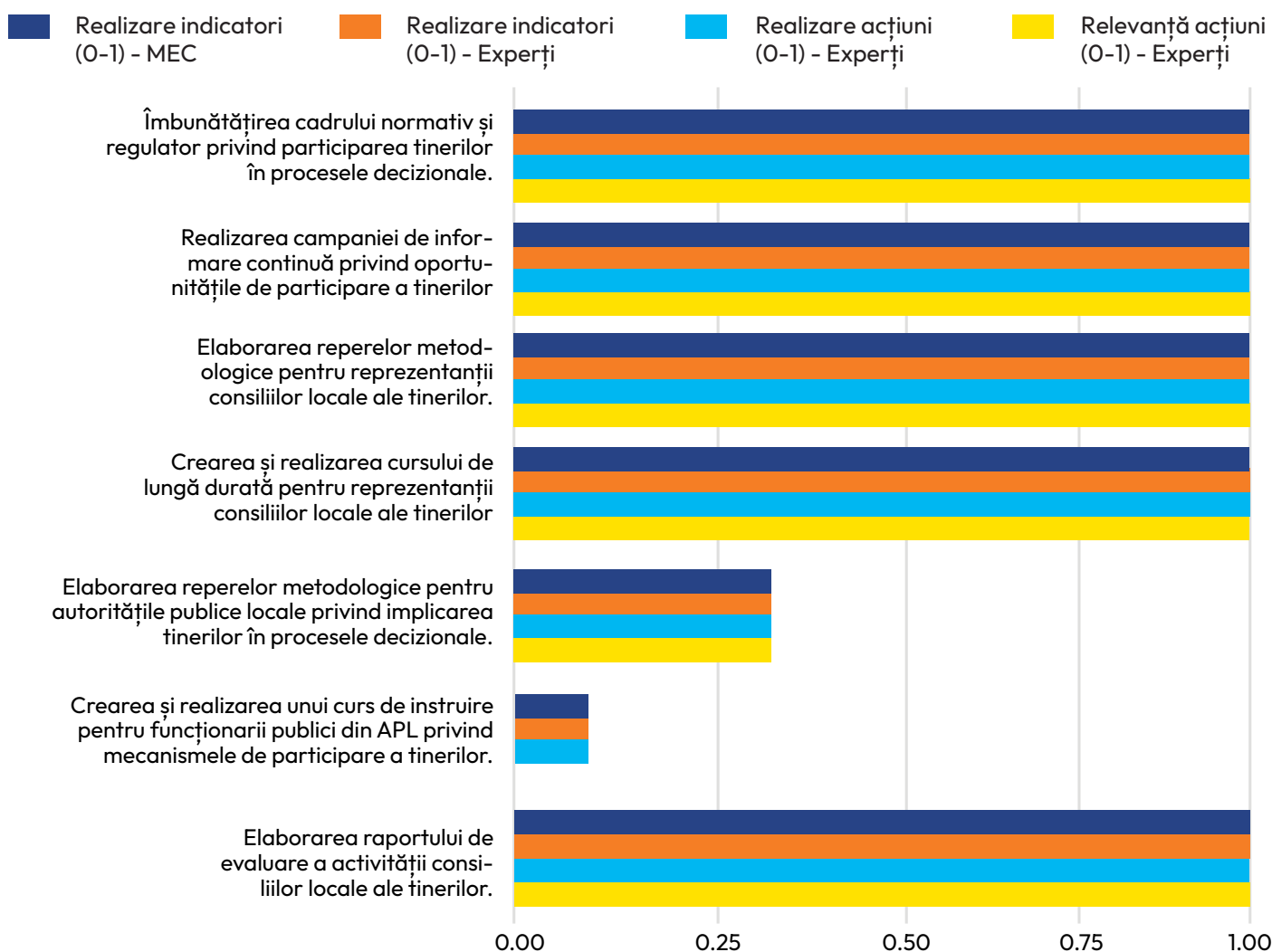

Figura 13: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 1.2.2

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al acțiunilor prevăzute în cadrul obiectivului specific 2.1.2 și al rezultatelor anticipate poate fi considerat **majoritar realizat**. Majoritatea acțiunilor au fost implementate, însă două dintre ele – cele legate de instruirea funcționarilor APL – nu au fost realizate, ceea ce a afectat parțial atingerea obiectivului.

Totodată, trebuie menționat că o parte considerabilă dintre activitățile raportate ca fiind realizate au fost implementate în principal de partenerul Rețeaua Națională a Consiliilor Locale ale Tinerilor din Moldova (RNCLTM), și nu de Agenția Națională pentru Tineret, instituția responsabilă de coordonarea obiectivului. Această situație ridică întrebări privind asumarea instituțională și sustenabilitatea pe termen lung a acțiunilor, întrucât realizarea exclusivă prin parteneri externi nu asigură pe deplin consolidarea capacităților instituționale ale autorității publice responsabile.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Conform raportului MEC, marea parte a activităților a fost realizată, iar pentru acestea au fost prezentate documente justificative și acte confirmative.
- Activitățile nerealizate au fost planificate pentru perioada 2023–2024 și trebuie reluate de urgență, pentru a asigura atingerea obiectivului în termenul stabilit.
- La acțiunile din cadrul rezultatului anticipat 2.1.2 nu au fost identificate discrepanțe față de raportul Ministerului Educației și Cercetării: concluziile sunt convergente și confirmă gradul de realizare.
- Direcțiile specifice din cadrul Agenției Naționale pentru Tineret pot contribui la continuitatea și sustenabilitatea acțiunilor inițiate, prin sprijin metodologic și logistic acordat APL-urilor.

La acțiunile din cadrul rezultatului anticipat **2.1.2** nu au fost observate discrepanțe față de raportul prezentat de **Ministerul Educației și Cercetării**. Majoritatea acțiunilor au fost implementate cu succes, iar cele rămase nerealizate sunt în curs de reprogramare. În plus, direcțiile specifice din cadrul **Agencției Naționale pentru Tineret** asigură continuitatea acțiunilor inițiate și creează premisele pentru consolidarea ulterioară a implicării tinerilor în procesele decizionale la nivel local.

Rezultate anticipate 2.1.3.

Își propune ca până în anul 2026 minimum 6 structuri de tineret din Republica Moldova să fie parte a platformelor internaționale dedicate tinerilor.

2.1.3.1. Elaborarea mecanismului de finanțare a participării tinerilor în cadrul platformelor internaționale. Această acțiune prevedea dezvoltarea unui set de criterii și proceduri prin care structurile de tineret cu rol de reprezentare internațională să poată beneficia de suport financiar.

2.1.3.2. Crearea rețelei neformale de multiplicatori și promotori ai practicilor internaționale, menită să faciliteze schimbul de experiență și să sprijine vizibilitatea externă a tinerilor moldoveni.

2.1.3.3. Elaborarea și pilotarea Programului „Tânăr delegat la Națiunile Unite”, destinat să ofere tinerilor posibilitatea de a reprezenta Republica Moldova în cadrul ONU și de a se implica activ în diplomația tineretului.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.1.3.

Până în anul 2026 minimum 6 structuri de tineret sunt parte a platformelor internaționale dedicate tinerilor.

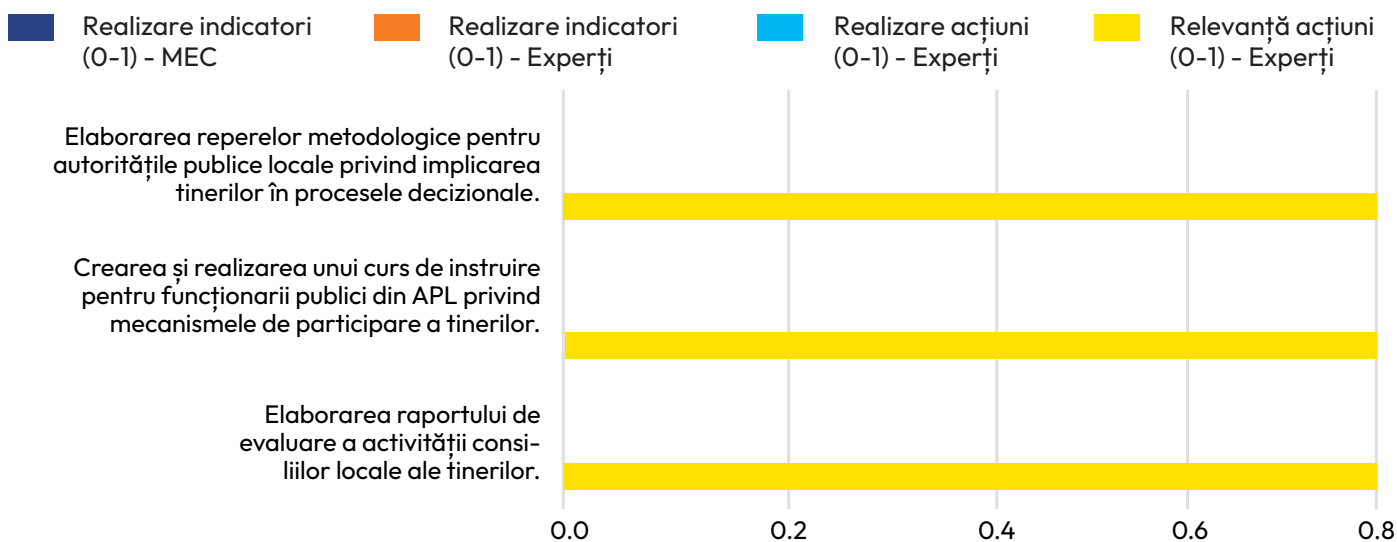

Figura 14: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.1.3

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al acțiunilor prevăzute în cadrul obiectivului specific 2.1.3 și al rezultatelor anticipate poate fi considerat nerealizat. Nicio acțiune planificată nu a fost implementată în perioada de raportare.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Conform raportului MEC, niciuna dintre acțiuni nu a fost realizată.
- Activitățile prevăzute au fost planificate pentru perioada 2023–2024 și trebuie reluate de urgență pentru a evita compromiterea obiectivului.
- Lipsa mecanismelor de finanțare și a unei rețele funcționale de multiplicatori reduce considerabil șansele tinerilor de a participa la nivel internațional.
- Programul „Tânăr delegat la ONU” rămâne o inițiativă neimplementată, deși are un potențial strategic major pentru vizibilitatea externă a tinerilor moldoveni.

Este de menționat că CNTM a întreprins demersuri pentru instituționalizarea programului, însă acestea nu s-au soldat cu rezultate concrete, în lipsa unui angajament formal din partea autorităților publice competente.

La acțiunile din cadrul rezultatului anticipat 2.1.3 nu au fost observate discrepanțe față de raportul prezentat de Ministerul Educației și Cercetării. Concluzia este unanimă: niciuna dintre acțiuni nu a fost realizată, iar acestea trebuie reluate și prioritizate pentru a putea atinge obiectivul stabilit până în 2026.

Rezultate anticipate 2.1.4.

25 de structuri neformale de participare a tinerilor active, antrenate în promovarea valorilor și instrumentelor democratice.

2.1.4.1. Cartografierea structurilor neformale de tineret active. Realizarea unui document separat care să summarizeze organizațiile de tineret și profilul acestora.

2.1.4.2. Elaborarea programelor de instruire pentru cursurile non-formale dedicate organizațiilor neformale. Acțiunea prevedea dezvoltarea unui program complex de instruiți pentru reprezentanții organizațiilor non-formale de tineret.

2.1.4.3. Derularea cursurilor tematice de formare pentru structurile neformale de tineret.

2.1.4.5. Conceptualizarea și derularea unei campanii naționale privind valorile și instrumentele democratice. Acțiunea include campanii de mobilizare la vot și activități de informare privind procesul de integrare europeană.

2.1.4.6. Crearea platformei de comunicare între structurile neformale de participare. Scopul este stabilirea unor canale eficiente de comunicare pentru tinerii implicați, inclusiv cei din consiliile elevilor la nivel național și regional.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.1.4.

25 de structuri neformale de participare a tinerilor active antrenate în promovarea valorilor și instrumentelor democratice

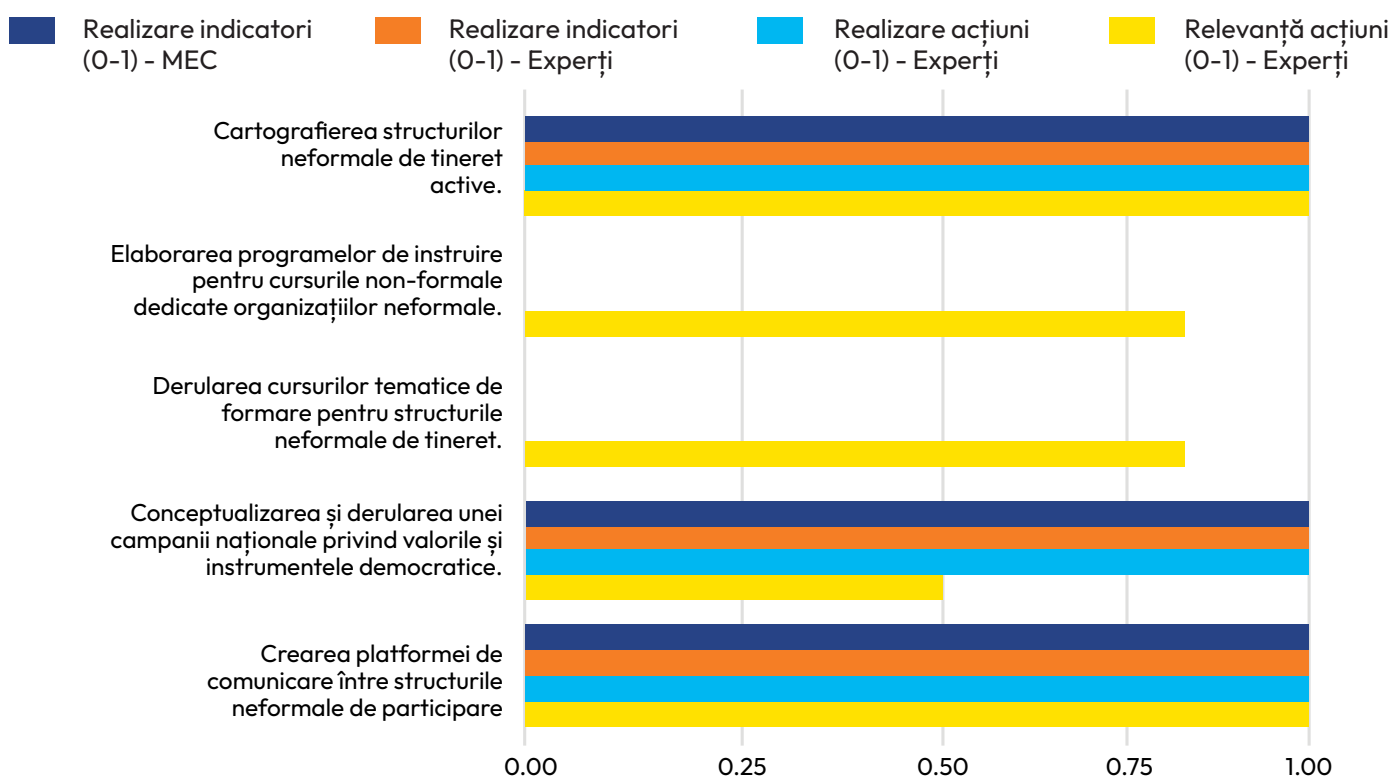

Figura 15: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.1.4

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al acțiunilor prevăzute în cadrul obiectivului specific 2.1.4 este considerat parțial realizat. Acțiunile 2.1.4.2 și 2.1.4.3 nu au fost implementate, în principal deoarece structurile vizate – în special autogovernanțele studențești – nu sunt încă suficient de stabile și funcționale pentru a beneficia de aceste intervenții.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Conform raportului MEC, acțiunile au fost raportate doar parțial, ceea ce confirmă decalajele existente.
- Activitățile nerealizate au fost planificate pentru perioada 2024 și trebuie reluate de urgență pentru a evita compromiterea obiectivului.
- La acțiunile din cadrul rezultatului anticipat 2.1.4 nu au fost observate discrepanțe față de raportul prezentat de Ministerul Educației și Cercetării.
- Se remarcă progrese importante în consolidarea consiliilor elevilor, însă pe componenta de întărire a autogovernanțelor studențești rămâne încă un volum semnificativ de muncă pentru a le transforma în structuri stabile și funcționale.

La acțiunile din cadrul rezultatului anticipat **2.1.4** nu au fost observate discrepanțe față de raportul prezentat de **Ministerul Educației și Cercetării**. Sunt de apreciat progresele realizate în consolidarea **consiliilor elevilor**, însă pe componenta de dezvoltare a **autogovernanțelor studențești** este încă nevoie de eforturi suplimentare pentru a asigura stabilitatea și funcționalitatea acestora.

Obiectiv specific 2.2

Creșterea numărului de structuri de tineret funcționale și active care contribuie la dezvoltarea comunitară pentru a atinge numărul de 70 de organizații active și 140 de organizatori comunitari activi până în anul 2026.

Ce presupune acest obiectiv?

Acest obiectiv vizează creșterea și consolidarea numărului de structuri de tineret funcționale și active, capabile să contribuie la dezvoltarea comunitară. Ținta stabilită este ca, până în anul 2026, să existe minimum 70 de organizații de tineret active și 140 de tineri organizatori comunitari implicați constant în activități de mobilizare și dezvoltare locală. Accentul este pus pe crearea unei infrastructuri durabile care să sprijine participarea tinerilor, atât prin întărirea capacităților organizațiilor deja existente, cât și prin stimularea apariției de noi inițiative la nivel local.

În vederea realizării acestui obiectiv, se are în vedere implementarea unui program coerent de instruire, mentorat și finanțare, menit să ofere tinerilor resursele și competențele necesare pentru a iniția și desfășura proiecte relevante pentru comunitățile lor.

- ✓ Crearea unei rețele de activiști comunitari
- ✓ Corelarea acesteia cu un program de mini-granturi
- ✓ Asigurarea sprijinului metodologic

Acestea urmăresc nu doar creșterea numărului de organizații și lideri tineri, ci și consolidarea unei culturi a implicării civice. În acest fel, tinerii vor deveni actori importanți ai schimbării sociale și promotori ai valorilor democratice la nivel local și național.

Rezultate anticipate 2.2.1.

Minimum 140 de tineri organizatori comunitari care realizează activități de mobilizare comunitară active. Acest rezultat prevede formarea unei rețele de tineri activiști comunitari, implicați într-un program de formare de lungă durată cu sesiuni de follow-up, care să le permită să rămână activi pe termen lung și să continue să mobilizeze alți tineri din întreaga republică.

2.2.1.1. Elaborarea reperelor metodologice și a instrucțiunilor de mobilizare comunitară.

2.2.1.2. Crearea rețelei informale de tineri organizatori comunitari și stabilirea componenței grupului de activiști.

2.2.1.3. Dezvoltarea programului de instruire pentru tinerii organizatori și facilitatori comunitari, pe baza metodologiei prevăzute la 2.2.1.1.

2.2.1.4. Derularea programului de instruire pentru tinerii organizatori comunitari.

2.2.1.5. Cartografierea și sistematizarea informației privind tinerii organizatori comunitari și inițiativele realizate.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.2.1.

Minimum 140 de tineri organizatori comunitari care realizează activități de mobilizare comunitară active.

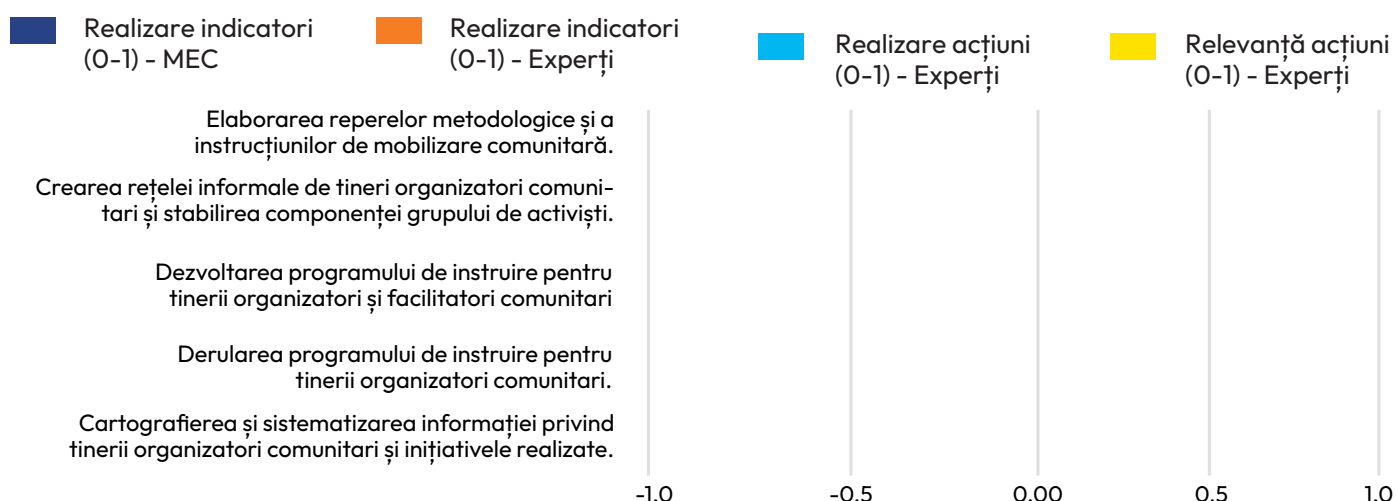

Figura 16: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.2.1.

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al acțiunilor prevăzute în cadrul obiectivului specific 2.2.1 și al rezultatelor anticipate poate fi considerat nerealizat. Nicio acțiune planificată nu a fost implementată în perioada de raportare, ceea ce indică un decalaj semnificativ între planificare și aplicare

Necesitatea de a relua lucrul pe acest rezultat anticipat este una stringentă. Deși până în prezent implementatorii nu l-au tratat ca pe o prioritate, atingerea obiectivului depinde de mobilizarea urgentă a resurselor și de o coordonare mai clară. O soluție realistă pentru realizarea acestui obiectiv ar fi desemnarea unui partener strategic stabil, care să preia leadership-ul și să asigure continuitatea procesului.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Conform raportului MEC, niciuna dintre acțiunile planificate nu a fost implementată în perioada de raportare, iar cauzele principale țin de lipsa unei echipe de coordonare dedicate și de absența resurselor financiare pentru activitățile de instruire și mentorat.
- Lipsa unui mecanism clar de selecție și instruire a tinerilor organizatori comunitari a împiedicat formarea rețelei planificate de 140 de activiști.
- Este recomandată externalizarea implementării către un partener strategic, care să asigure continuitatea și raportarea coerentă.

Rezultate anticipate 2.2.2.

Minimum 1400 de tineri se implică sistematic în activități de dezvoltare comunitară. Acest rezultat își propune creșterea participării tinerilor la nivel local prin intermediul unui program de granturi destinat finanțării inițiativelor comunitare, corelat cu o campanie de promovare a implicării civice și a participării comunitare.

2.2.2.1. Program de finanțare a inițiativelor civice ale tinerilor dezvoltat și realizat. Acțiunea a fost implementată prin Proiectul „Fondul Comun pentru Împuternicirea Tinerilor în Moldova” pentru perioada 2023–2026, în cadrul căruia a fost desfășurat Programul de Granturi Mici You Create, destinat sprijinirii inițiativelor comunitare ale tinerilor.

2.2.2.2. Derularea unei campanii multianuale de promovare a implicării comunitare. Activitatea vizează promovarea participării civice, cu accent pe atragerea tinerilor neimplicați și a celor din zonele rurale sau defavorizate.

2.2.2.3. Colectarea datelor dezagregate privind activitatea grupurilor comunitare, pentru a monitoriza impactul inițiativelor și a adapta intervențiile în funcție de nevoi.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.2.2.

Minimum 1400 de tineri se implică sistematic în activități de dezvoltare comunitară.

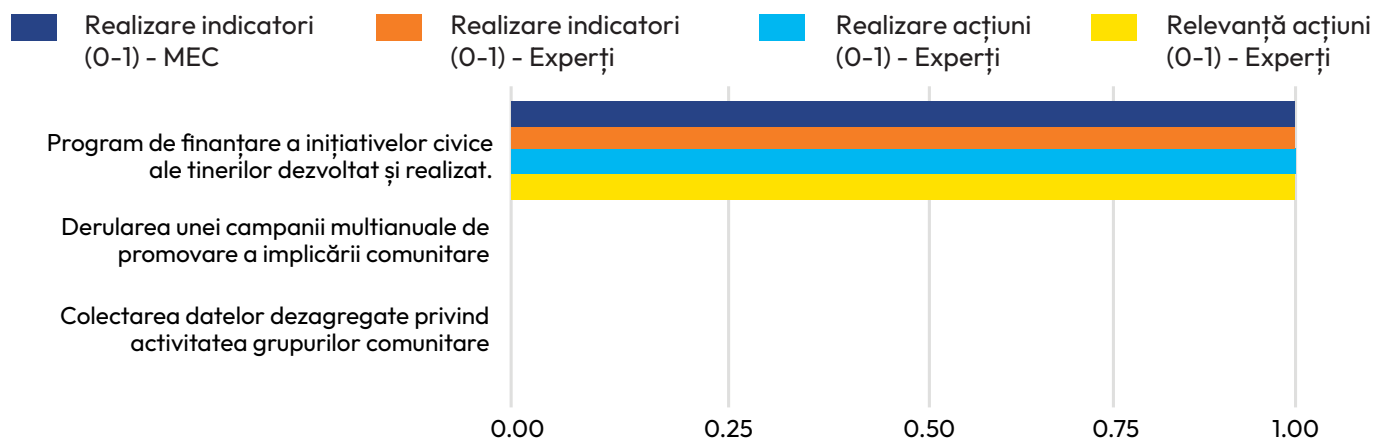

Figura 17: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.2.2

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, nu au fost observate discrepanțe față de raportul prezentat de **Ministerul Educației și Cercetării**. Totuși, doar prima acțiune (2.2.2.1) a fost realizată cu succes, în timp ce celelalte două au fost amânate sau lăsate în plan secund, nefiind tratate ca priorități. Lipsa unei campanii de promovare a implicării comunitare reprezintă o lacună semnificativă, în special pentru atragerea tinerilor neimplicați.

Se recomandă identificarea unui **partener media strategic**, care să preia responsabilitatea implementării campaniei multianuale, asigurând astfel vizibilitatea necesară și mobilizarea efectivă a tinerilor la nivel local. Aici cu info să se stabilească un KPI clar (reach rural, NEET, femei tinere), etc.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Programul „Fondul Comun pentru Împuternicirea Tinerilor în Moldova” a fost **singura acțiune integral realizată**, asigurând sprijin financiar pentru 16–20 de inițiative civice anual.
- Celelalte două acțiuni – **campania multianuală și colectarea datelor dezagregate** – nu au fost lansate, din cauza **lipsei unei structuri de comunicare coordonate și a capacităților limitate de monitorizare** la nivel local.
- Implicarea centrelor de tineret a contribuit parțial la mobilizarea tinerilor, însă **vizibilitatea națională a rezultatelor** rămâne redusă.
- Se recomandă stabilirea unui **partener media** și definirea unor **indicatori de impact** privind acoperirea teritorială și incluziunea grupurilor vulnerabile.

Rezultate anticipate 2.2.3.

Minimum 70 de organizații de tineret sunt active până în anul 2026. Acest rezultat și acțiunile aferente își propun să dezvolte participarea locală, în special prin sprijinirea organizațiilor neguvernamentale de tineret deja existente, oferindu-le resurse, instruire și oportunități de colaborare.

2.2.3.1. Dezvoltarea și derularea programului de instruire pentru organizațiile de tineret locale în domeniul participării tinerilor. Această acțiune prevedea un set de activități planificate pentru perioada 2023–2024.

2.2.3.2. Elaborarea și implementarea schemei de finanțare pentru organizațiile de tineret, destinată inițiativelor locale de participare.

2.2.3.3. Susținerea schimbului de experiențe și de bune practici între organizațiile de tineret, pentru a stimula colaborarea și transferul de know-how.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.2.3.

Minimum 70 de organizații de tineret sunt active până în anul 2026

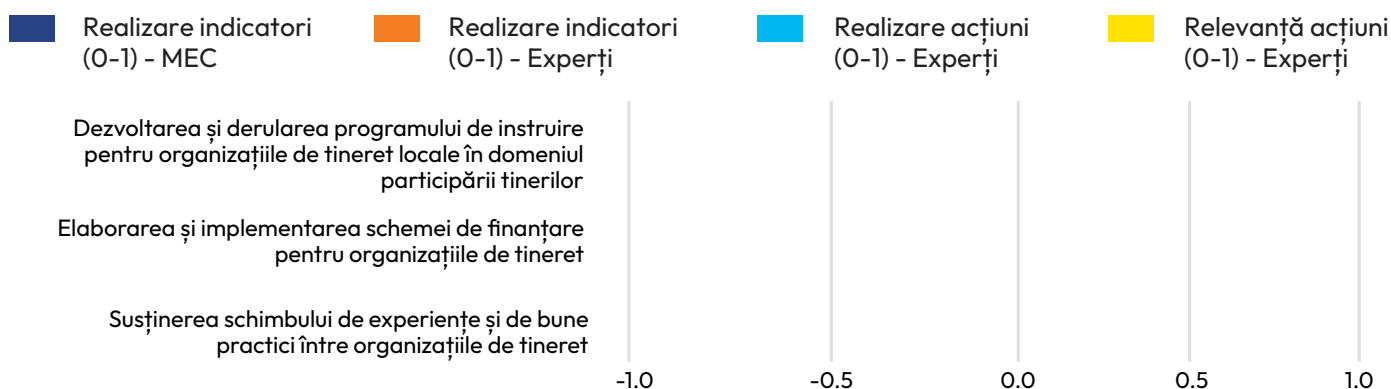

Figura 18: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.2.3.

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al activităților prevăzute în cadrul rezultatului anticipat 2.2.3 poate fi considerat nul. Niciuna dintre cele trei acțiuni planificate nu a fost implementată, în principal din cauza lipsei de capacitate instituțională a entității responsabile de implementare.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Conform raportului MEC, niciuna dintre acțiuni (instruiri, finanțări, schimburi de experiență) nu a fost implementată, fiind amânate pentru etapele ulterioare ale Programului.
- Lipsa **schemelor de finanțare dedicate ONG-urilor de tineret** a limitat dezvoltarea organizațiilor locale și a descurajat formarea de noi inițiative.
- Parteneriatele internaționale au suplinit parțial lipsa de resurse, dar fără **alinieri metodologică la indicatorii Programului**, rezultatele nu pot fi recunoscute oficial.
- Este necesară crearea unui **program unitar de instruire și granturi** pentru ONG-urile locale, cu raportare standardizată și mentorat metodologic.

Obiectiv specific 2.3

Asigurarea accesibilității și disponibilității programelor de voluntariat pentru tineri pentru a extinde numărul de beneficiari printr-un sistem informațional funcțional și cadru normativ dezvoltat în anul 2024.

Ce presupune acest obiectiv?

Acest obiectiv își propune să asigure, până în anul 2024, un cadru normativ actualizat și un sistem informațional funcțional care să faciliteze accesul tinerilor la programe de voluntariat. Voluntariatul este privit nu doar ca o formă de implicare civică, ci și ca un instrument esențial pentru dezvoltarea personală și acumularea de competențe recunoscute formal. Prin consolidarea bazei legale și a mecanismelor de recunoaștere, se urmărește crearea unui mediu favorabil în care voluntariatul să fie valorificat și să contribuie la formarea capitalului social al tinerilor.

De asemenea, obiectivul presupune dezvoltarea și modernizarea unei platforme naționale de voluntariat, care să funcționeze ca un agregator al oportunităților existente și ca un instrument de legătură între voluntari și organizațiile/instituțiile gazdă.

Prin combinarea cadrului normativ cu instrumente digitale accesibile, se urmărește creșterea numărului de beneficiari și extinderea accesului la voluntariat inclusiv în comunitățile rurale și în rândul grupurilor de tineri mai puțin implicați.

În acest fel, voluntariatul devine o punte între tineri, autorități și societatea civilă, consolidând participarea activă și responsabilitatea civică.

Rezultate anticipate 2.3.1

Cadrul normativ privind activitatea de voluntariat este îmbunătățit. Acest rezultat vizează procesul de consultare și de lucru asupra legislației, realizat în colaborare cu partenerii instituționali și organizațiile societății civile.

2.3.1.1. Realizarea analizei ex-post privind impactul actelor normative cu privire la voluntariat. Acest document complex a constituit baza necesară pentru demararea procesului de actualizare a cadrului normativ.

2.3.1.2. Revizuirea cadrului legal și normativ privind activitatea de voluntariat și instrumentele de promovare a voluntariatului. Revizuirea a fost realizată în parteneriat cu societatea civilă și are drept scop alinierea legislației la bunele practici europene.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.3.1

Cadrul normativ privind activitatea de voluntariat este îmbunătățit.

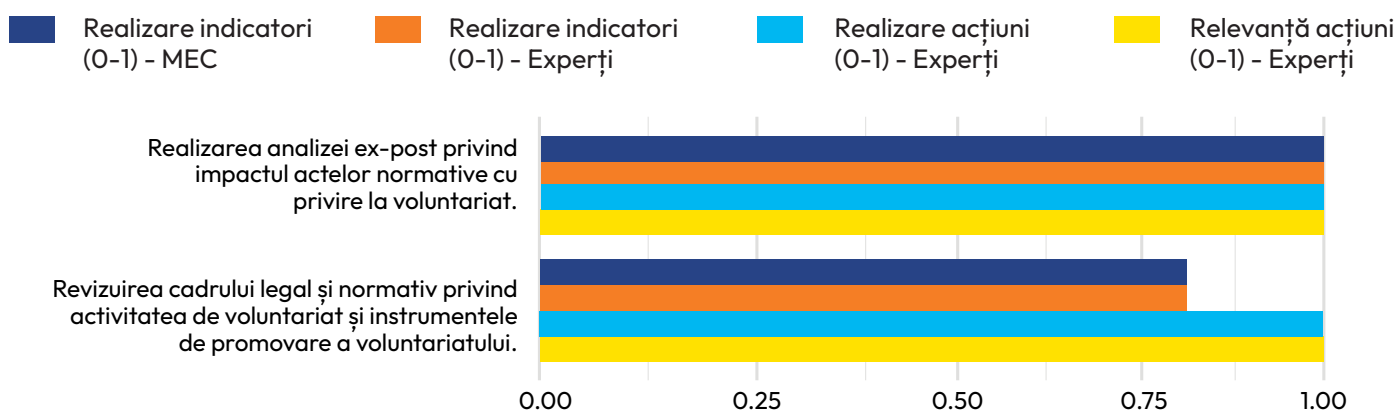

Figura 19: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.3.1

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, se poate afirma cu certitudine că progresul pe acest rezultat este **remarcabil**. Totuși, cea mai mare dificultate în cadrul acțiunii 2.3.1.2 constă în etapa finală de aprobare a noului cadru normativ, care a fost deja transmis Parlamentului și urmează să fie analizat și adoptat. Deși procesul de elaborare a proiectului de lege a implicat consultări publice, nu este clar în ce măsură acesta a parcurs toate etapele formale de consultare și avizare, iar unele opinii și propuneri esențiale formulate de reprezentanții sectorului de tineret nu au fost valorificate pe deplin. Acest aspect subliniază necesitatea unei abordări mai incluzive și participative în procesul legislativ, astfel încât noul cadru normativ să reflecte cu adevărat nevoile și viziunile comunității de tineret.

Nu există discrepanțe între analiza realizată de **MEC** și cea efectuată de grupul de experți independenți, ambele confirmând progresul substanțial înregistrat.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Procesul de revizuire a cadrului legal privind voluntariatul a fost **coordonat eficient** între MEC, ANT și societatea civilă, implicând consultări publice ample.
- Proiectul de lege a fost **transmis Parlamentului**, însă etapa de aprobare finală este întârziată, fapt care afectează implementarea celorlalte acțiuni derivate.
- Unele **recomandări formulate de organizațiile de tineret** nu au fost integrate în textul final, ceea ce sugerează nevoia unei **abordări mai participative**.
- În pofida acestor limite, gradul de realizare este ridicat, iar **impactul preconizat** asupra sectorului de voluntariat este semnificativ.

Rezultate anticipate 2.3.2

Minimum 500 de oportunități de voluntariat sunt promovate pe agregatorul online de oportunități dedicate voluntarilor. Acest rezultat este strâns legat de obiectivul specific 2.3 și reflectă dorința de a promova voluntariatul la nivel național, prin creșterea vizibilității și a accesului tinerilor la oportunități diverse.

2.3.2.1. Crearea platformei online de sistematizare și promovare a oportunităților de voluntariat, prin adaptarea și modernizarea platformei *voluntar.md*.

2.3.2.2. Realizarea instruirilor tematice pentru organizatorii și coordonatorii de voluntariat. Acțiunea este realizată în colaborare cu Comisia de certificare a instituțiilor gazdă și urmărește asigurarea bunei funcționări a programelor și sporirea competențelor coordonatorilor.

2.3.2.3. Monitorizarea și oferirea suportului metodologic organizațiilor gazdă privind implementarea planurilor de voluntariat, pentru a consolida calitatea activităților și a crește impactul acestora.

Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.3.2

Minimum 500 de oportunități de voluntariat sunt promovate pe agregatorul online de oportunități dedicate voluntarilor.

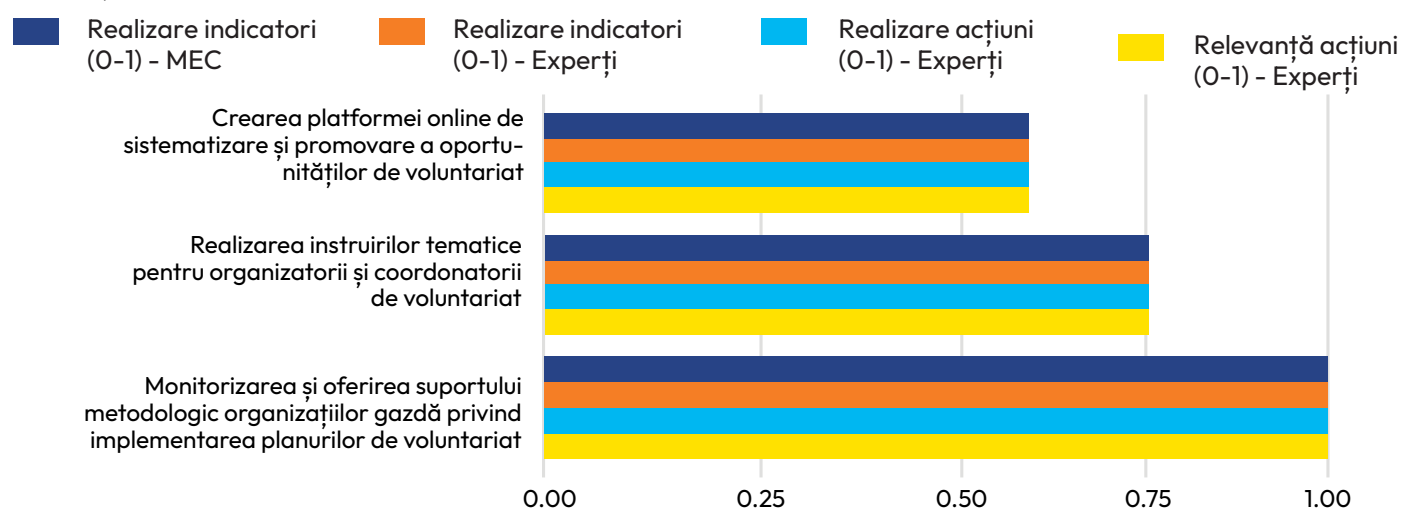

Figura 20: Rezultatul anticipat al Obiectivului specific 2.3.2

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, se poate afirma cu certitudine că progresul pe acest rezultat este **remarcabil**. Majoritatea acțiunilor au fost realizate sau se află într-un stadiu avansat (de văzut ANEXA 1) de implementare, ceea ce contribuie semnificativ la dezvoltarea unei infrastructuri moderne pentru promovarea voluntariatului.

Nu există discrepanțe între analiza realizată de **MEC** și cea efectuată de grupul de experți independenți; ambele confirmă progresul substanțial înregistrat și relevanța acestuia pentru atingerea obiectivului specific.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Platforma voluntar.md a fost modernizată și funcționează parțial, oferind peste 400 de oportunități publicate, dar fără un sistem complet de raportare și validare.
- Instruirile pentru coordonatorii de voluntari au fost desfășurate în cooperare cu Comisia de certificare, contribuind la creșterea calității activităților de voluntariat.
- Lipsa unui registru național al voluntarilor și a unui mecanism de recunoaștere formală a competențelor limitează impactul general al programului.
- Este necesară consolidarea platformei cu funcții de monitorizare, evaluare și evidență a impactului voluntariatului, pentru a susține raportarea pe termen lung.

2. EVALUAREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A OBIECTIVELOR SPECIFICE ȘI GENERALE

2.1. Constatări generale privind indicatorii stabiliți, calitatea acestora și sursele de date

Indicatorii stabiliți pentru **Prioritatea II** urmăresc să măsoare nivelul de funcționalitate al structurilor de reprezentare a tinerilor, gradul de implicare comunitară prin organizații și organizatori locali, precum și accesibilitatea programelor de voluntariat. Deși aceștia corespund obiectivelor asumate, analiza relevă mai multe limite metodologice și de colectare a datelor.

În primul rând, lipsesc mecanisme standardizate de raportare la nivel local, ceea ce îngreunează evaluarea exactă a numărului de structuri funcționale. Calitatea surselor administrative este inegală — rapoartele autorităților publice locale și ale centrelor de tineret nu sunt unificate metodologic și nu includ întotdeauna indicatorii necesari.

În ceea ce privește domeniul **voluntariatului**, s-au înregistrat progrese semnificative în revizuirea cadrului normativ și în modernizarea platformei voluntar.md, însă **lipsa unei versiuni complet operaționale a platformei și absența unui registru centralizat** continuă să limiteze calitatea și acuratețea datelor. Astfel, deși voluntariatul beneficiază de o infrastructură în curs de consolidare, indicatorii statistici aferenți rămân parțial fragmentați și depind în mare parte de rapoartele organizațiilor neguvernamentale și ale instituțiilor gazdă certificate.

De asemenea, trebuie remarcat faptul că unii indicatori au fost formulați într-o manieră excesiv de ambițioasă. Ținte precum „**85% din UAT-uri** cu structuri funcționale” sau „**70 de organizații active și 140 de organizatori comunitari**” nu par să fi fost corelate cu capacitatea instituțională reală a autorităților publice locale și nici cu resursele financiare disponibile la nivel național. În aceste condiții, calitatea indicatorilor poate fi apreciată ca medie spre redusă, iar sursele de date rămân insuficient dezvoltate pentru a oferi o imagine completă și comparabilă.

Aprecierea nivelului de realizare a obiectivelor specifice și generale

Obiectiv 2.1 (structuri de reprezentare a tinerilor)

grad de realizare parțial. Există progrese în crearea cadrului normativ (comisii consultative, regulament-model, comisia MEC), dar lipsesc structurile de co-management funcționale și mecanismele de finanțare pentru participarea internațională.

Obiectiv 2.2 (structuri comunitare și organizații active)

grad de realizare scăzut. S-au acordat granturi și subgranturi pentru inițiative civice, dar lipsesc metodologiile, rețelele informale, campaniile multianuale și schimbul de bune practici.

Pentru Obiectiv 2.3 (voluntariat)

grad de realizare parțial. Cadrul normativ este în proces de revizuire, iar instruirile au fost realizate, însă platforma voluntar.md nu este funcțională și noua lege nu a fost încă adoptată.

Per ansamblu, nivelul de realizare al obiectivelor generale este **moderate**, cu accent pe crearea cadrului instituțional și normativ, dar cu **lipsuri majore la nivel de implementare efectivă și accesibilitate pentru tineri**.

Aprecierea relevanței activităților stabilite pentru realizarea obiectivelor specifice și generale

Determinarea gradului de relevanță a activităților planificate în cadrul Priorității II reprezintă un pas esențial în evaluarea capacității intervențiilor de a susține dezvoltarea unei culturi participative în rândul tinerilor. Analiza se concentrează pe măsura în care activitățile sunt adecvate pentru a genera schimbările vizate — atât în ceea ce privește consolidarea structurilor de reprezentare, cât și stimularea participării comunitare și dezvoltarea voluntariatului.

În ansamblu, majoritatea activităților prevăzute reflectă o orientare corectă către necesitățile sectorului, fiind inspirate din standardele europene și din recomandările actorilor relevanți. Totuși, relevanța lor este afectată de lipsa de coerență între nivelul central și cel local, precum și de absența unor mecanisme stabile de implementare.

Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 2.2

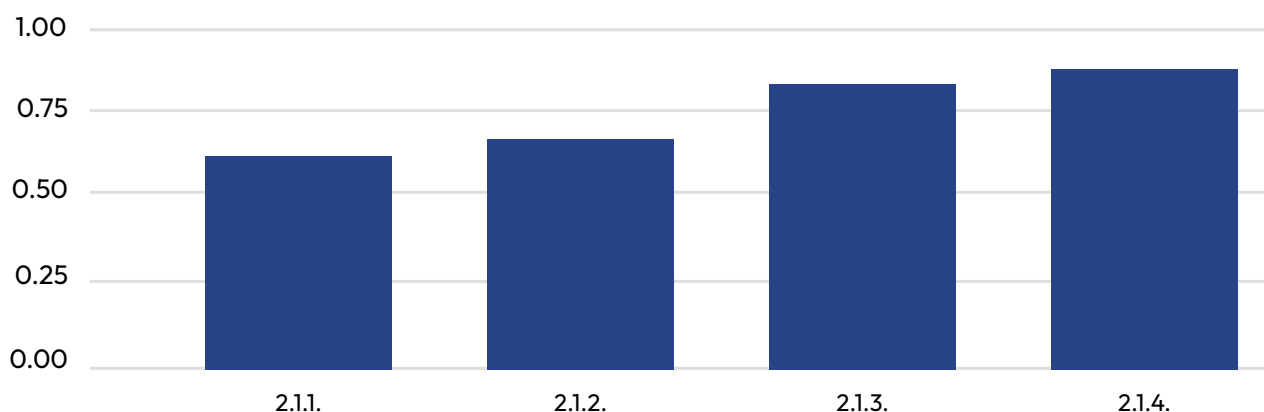

Figura 21: Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 2.1

Obiectivul specific 2.1 vizează creșterea numărului și consolidarea instituțională a structurilor de reprezentare a tinerilor. Relevanța activităților planificate este, în mod general, ridicată, întrucât acestea se aliniază la necesitatea de a construi arhitecturi democratice funcționale la nivel local și central. Elaborarea regulamentelor model, constituirea comisiilor consultative și actualizarea mecanismelor de participare a elevilor răspund direct deficiențelor constatate la nivelul anilor precedenți.

Totuși, relevanța este diminuată de faptul că o parte semnificativă a activităților vizează doar nivelul central, în timp ce nivelul local — acolo unde impactul asupra tinerilor este imediat — rămâne insuficient acoperit. Activități precum crearea structurilor de co-management, derularea programelor de capacitate sau evaluarea funcționalității acestor structuri sunt extrem de relevante în raport cu obiectivul, dar nu au fost implementate. În consecință, relevanța teoretică ridicată este contrabalansată de aplicabilitatea redusă în teren.

Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 2.2

Creșterea numărului de structuri de tineret funcționale și active care contribuie la dezvoltare

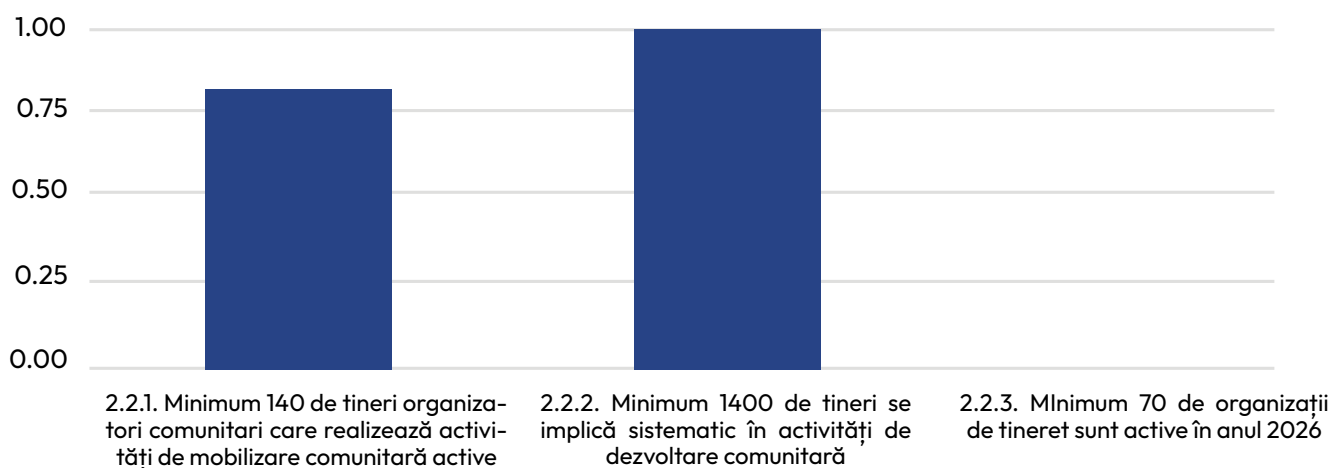

Figura 22: Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 2.2

Pentru **Obiectivul specific 2.2**, care urmărește dezvoltarea unui ecosistem comunitar activ în jurul organizațiilor de tineret și al organizatorilor locali, gradul de relevanță este mixt. Activitățile orientate către finanțarea inițiativelor civice, subgrantare sau formarea parteneriatelor locale sunt, fără îndoială, bine aliniate la obiectiv și susțin implicarea directă a tinerilor în dezvoltarea comunitară. Schemelor de granturi li se atribuie o relevanță ridicată, acestea fiind printre puținele instrumente care au generat efecte concrete și măsurabile.

În schimb, acțiunile metodologice prevăzute — elaborarea reperelor pentru mobilizare comunitară, crearea rețelelor informale de organizatori, campaniile multianuale — sunt doar parțial dezvoltate sau complet nerealizate. Relevanța lor este incontestabilă, dar absența lor reduce capacitatea obiectivului de a produce schimbări sistemice la nivel local. Lipsa unei infrastructuri comunitare stabile și lipsa de date privind organizatorii comunitari limitează multiplicarea bunelor practici și extinderea participării reale.

Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 2.3

Asigurarea accesibilității și disponibilității programelor de voluntariat pentru tineri

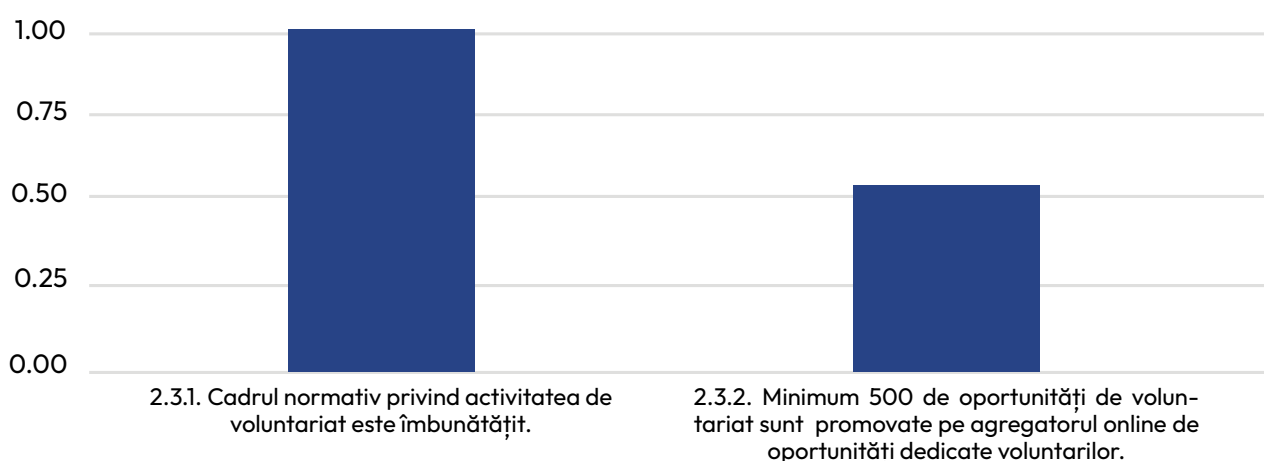

Figura 23: Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 2.3

Obiectivul specific 2.3, axat pe accesibilitatea și disponibilitatea programelor de voluntariat, prezintă un grad ridicat de relevanță conceptuală. Revizuirea cadrului legal, dezvoltarea unui sistem informațional național și instruirea coordonatorilor de voluntari sunt acțiuni care răspund unor lacune istorice în domeniul voluntariatului și se conformează atât recomandărilor europene, cât și nevoilor semnalate de organizațiile gazdă.

Cu toate acestea, relevanța intervențiilor este diminuată de implementarea parțială a elementelor critice. Platforma [voluntar.md](#) — un instrument esențial pentru vizibilitate, accesibilitate și colectare de date — nu este încă funcțională, iar proiectul de lege nu este adoptat. În lipsa cadrului primar complet, activitățile secundare (certificate, reglementări suplimentare, recunoaștere oficială a competențelor) nu pot produce efectul scontat. Relevanța este astfel ridicată pe hârtie, dar moderată în ceea ce privește impactul practic.

3. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI - PRIORITATEA II – CREAREA CULTURII DE PARTICIPARE CIVICĂ ȘI DECIZIONALĂ ÎN RÂNDUL TINERILOR.

3.1. Concluzii și recomandări la capitolul grad de realizare a activităților

Gradul de realizare al activităților din cadrul Priorității II este eterogen. La nivel central, s-au înregistrat progrese notabile prin elaborarea cadrului normativ și a instrumentelor metodologice. Totuși, multe activități planificate la nivel local nu au fost implementate sau au fost realizate doar parțial. Această situație reflectă o discrepanță între nivelul de inițiativă central și capacitatea de aplicare în teritoriu.

RECOMANDĂRI:

- 1 consolidarea sprijinului pentru autoritățile publice locale în vederea implementării efective a programelor de tineret;
- 2 alocarea de resurse financiare dedicate pentru activitățile de nivel comunitar;
- 3 asigurarea unui mecanism de monitorizare mai riguros, care să prevină decalajele dintre planificare și implementare.

3.2. Concluzii și recomandări la capitolul obiective specifice și generale

Obiectivele stabilite pentru această prioritate au fost realizate parțial.

Obiectivul 2.1 (structurile de reprezentare) a înregistrat cele mai mari progrese, dar este limitat de lipsa structurilor de co-management funcționale și de absența recunoașterii RNCLTM ca partener strategic al Agenției de Tineret și MEC.

Obiectivul 2.2 (organizații și structuri comunitare) rămâne cel mai slab implementat, din cauza lipsei metodologiilor de mobilizare și a rețelelor locale.

Obiectivul 2.3 (voluntariat) a fost parțial realizat, dar este blocat de neadoptarea cadrului legal și de întârzierea funcționalizării platformei online.

RECOMANDĂRI:

- 1 recunoașterea formală a RNCLTM ca partener strategic pentru creșterea eficienței acțiunilor;
- 2 urgentarea elaborării și aprobării legislației privind voluntariatul și a cadrului secundar aferent;
- 3 lansarea de programe de formare pentru organizatorii comunitari și crearea unor rețele locale funcționale;
- 4 dezvoltarea unor mecanisme de finanțare predictibile pentru participarea internațională a tinerilor.

3.3. Concluzii și recomandări la capitolul relevanța intervențiilor

Intervențiile planificate sunt relevante, întrucât răspund atât nevoilor reale ale tinerilor, cât și obiectivelor strategice europene privind participarea civică. Totuși, lipsa de corelare între nivelul central și cel local, precum și excluderea relativă a grupurilor vulnerabile (NEET, tineri din mediul rural, minorități) diminuează impactul acestora.

RECOMANDĂRI:

- 1 adaptarea intervențiilor la specificul local și implicarea mai activă a centrelor de tineret rurale;
- 2 introducerea unor mecanisme incluzive pentru atragerea tinerilor NEET în programele de participare civică;
- 3 derularea unei campanii naționale de comunicare, care să promoveze participarea civică și voluntariatul ca valori democratice fundamentale.

Pe lângă aspectele discutate, trebuie menționate și câteva dimensiuni transversale. Participarea civică rămâne puternic dependentă de finanțările externe, ceea ce ridică riscuri legate de sustenabilitatea pe termen lung. De asemenea, lipsa unui sistem unitar de colectare a datelor afectează calitatea evaluării și capacitatea de adaptare a politicilor.

RECOMANDĂRI:

- 1 instituirea unui mecanism național standardizat de colectare și raportare a datelor privind participarea tinerilor;
- 2 diversificarea surselor de finanțare și crearea unor linii bugetare dedicate la nivel central și local;
- 3 consolidarea cooperării intersectoriale (educație, muncă, cultură, administrație locală) pentru a asigura o abordare integrată a participării tinerilor.

PRIORITATEA III

Inovația socială inițiată și promovată de tineri

1. EVALUAREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE

1.1. Introducere - scurta descriere a priorității strategice

Prioritatea strategică urmărește valorificarea potențialului tinerilor ca agenți ai schimbării și ai dezvoltării comunitare prin susținerea inițiativelor lor de inovație socială. Accentul se pune pe consolidarea instrumentelor de suport financiar și material, atât pentru organizațiile de tineret, cât și pentru autoritățile publice locale, în vederea elaborării și implementării unor documente de planificare strategică adaptate nevoilor tinerilor.

Totodată, se promovează interconectarea dintre educația formală și nonformală, prin implicarea structurilor de tineret din instituțiile de învățământ superior și dezvoltarea unor programe care să stimuleze participarea activă a studenților.

Prioritatea II - Crearea culturii de participare civică și decizională în rândul tinerilor:

Obiectivul general II.

Valorificarea potențialului tinerilor de a realiza inițiative de inovație socială și dezvoltare comunitară prin instrumente de suport financiar și material.

Obiectiv specific 3.1:

Creșterea până la 26 a numărului de autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea care implementează programe de suport pentru tineri în anul 2026.

Rezultate anticipate:

3.1.1. Minimum 26 de autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea realizează programe de tineret până în anul 2026.
3.1.2. Minimum 15 autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea au documente strategice în domeniul de tineret elaborate, consultate cu tinerii, aprobate și în implementare

Obiectiv specific 3.2:

Creșterea numărului de organizații de tineret care dezvoltă și implementează inițiative de inovație socială pentru a atinge până în anul 2026 numărul de 98 de programe finanțate sau co-finanțate.

Rezultate anticipate:

3.2.1. Până în anul 2026, minimum 20 de proiecte de inovație socială sunt realizate anual de organizațiile de tineret rezidente Youth Labs.
3.2.2. Minimum 98 de programe de inovație socială sunt realizate până în 2026 de organizațiile de tineret susținute în cadrul programului.

Obiectiv specific 3.3:

Crearea unei culturi de participare a tinerilor în instituțiile de învățământ prin susținerea anuală a minimum 20 de structuri asociative de tineret și asigurarea a minimum 25 de organizații active cu procese interne consolidate.

Rezultate anticipate:

3.3.1. Până în anul 2026, minimum 20 de organizații studențești sunt susținute anual prin programe de granturi.
3.3.2. În anul 2026 numărul organizațiilor studențești active în instituțiile educaționale este de minimum 25.
3.3.3. 10 spații multifuncționale dedicate tinerilor create și funcționale în instituțiile de învățământ în anul 2026.

Această direcție strategică vizează, de asemenea, creșterea gradului de satisfacție a tinerilor prin diversificarea ofertei de activități nonformale și crearea unor spații prietenoase, care să asigure condiții propice pentru dezvoltarea multilaterală.

În ansamblu, obiectivul urmărit este de a transforma mediul educațional și comunitar într-un catalizator al implicării civice și al inovației sociale, oferind tinerilor cadrul necesar pentru a-și pune în valoare energia, creativitatea și spiritul de inițiativă.

1.2. Constatările generale pe gradul de realizare a priorității

Evaluarea implementării priorității arată un progres neuniform, cu unele domenii în care s-au obținut rezultate concrete și vizibile și altele unde activitățile se află încă la stadiul incipient sau nu au fost demarate. Se remarcă o tendință de concentrare a resurselor și investițiilor pe anumite direcții considerate strategice (de ex. Centrul de Inovație Socială), și amânarea altor activități planificate.

Privită în ansamblu, prioritatea a înregistrat până în prezent un nivel de realizare **mediu, estimat la circa 0,45–0,5**.

- 1** Punctul forte îl reprezintă **obiectivul 3.2**, unde s-au obținut cele mai multe rezultate tangibile și sustenabile.
- 2** **Obiectivul 3.1** - cu întârzieri semnificative în implementare.
- 3** **Obiectivul 3.3** - cu progrese parțiale, dar și lacune importante privind infrastructura și raportarea.

Pentru atingerea obiectivelor asumate până în 2026 este necesară accelerarea activităților restante, asigurarea continuității finanțării și o mai bună echilibrare între intervențiile centralizate și cele descentralizate.

1.3. Detalierea progresului pe fiecare obiectiv specifici

Obiectiv specific 3.1

Creșterea până la 26 a numărului de autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea care implementează programe de suport pentru tineri în anul 2026.

Ce presupune acest obiectiv?

Acest obiectiv urmărește extinderea și consolidarea implicării administrațiilor publice locale de nivelul al doilea în dezvoltarea și implementarea programelor destinate tinerilor. În prezent, existența unor programe locale pentru tineret este fragmentară și inegal distribuită între regiuni, fapt ce limitează accesul tinerilor la oportunități de dezvoltare personală, educațională și profesională. Prin creșterea numărului de APL care implementează activ programe de suport, se urmărește nu doar uniformizarea accesului la resurse și servicii, ci și instituționalizarea unei culturi a responsabilității publice față de nevoile și inițiativele tinerilor.

De asemenea, obiectivul reflectă tendința de descentralizare a politicilor de tineret și de apropiere a acestora de comunități, prin crearea de mecanisme clare și eficiente de finanțare, monitorizare și raportare. Implicarea APL în astfel de programe reprezintă o premisă pentru dezvoltarea durabilă a sectorului de tineret și pentru participarea activă a tinerilor la viața comunitară.

Rezultate anticipate 3.1.1.

Minimum 26 de autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea realizează programe de tineret până în anul 2026. Acest rezultat vizează atingerea unei acoperiri naționale prin care fiecare unitate administrativ-teritorială de nivelul II să dețină programe dedicate tinerilor, răspunzând astfel nevoilor locale și contribuind la reducerea disparităților regionale.

3.1.1.1. Perfecționarea cadrului regulator și a instrumentarului necesar pentru susținerea financiară a inițiativelor tinerilor la nivel local. Se preconizează elaborarea și aplicarea unor reglementări clare, adaptate la specificul local, care să asigure accesul transparent și echitabil al tinerilor și organizațiilor de tineret la resurse financiare.

3.1.1.2. Crearea și aplicarea instrumentelor de raportare privind programele locale realizate. Acest rezultat urmărește dezvoltarea unui sistem de monitorizare și evaluare a programelor de tineret la nivel local, ceea ce va permite analiza impactului acestora și ajustarea intervențiilor în funcție de nevoile identificate.

3.1.1.3. Crearea și aplicarea mecanismului de co-finanțare a programelor de granturi locale. Prin acest mecanism, se urmărește stimularea colaborării dintre APL și organizațiile de tineret, precum și atragerea resurselor externe sau private. Astfel, se va asigura sustenabilitatea programelor și se va multiplica efectul investițiilor publice.

Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.1.1.

Minimum 26 de autorități ale administrației locale de nivelul al doilea realizează programe de tineret până în anul 2026

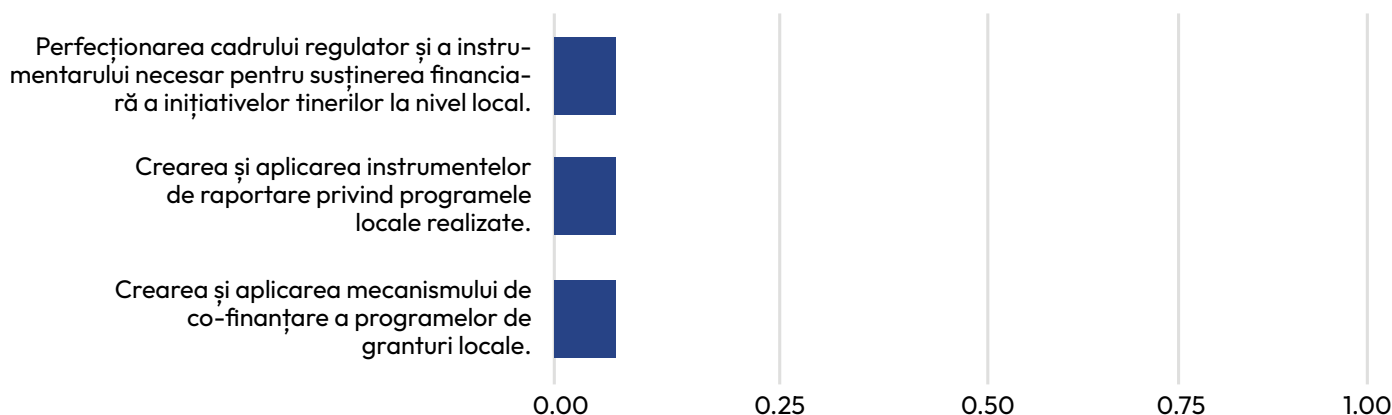

Figura 24: Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.1.1.

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului specific 3.1.1 și al rezultatelor anticipate aferente este zero. Analizând Figura de mai sus, menționăm că niciuna dintre acțiunile planificate, perfecționarea cadrului regulator, crearea instrumentelor de raportare și implementarea mecanismului de co-finanțare, nu a fost realizată până în prezent.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- Conform raportului MEC de progres pe realizarea Strategiei “Tineret 2030”, activitățile nu au fost implementate în mare parte din cauza insuficienței resurselor instituționale și administrative. Lipsa personalului specializat, a competențelor tehnice și a mecanismelor de coordonare interinstituțională a determinat întârzieri semnificative în lansarea programelor planificate.
- Deși activitățile vizau perioada anului 2023, implementarea lor a fost amânată, fiind preconizată pentru etapele următoare. Această situație indică existența unor decalaje între planificare și aplicare, ceea ce reduce eficiența strategiei și generează întârzieri în atingerea rezultatelor așteptate.
- Pentru a asigura continuitatea și transparența procesului, este esențial ca aceste activități să fie incluse într-un plan clar de realizare, cu termene concrete și mecanisme de monitorizare, astfel încât progresul să poată fi raportat conform condițiilor stabilite în documentele strategice.

Menționăm că evaluarea noastră nu evidențiază nici o discrepanță față de raportul oferit de MEC, ci dimpotrivă, confirmă concluziile prezentate oficial. Ambele evaluări converg asupra faptului că activitățile planificate nu au fost realizate, iar gradul de implementare este zero.

În consecință, accentul trebuie pus pe consolidarea capacităților instituționale și pe elaborarea unui nou calendar realist de implementare, astfel încât să fie evitate acumulările de întârzieri și să fie atins obiectivul de extindere a programelor de tineret la nivel local. MEC ar putea evalua posibilitatea de externalizare a acestor măsuri prin contractarea unui prestator de servicii în acest sens sau prin încheierea unui parteneriat strategic, în conformitate cu legea cu privire la tineret.

Rezultatul anticipat 3.1.2

Acest rezultat vizează consolidarea dimensiunii strategice a politicilor locale de tineret. Până în 2026, cel puțin 15 APL de nivelul al doilea urmează să aibă documente strategice în domeniul tineretului: elaborate în mod participativ, aprobate oficial și aflate în implementare.

3.1.2.1. Dezvoltarea și realizarea cursului de instruire pentru funcționarii publici locali în domeniul planificării strategice. Scopul este creșterea competențelor funcționarilor locali în elaborarea și implementarea politicilor de tineret. Cursul ar trebui să ofere cunoștințe metodologice, instrumente practice și bune practici europene în planificarea strategică.

3.1.2.2. Implementarea programului de suport pentru elaborarea documentelor de planificare strategică în domeniul de tineret. Această acțiune urmărește oferirea unui cadru de sprijin metodologic și logistic pentru ca APL să poată redacta, consulta și aproba documente strategice eficiente. Programul de suport include atât asistență tehnică, cât și mecanisme de coordonare între nivelul central și cel local.

Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.1.2.

Minimum 15 autorități ale administrației locale de nivelul al doilea au documente strategice în domeniul de tineret elaborate, consultate cu tinerii, aprobate și în implementare

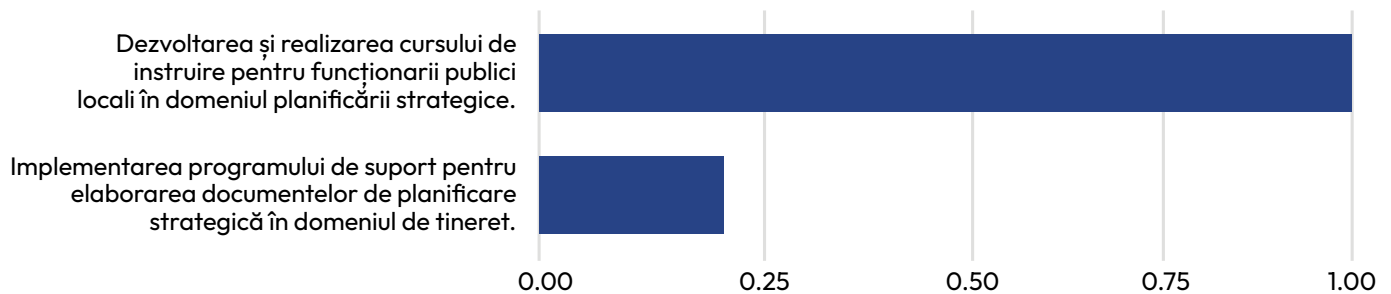

Figura 25: Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.1.2.

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului specific 3.1.2 și al rezultatelor anticipate aferente are un punctaj de 0,6. Analizând Figura 2 de mai sus, gradul de realizare a (Acțiunii 3.1.2.1) este de 0,2, ceea ce semnalează că procesul a fost inițiat, dar rămâne la o etapă incipientă. Însă gradul de realizare raportat a (Acțiunii 3.1.2.2) este de 1 (maxim), ceea ce indică realizarea completă.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

3.1.2.1. Dezvoltarea și realizarea cursului de instruire pentru funcționarii publici locali în domeniul planificării strategice.

Evaluarea reflectă faptul că procesul a fost inițiat, dar este încă la nivel de pregătire. Punctajul a fost justificat prin:

- 1 Realizarea ședinței de reflecție privind elaborarea unui curs de inițiere/formare pentru funcționarii publici în domeniul tineretului, cu participarea reprezentanților MEC/ANT și a Academiei de Administrare Publică din cadrul USM;
- 2 Elaborarea unui draft de curriculum structurat pe 5 module, care acoperă principalele competențe necesare:
 - a. Managementul funcției publice;
 - b. Planificarea strategică în domeniul tineretului;
 - c. Planificarea bugetară a programelor și activităților de tineret la nivel local;
 - d. Mecanismele de participare ale tinerilor în viața comunității;
 - e. Cooperarea APL cu actorii locali în domeniul tineretului.

Aceste realizări confirmă că există o direcție clară și o bază de conținut pentru curs, însă gradul redus de implementare (0,2) reflectă faptul că documentul curricular nu a fost încă validat oficial, testat sau utilizat în instruirea propriu-zisă a funcționarilor.

3.1.2.2. Implementarea programului de suport pentru elaborarea documentelor de planificare strategică în domeniul tineretului

Evaluarea confirmă existența unor pași concreți și consistenți în direcția obiectivului, grație implementării Fondului Comun pentru Împuternicirea Tinerilor în Moldova (2023–2026). Punctajul a fost acordat pe baza următoarelor rezultate:

- 1 Selecția și sprijinirea APL beneficiare:
 - a. În 2023 au fost selectate 10 unități administrativ-teritoriale: Anenii Noi, Nisporeni, Ocnița, Hâncești, Drochia, Strășeni, Rîșcani, Edineț, Glodeni și mun. Bălți;
 - b. În 2024 au fost selectate alte 7 raioane: Nisporeni, Dubăsari, Criuleni, Cantemir, Soroca, UTA Găgăuzia și Taraclia.
- 2 Asigurarea unui cadru de suport metodologic și logistic care va permite acestor APL să elaboreze, consulte și aprobe documente strategice în domeniul tineretului. Această activitate este realizată în cadrul fondului comun de către AO Centrul de Informare și Resurse PRO BONO, care oferă APL instruire în planificare bazată pe rezultate și suport în elaborarea documentelor de planificare locale.

Gradul maxim de realizare (1) este justificat prin caracterul operațional al programului, prin existența unui mecanism de sprijin funcțional și prin includerea unui număr semnificativ de APL în proces.

Obiectiv specific 3.2

Creșterea numărului de organizații de tineret care dezvoltă și implementează inițiative de inovație socială pentru a atinge până în anul 2026 numărul de 98 de programe finanțate sau co-finanțate.

Ce presupune acest obiectiv?

Acest obiectiv urmărește stimularea și consolidarea capacității organizațiilor de tineret de a dezvolta inițiative inovatoare, orientate spre soluționarea problemelor sociale și îmbunătățirea calității vieții în comunități. În prezent, numărul programelor de inovație socială dezvoltate de organizațiile de tineret este redus, iar accesul acestora la resurse financiare și mecanisme de sprijin este limitat. Această situație diminuează potențialul tinerilor de a genera schimbări durabile și de a contribui activ la transformarea socială.

Prin creșterea numărului de programe finanțate sau co-finanțate până la 98, se urmărește nu doar extinderea volumului de inițiative, ci și crearea unui mediu favorabil inovării, în care organizațiile de tineret să beneficieze de resurse, expertiză și parteneriate strategice. Obiectivul reflectă angajamentul de a investi în creativitatea și energia tinerilor, sprijinindu-i să devină agenți ai schimbării sociale. Totodată, acesta contribuie la diversificarea instrumentelor de politică de tineret și la apropierea acestora de bunele practici europene, unde inovația socială este recunoscută ca motor al dezvoltării durabile.

Rezultatul anticipat 3.2.1

Minimum 20 de proiecte de inovație socială sunt realizate anual de organizațiile de tineret rezidente Youth Labs până în anul 2026. Acest rezultat vizează crearea unui cadru funcțional și susținător pentru organizațiile de tineret, care să le permită să dezvolte și să implementeze proiecte inovatoare, răspunzând astfel nevoilor comunităților și stimulând participarea activă a tinerilor în soluționarea problemelor sociale.

3.2.1.1. Elaborarea conceptului de Youth Labs. Se preconizează definirea clară a obiectivelor, principiilor și structurii Youth Labs, astfel încât fiecare laborator să devină un spațiu organizat pentru dezvoltarea de proiecte de inovație socială.

3.2.1.2. Crearea mecanismului de atribuire a suportului material pentru organizațiile rezidente. Acest sub-rezultat urmărește elaborarea unui mecanism transparent și echitabil de alocare a resurselor necesare organizațiilor de tineret pentru desfășurarea proiectelor inovatoare.

3.2.1.3. Crearea și dotarea spațiilor Youth Labs. Se urmărește asigurarea infrastructurii fizice și dotarea cu echipamentele necesare, astfel încât organizațiile rezidente să beneficieze de un mediu adecvat pentru dezvoltarea și implementarea proiectelor.

3.2.1.4. Realizarea analizei de impact a programului Youth Labs. Acest sub-rezultat, care nu este raportat până în prezent, are ca scop evaluarea efectelor proiectelor implementate asupra participanților și comunităților, oferind date relevante pentru ajustarea și îmbunătățirea programului.

Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.2.1

Până în anul 2026, minimum 20 de proiecte de inovație socială sunt realizate anual de organizațiile de tineret rezidente Youth Labs

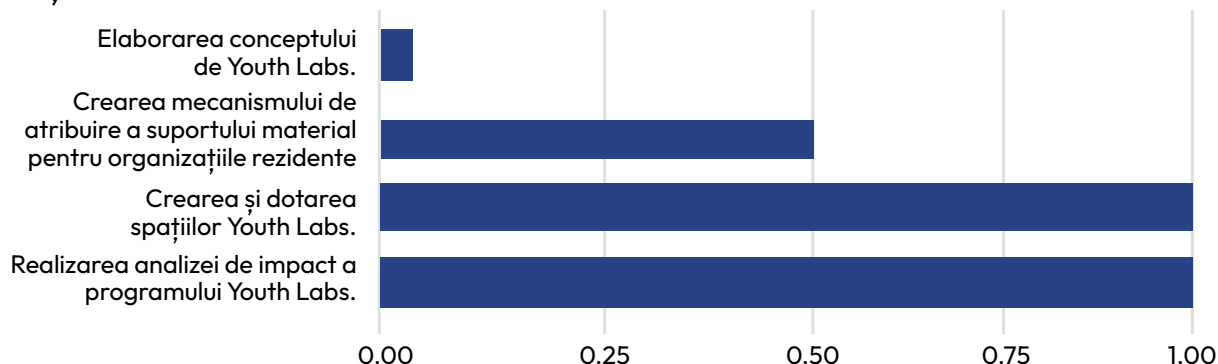

Figura 26: Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.2.1

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului specific 3.2.1 și al rezultatelor anticipate aferente are un punctaj general de 0,62. Analizând rezultatele, se constată că gradul de realizare al acțiunii 3.2.1.1 este de 1, ceea ce indică faptul că procesul a fost finalizat integral și validat la nivel normativ.

Totodată, gradul de realizare al acțiunii 3.2.1.2 este de 1, confirmând existența unui mecanism de suport material funcțional. În schimb, acțiunea 3.2.1.3 a înregistrat un punctaj de 0,5, semnalând că infrastructura fizică a fost creată, dar dotările și accesibilitatea completă necesită consolidare. În ceea ce privește acțiunea 3.2.1.4, punctajul este de 0, întrucât, deși analiza de impact este planificată pentru Trimestrul IV 2026, nu au fost raportate acțiuni pregătitoare până la acest moment.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

3.2.1.1. Elaborarea conceptului de Youth Lab. Evaluarea reflectă un grad maxim de realizare (1), întrucât conceptul a fost elaborat și aprobat oficial. Punctajul este justificat prin:

- Aprobarea Ordinului MECC nr. 1171/19.09.2023 privind funcționarea Centrului de Inovație Socială;
- Emiterea Ordinului MEC nr. 868/14.06.2024 privind organizarea concursului de selecție a partenerului de implementare pentru administrarea Centrului de Inovație Socială.

3.2.1.2. Crearea mecanismului de atribuire a suportului material. Gradul de realizare este de asemenea maxim (1), prin instituirea mecanismului de atribuire a suportului material pentru organizațiile rezidente. Acest rezultat se bazează pe prevederile Ordinului MECC nr. 1171/2023, care asigură transparența și echitatea alocării resurselor.

3.2.1.3. Crearea și dotarea spațiilor Youth Labs. Gradul de realizare este parțial (0,5). A fost creat Centrul de Inovație Socială Youth Lab în mun. Chișinău, administrat de ANT, cu aproximativ 40 de spații de co-working, 3 săli de evenimente, un centru de resurse și săli de conferințe. Totuși, nivelul de implementare este unul intermediar, deoarece spațiul este încă în proces de reparație.

3.2.1.4. Realizarea analizei de impact a programului Youth Labs. Gradul de realizare este de 0, întrucât activitatea este planificată pentru Trimestrul IV 2026, cu toate acestea nu au fost identificate careva informații privind acțiunile pregătitoare sau stadiul de planificare pentru realizarea acestei activități.

Rezultate anticipate 3.2.2

Minimum 98 de programe de inovație socială sunt realizate până în 2026 de organizațiile de tineret susținute în cadrul programului. Acest rezultat vizează extinderea și consolidarea capacității organizațiilor de tineret de a dezvolta și implementa proiecte inovatoare la nivel național, contribuind la soluționarea problemelor sociale și la crearea unui mediu favorabil participării active a tinerilor.

3.2.2.1. Dezvoltarea notei de concept privind programul de inovație socială. Se preconizează elaborarea unei note de concept care să definească obiectivele, principiile și structura programului de inovație socială, oferind cadrul metodologic și strategic pentru implementarea granturilor.

3.2.2.2. Desfășurarea Programului de granturi naționale pentru organizațiile de tineret ce inovează. Acest sub-rezultat urmărește acordarea de sprijin financiar și metodologic organizațiilor de tineret, astfel încât acestea să poată implementa proiecte inovatoare, durabile și relevante pentru comunitățile locale.

3.2.2.3. Realizarea campaniilor anuale de comunicare și promovare a programului de granturi. Se urmărește creșterea vizibilității programului și atragerea unui număr cât mai mare de organizații de tineret interesate să participe, promovând bune practici și rezultatele proiectelor implementate.

3.2.2.4. Dezvoltarea mecanismului de sistematizare a datelor și analiză a impactului programului de granturi. Acest sub-rezultat are ca scop colectarea, organizarea și analiza datelor privind implementarea programului, pentru a evalua eficiența și impactul proiectelor și pentru a ajusta intervențiile viitoare în funcție de rezultatele obținute.

Aprecierea nivelului de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului Specific 3.2.2

Minimum 98 de programe de inovație socială sunt realizate până în 2026 de organizațiile de tineret susținute în cadrul programului

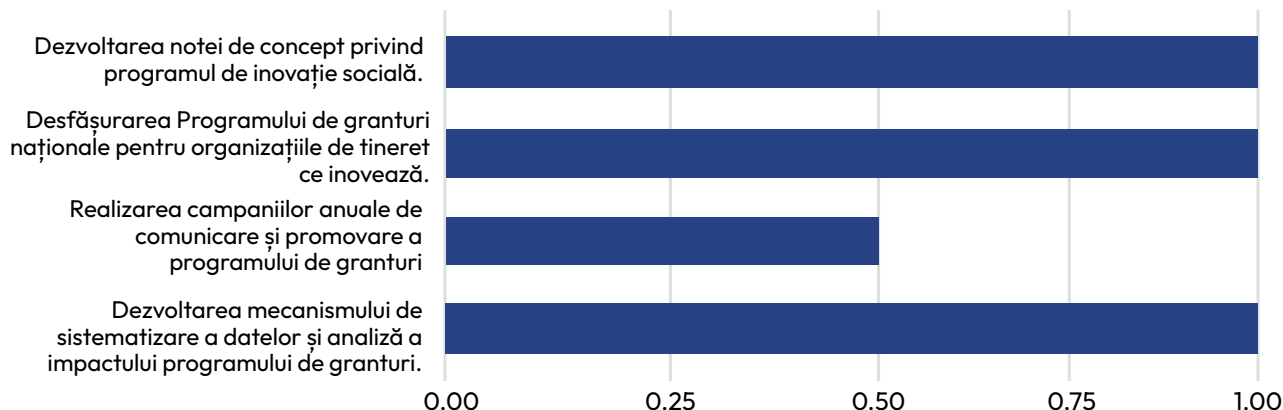

Figura 27: Aprecierea nivelului de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului Specific 3.2.2

Nivelul de apreciere: În urma evaluării, gradul de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului specific 3.2.2 și al rezultatelor anticipate aferente are un punctaj general de 0,87. Analizând sub-rezultatele, se constată că acțiunea 3.2.2.1 are un grad de realizare de 1, ceea ce indică o implementare deplină și validată normativ. Acțiunea 3.2.2.2 are un punctaj de 0,5, reflectând faptul că programul de granturi a fost inițiat și aplicat în 2023, dar lipsesc raportările și continuitatea pentru perioada 2024–2025. În schimb, acțiunea 3.2.2.3 a obținut punctaj maxim (1), confirmând existența unor campanii și ateliere de promovare bine organizate și constante. De asemenea, acțiunea 3.2.2.4 are un punctaj maxim (1), întrucât mecanismul de colectare și analiză a datelor a fost deja implementat prin raportarea anuală a Agenției Naționale pentru Tineret.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

3.2.2.1. Dezvoltarea notei de concept privind programul de inovație socială (1 p.)

Nota de concept a fost elaborată și aprobată prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării. În plus, modificările la Legea nr. 215/2016 au introdus definiția Centrului de inovație socială și au reglementat modul de organizare și funcționare a acestuia. Aceste măsuri oferă un cadru strategic solid pentru implementarea programului.

3.2.2.2. Desfășurarea Programului de granturi naționale pentru organizațiile de tineret ce inovează (0,5 p.)

În 2023, 31 de organizații de tineret au beneficiat de finanțare în cadrul programului de granturi, în 2024 au fost 26 de organizații iar în 2025 sunt 33 organizații. Trebuie menționat faptul că acest program de granturi este instituit și funcțional de peste 10 ani, iar în cadrul acestui ciclu strategic nu au fost operate careva modificări a cadrului de implementare și nici nu este clar cum conceptul de inovație socială a fost integrat în programul existent.

3.2.2.3. Realizarea campaniilor anuale de comunicare și promovare a programului de granturi (1 p.)

Au fost desfășurate activități constante de informare și capacitate:

- 2024 – trei ateliere de instruire dedicate procesului de scriere și depunere a proiectelor;
- 27 ianuarie 2025 – atelier dedicat ediției 2025 a Programului de Granturi;
- 2026 – planificată o nouă ediție, conform Planului de acțiuni.

Aceste inițiative confirmă gradul maxim de realizare, prin creșterea vizibilității și interesului organizațiilor de tineret.

3.2.2.4. Dezvoltarea mecanismului de sistematizare a datelor și analiză a impactului programului de granturi (1 p.) Mecanismul de sistematizare a datelor este deja funcțional, fiind inclus în Rapoartele anuale de activitate a ANT, ceea ce asigură monitorizarea eficienței programului și permite ajustări viitoare bazate pe evidențe. Cu toate acestea, se recomandă metode de sistematizare a datelor care permit analiza rezultatelor obținute în cadrul programului de granturi dincolo de date generice consolidate pe numărul de activități și beneficiari, dar și o bază a rezultatelor și produselor cheie.

Obiectiv specific 3.3

Crearea unei culturi de participare a tinerilor în instituțiile de învățământ prin susținerea anuală a minimum 20 de structuri asociative de tineret și asigurarea a minimum 25 de organizații active cu procese interne consolidate.

Ce presupune acest obiectiv?

Acest obiectiv urmărește să dezvolte o cultură durabilă a participării și implicării civice a tinerilor în mediul educațional, prin sprijinirea structurilor asociative și a organizațiilor de tineret existente. În prezent, nivelul de implicare al tinerilor în procesele decizionale și activitățile comunitare desfășurate în cadrul instituțiilor de învățământ este încă limitat, iar multe structuri asociative funcționează fără resurse suficiente sau cu mecanisme interne slab dezvoltate.

Prin susținerea a minimum 20 de structuri asociative și consolidarea a minimum 25 de organizații active, se creează premisele pentru un cadru organizațional stabil, democratic și eficient, care să le ofere tinerilor oportunități reale de exprimare, inițiativă și participare la viața comunității școlare și universitare. Totodată, obiectivul vizează dezvoltarea capacităților organizatorice prin îmbunătățirea proceselor interne de guvernare, transparență și reprezentativitate, astfel încât organizațiile de tineret să devină actori relevanți și sustenabili.

Acest demers contribuie la consolidarea capitalului social al tinerilor, la crearea unui mediu educațional participativ și la formarea unor lideri responsabili, pregătiți să promoveze valori democratice și să participe activ la viața publică. În același timp, obiectivul se aliniază la standardele europene privind participarea tinerilor, susținându-i să devină parteneri egali în procesele de luare a deciziilor care îi privesc direct.

Rezultate anticipate 3.2.1

Până în anul 2026, minimum 20 de organizații studentești sunt susținute anual prin programe de granturi. Acest rezultat vizează consolidarea capacității organizațiilor studentești și crearea unui cadru sustenabil de sprijin financiar, care să le permită să dezvolte și să implementeze proiecte și inițiative relevante pentru tineri în mediul universitar.

3.3.1.1. Realizarea studiului de oportunitate privind dezvoltarea organizațiilor studentești. Se preconizează evaluarea nevoilor, resurselor și potențialului organizațiilor studentești pentru a fundamenta strategic programele de sprijin și a asigura relevanța intervențiilor.

3.3.1.2. Crearea mecanismului de finanțare a instituțiilor de învățământ pentru susținerea organizațiilor studentești. Acest sub-rezultat urmărește elaborarea unui mecanism transparent și eficient de alocare a resurselor către instituțiile de învățământ, astfel încât acestea să poată sprijini organizațiile studentești în mod sustenabil.

3.3.1.3. Crearea sistemului de colectare a datelor dezagregate din proiectele realizate. Se urmărește dezvoltarea unui sistem de monitorizare care să permită colectarea și analiza datelor privind proiectele implementate, pentru a evalua eficiența și impactul programului.

3.3.1.4. Derularea anuală a programului de finanțare a organizațiilor studentești. Acest sub-rezultat constă în implementarea efectivă a programului de granturi, acordând sprijin financiar anual organizațiilor studentești pentru desfășurarea proiectelor proprii.

3.3.1.5. Crearea raportului consolidat privind proiectele și inițiativele finanțate. Acest sub-rezultat, care nu este raportat până în prezent, are ca scop sintetizarea rezultatelor și impactului programului, oferind informații relevante pentru planificarea și îmbunătățirea intervențiilor viitoare.

Aprecierea nivelului de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului Specific 3.3.1

Până în anul 2026, minimum 20 de organizații studentești sunt susținute anual prin programe de granturi

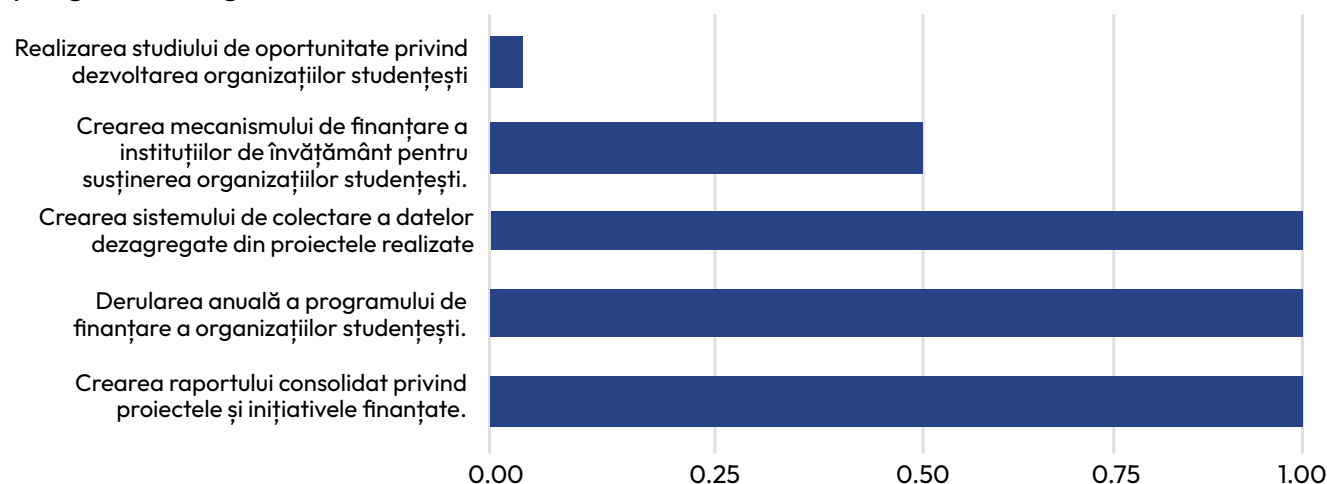

Figura 28: Aprecierea nivelului de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului Specific 3.3.1

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului specific 3.3.1 și al rezultatelor anticipate aferente are un punctaj general de 0,7. Analizând sub-rezultatele, se constată că acțiunile 3.3.1.1, 3.3.1.2 și 3.3.1.3 au un grad de realizare maxim (1 p. fiecare), ceea ce confirmă existența unor demersuri clare și funcționale în direcția consolidării organizațiilor studentești. Acțiunea 3.3.1.4 are un punctaj de 0,5, reflectând faptul că programul de granturi a fost lansat în 2025, însă lipsește raportarea rezultatelor pentru anii 2023–2024. În schimb, acțiunea 3.3.1.5 are punctajul 0, întrucât nu a fost raportată elaborarea și publicarea rapoartelor consolidate aferente proiectelor finanțate.

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- 3.3.1.1. Realizarea studiului de oportunitate privind dezvoltarea organizațiilor studențești (1 p.) Rezultatul a fost atins prin realizarea studiului de caz „Analiza situației asociațiilor universitare studențești (SAS)”, care a fundamentat evaluarea nevoilor și resurselor organizațiilor studențești.
- 3.3.1.2. Crearea mecanismului de finanțare a instituțiilor de învățământ pentru susținerea organizațiilor studențești (1 p.) Activitatea este realizată integral prin desfășurarea Concursului de proiecte ale studenților din instituțiile de învățământ superior, care descrie procedura de alocare a resurselor financiare prin intermediul universităților. Prima ediție a fost realizată în 2025 și a inclus oferirea de granturi pentru universitățile a cărui fondator este MEC.
- 3.3.1.3. Crearea sistemului de colectare a datelor dezagregate din proiectele realizate (1 p.) Sistemul este funcțional prin utilizarea formularelor de aplicare la concurs, rapoartelor narrative și dărilor de seamă financiare, care permit colectarea și analiza datelor privind implementarea proiectelor.
- 3.3.1.4. Derularea anuală a programului de finanțare a organizațiilor studențești (0,5 p.) Începând cu 2025, Ministerul Educației și Cercetării a lansat apelul de proiecte, ceea ce marchează o etapă importantă. Totuși, pentru perioada 2023–2024 nu au fost raportate apeluri sau rezultate, deși conform planului de implementare aceste activități trebuiau să fie derulate, ceea ce justifică punctajul parțial. De asemenea, programul actual vizează doar universitățile a cărui fondator este MEC, ceea ce exclude universități publice mari precum Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu” sau Academia “Ștefan cel Mare” și toate universitățile private.
- 3.3.1.5. Crearea raportului consolidat privind proiectele și inițiativele finanțate (0 p.) Această activitate nu a fost raportată. Lipsesc atât Metodologia de raportare, cât și publicarea rapoartelor anuale consolidate pentru anii 2023 și 2024, ceea ce face imposibilă evaluarea impactului programului în această etapă.

Rezultat anticipat 3.3.2

În anul 2026, numărul organizațiilor studențești active în instituțiile educaționale este de minimum 25. Acest rezultat vizează consolidarea participării tinerilor în mediul educațional prin dezvoltarea și susținerea organizațiilor studențești active, care să fie capabile să gestioneze proiecte și inițiative relevante pentru studenți și comunitate.

3.3.2.1. Derularea programului de suport pentru consolidarea instituțională a organizațiilor studențești. Se urmărește furnizarea de asistență și resurse organizațiilor studențești pentru dezvoltarea structurilor interne, managementului și proceselor decizionale, astfel încât acestea să devină organizații sustenabile și eficiente.

3.3.2.2. Program de instruire pentru organizațiile studențești derulat anual. Acest sub-rezultat constă în implementarea unui program anual de instruire pentru organizațiile studențești, menit să le dezvolte competențele de leadership, management de proiect și planificare strategică, consolidând astfel capacitatea lor de a funcționa activ și eficient în instituțiile educaționale.

Aprecierea nivelului de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului Specific 3.3.2

În anul 2026 numărul organizațiilor studentești active în instituțiile educaționale este de minimum 25

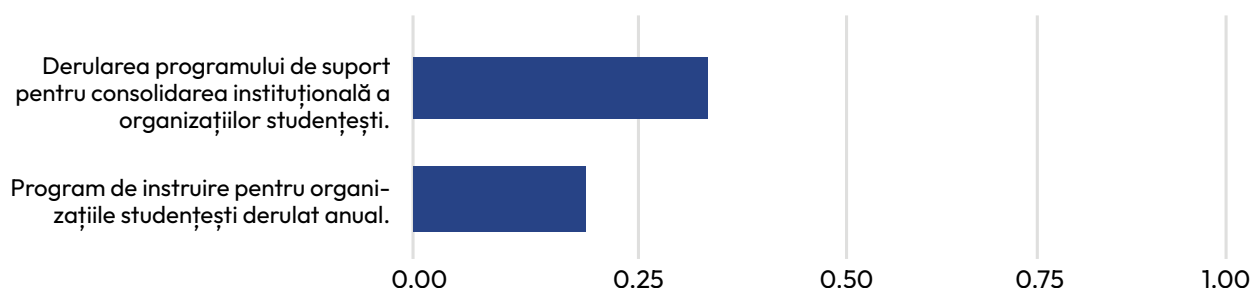

Figura 29: Aprecierea nivelului de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului Specific 3.3.2

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului specific 3.3.2 și al rezultatelor anticipate aferente are un punctaj general de 0,3. Analizând sub-rezultatele, se constată că acțiunea 3.3.2.1 a obținut un punctaj de 0,2, ceea ce indică faptul că procesul a fost inițiat prin consultări și dezbateri asupra cadrului regulator, însă nu este încă finalizat și nici nu este clar calendarul implementării programului de suport instituțional. În schimb, acțiunea 3.3.2.2 a obținut un punctaj de 0,4, semnalând un progres mai avansat prin lansarea programului de instruire

Aprecierea se bazează pe următoarele considerente:

- 3.3.2.1. Derularea programului de suport pentru consolidarea instituțională a organizațiilor studentești (0,2 p.) Ministerul Educației și Cercetării a inițiat procesul de revizuire a cadrului regulator privind organizarea și funcționarea structurilor studentești. Regulamentul a fost consultat și supus dezbaterilor cu părțile interesate, inclusiv cu reprezentanți ai organizațiilor studentești. Totuși, acest regulament nu a fost aprobat până la moment.
- 3.3.2.2. Program de instruire pentru organizațiile studentești derulat anual (0,4 p.) În anul 2025 a fost inițiat programul de instruire pentru organizațiile studentești, axat pe:
 - dezvoltarea capacității administrative;
 - planificarea strategică;
 - desfășurarea campaniilor de advocacy;
 - recrutarea membrilor și consolidarea structurilor interne.

Pentru implementarea acestui program ANT a selectat Fundația Laboratorul de Inițiative pentru Dezvoltare “LID Moldova”, cu toate acestea până la momentul evaluării, au fost realizate doar 2 instruirii online privind programul de granturi pentru organizațiile studentești.

Rezultat anticipat 3.3.3

10 spații multifuncționale dedicate tinerilor sunt create și funcționale în instituțiile de învățământ în anul 2026. Acest rezultat vizează dezvoltarea unui mediu propice pentru participarea activă a tinerilor și desfășurarea de activități educaționale, sociale și culturale în cadrul instituțiilor educaționale, contribuind la consolidarea comunităților studentești și la stimularea inițiativelor tinerilor.

3.3.3.1. Crearea standardelor minime de calitate privind spațiile multifuncționale dedicate tinerilor. Se urmărește elaborarea unui set de standarde care să definească criteriile esențiale pentru funcționalitatea, siguranța și atractivitatea spațiilor multifuncționale destinate tinerilor.

3.3.3.2. Identificarea parteneriatelor pentru dezvoltarea spațiilor multifuncționale. Acest sub-rezultat constă în stabilirea de parteneriate cu instituții publice, private și organizații neguvernamentale pentru sprijinirea creării și funcționării spațiilor multifuncționale.

3.3.3.3. Program de suport financiar pentru universități pentru crearea și dotarea spațiilor multifuncționale prietenoase tinerilor. Se urmărește implementarea unui mecanism de finanțare care să permită universităților să amenajeze și să doteze spații multifuncționale, asigurând un mediu adecvat pentru activități creative, educaționale și comunitare destinate tinerilor.

Aprecierea nivelului de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului Specific 3.3.3

10 spații multifuncționale dedicate tinerilor create și funcționale în instituțiile de învățământ în anul 2026

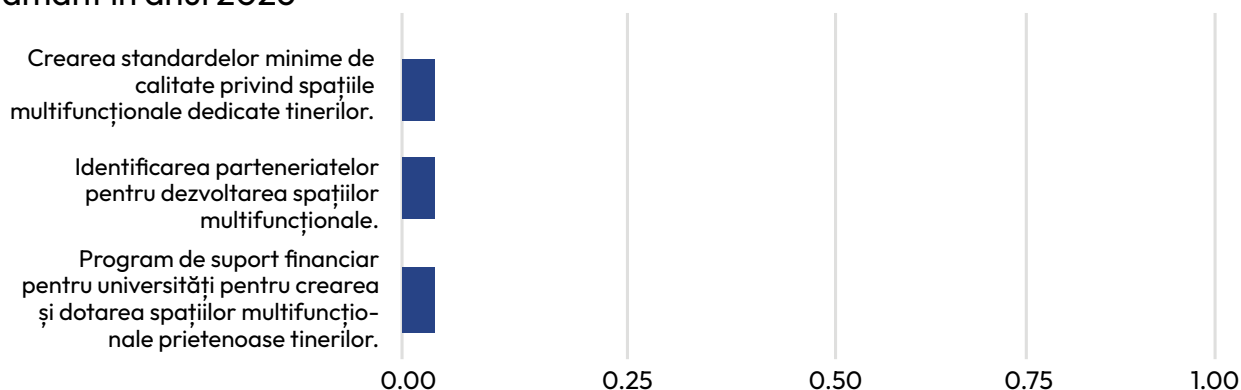

Figura 30: Aprecierea nivelului de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului Specific 3.3.3

Nivelul de apreciere:

În urma evaluării, gradul de realizare al activităților prevăzute în cadrul Obiectivului specific 3.3.2 și al rezultatelor anticipate aferente are un punctaj general de 0,3. Analizând sub-rezultatele, se constată că acțiunea 3.3.2.1 a obținut un punctaj de 0,2, ceea ce indică faptul că procesul a fost inițiat prin consultări și dezbateri asupra cadrului regulator, însă nu este încă finalizat și nici nu este clar calendarul implementării programului de suport instituțional. În schimb, acțiunea 3.3.2.2 a obținut un punctaj de 0,4, semnalând un progres mai avansat prin lansarea programului de instruire

2. EVALUAREA GRADULUI DE IMPLEMENTARE A OBIECTIVELOR SPECIFICE ȘI GENERALE

2.1. Prioritatea III - Inovația socială inițiată și promovată de tineri Constatări generale privind indicatorii stabiliți, calitatea acestora și sursele de date

În acest capitol vom analiza gradul de implementare a obiectivului specific și general a priorității, în concordanță cu indicatorii stabiliți. De asemenea, vor fi evidențiate atât sursele verificate, cât și lipsurile sau incompletitudinile în documentarea activităților, subliniind necesitatea unor mecanisme mai stricte de raportare și validare.

Indicatorii reprezintă un element esențial în monitorizarea și evaluarea progresului Priorității III „Inovația socială inițiată și promovată de tineri”. Aceștia permit nu doar cuantificarea rezultatelor, ci și evaluarea calității, sustenabilității și relevanței intervențiilor. Prin intermediul indicatorilor, se poate urmări dacă programele și inițiativele implementate răspund efectiv nevoilor tinerilor și dacă resursele alocate sunt utilizate eficient. Mai mult, indicatorii facilitează identificarea eventualelor blocaje în implementare, permit ajustarea intervențiilor în timp real și asigură transparența și responsabilitatea instituțională.

Sursele de date reprezintă elementul fundamental pentru monitorizarea și evaluarea progresului în cadrul Priorității III „Inovația socială inițiată și promovată de tineri”. Indicatorii și rezultatele anticipate pot fi considerați credibili și relevanți doar atunci când activitățile raportate sunt însoțite de dovezi documentare sau link-uri oficiale care să confirme implementarea acestora. În lipsa unor surse de date valide, nu poate fi stabilit cu certitudine gradul de implementare al obiectivelor și rezultatelor, ceea ce limitează capacitatea de evaluare corectă a impactului programelor.

Analiza datelor colectate arată că nu toate obiectivele și sub-rezultatele dispun de surse de date indicate. În anumite cazuri, activitățile raportate nu au fost însoțite de documente justificative sau de informații publice disponibile, ceea ce afectează validitatea și transparența procesului de monitorizare. De exemplu, cursul de inițiere și formare pentru funcționarii publici în domeniul tineretului, realizat cu participarea reprezentanților MEC, ANT și APL, nu a fost însoțit de acte elaborate, iar detalii privind data exactă a desfășurării ședințelor nu sunt disponibile în mediul online.

În schimb, unele surse au putut fi verificate și confirmă implementarea activităților. Printre acestea se numără:

- Programul de suport pentru APL în cadrul proiectului „Fondul Comun pentru Împuternicirea Tinerilor în Moldova” (2023–2026), realizat de [AO Centrul de Resurse și Informare “Pro Bono”](#), cu informații disponibile online.
- [Ordinul MEC nr. 1171/19.09.2023 privind funcționarea Centrului de Inovație Socială și Ordinul nr. 868/14.06.2024](#) pentru organizarea concursului de selecție a partenerului de implementare.
- Crearea Primului Centru de Inovație Socială Youth Lab în mun. Chișinău, administrat de ANT și A.O. Centrul de Informare și Resurse “Pro Bono”, confirmată online.

- Modificările aduse Legii nr. 215/2016 referitoare la definirea Centrului de inovație socială, verificate online.
- Ordin MEC nr. 383/19.03.2025 și Ordin MEC nr. 32/2024 privind mecanismele de susținere a organizațiilor studențești, disponibile online.
- Programul de granturi 2025 pentru organizațiile de tineret, confirmat online.

În același timp, anumite surse esențiale nu sunt accesibile sau nu au fost indicate în raport. Printre acestea se numără: studiul de caz „Analiza situației asociațiilor universitare studențești SAS”, rapoartele anuale de analiză ale Agenției Naționale pentru Tineret, programul de instruire pentru organizațiile studențești și unele informații privind derularea activităților planificate pentru APL. Lipsa acestor surse limitează posibilitatea de evaluare completă și confirmă necesitatea implementării unor mecanisme mai stricte de documentare și raportare a activităților.

Pentru a asigura validitatea și transparența evaluării, este recomandat ca fiecare activitate raportată să fie însoțită de acte oficiale, link-uri sau alte documente care să confirme desfășurarea concretă a acesteia. Aceasta va permite nu doar verificarea progresului, ci și fundamentarea deciziilor strategice și alocarea eficientă a resurselor în vederea realizării priorității.

Aprecierea nivelului de realizare a obiectivelor specifice și generale

Menționăm factorul că, **Obiectivul general: „Valorificarea potențialului tinerilor de a realiza inițiative de inovație socială și dezvoltare comunitară prin instrumente de suport financiar și material”**, reflectă o viziune ambițioasă, axată pe implicarea activă a tinerilor și pe consolidarea cadrului instituțional și comunitar care să le permită acestora să contribuie la dezvoltarea societății. Realizarea acestui obiectiv general depinde direct de gradul de îndeplinire a celor trei obiective specifice prevăzute în strategie.

În ceea ce privește obiectivul specific 3.1, care vizează creșterea până la 26 a numărului de autorități ale APL II, ce implementează programe de suport pentru tineri, nivelul de realizare rămâne scăzut. Indicatorii arată că doar o parte dintre APL au reușit să dezvolte programe de tineret, iar altele sunt încă la început de drum. Conform “Cartării Politicilor, Serviciilor și Structurilor de Tineret la Nivel Local” realizată de AO Centrul de Informare și Resurse “Pro Bono” în 2025, doar 9 APL de nivel II au raportat că au documente de planificare strategică. Această situație scoate în evidență un decalaj între ambiția stabilită și capacitatea reală de implementare la nivel local, ceea ce reduce impactul scontat asupra dezvoltării comunitare și limitează progresul obiectivului general.

În raport cu obiectivul specific 3.3, care urmărește crearea unei culturi de participare a tinerilor în instituțiile de învățământ prin sprijinirea structurilor asociative și consolidarea organizațiilor studențești, gradul de realizare este redus. Progresele în ceea ce privește crearea spațiilor multifuncționale și susținerea anuală a organizațiilor sunt minime. Aceasta denotă faptul că dimensiunea participării tinerilor în mediul educațional rămâne una slab dezvoltată, în pofida importanței sale strategice pentru consolidarea capitalului civic și democratic al tinerei generații. Neavând suport consistent, acest obiectiv specific nu reușește încă să aducă o contribuție semnificativă la realizarea obiectivului general.

În concluzie, aprecierea nivelului de realizare a obiectivelor arată o performanță neuniformă: obiectivul general 3 este atins doar parțial. Dacă obiectivul specific 3.2 denotă un nivel mai ridicat de relevanță și realizare, obiectivele 3.1 și 3.3 rămân la un nivel insuficient, ceea ce afectează coerența și impactul general al priorității. Pentru ca obiectivul general să fie pe deplin realizat până în 2026, este esențială accelerarea intervențiilor la nivel local și instituțional, concomitent cu dezvoltarea unor mecanisme sustenabile de sprijin pentru organizațiile studențești și autoritățile locale.

Aprecierea relevanței activităților stabilite pentru realizarea obiectivelor specifice și generale

Un element esențial în procesul de evaluare a Priorității III îl reprezintă determinarea nivelului de relevanță a intervențiilor propuse în raport cu obiectivele stabilite specifice inovației sociale inițiată și promovată de tineri. Evaluarea relevanței intervențiilor propuse analizează cât de potrivite și ambițioase sunt acestea pentru a determina schimbările scontate. În acest context, este important să înțelegem în ce măsură intervențiile setate s-au aliniat la amploarea rezultatelor și obiectivelor râvnite. Analiza gradului de relevanță a acțiunilor propuse și reflectate în matricea logică în raport cu obiectivele și rezultatele strategice reprezintă o metodă optimă în sensul dat.

Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.1

Creșterea până la 26 a numărului de autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea care implementează programe de suport

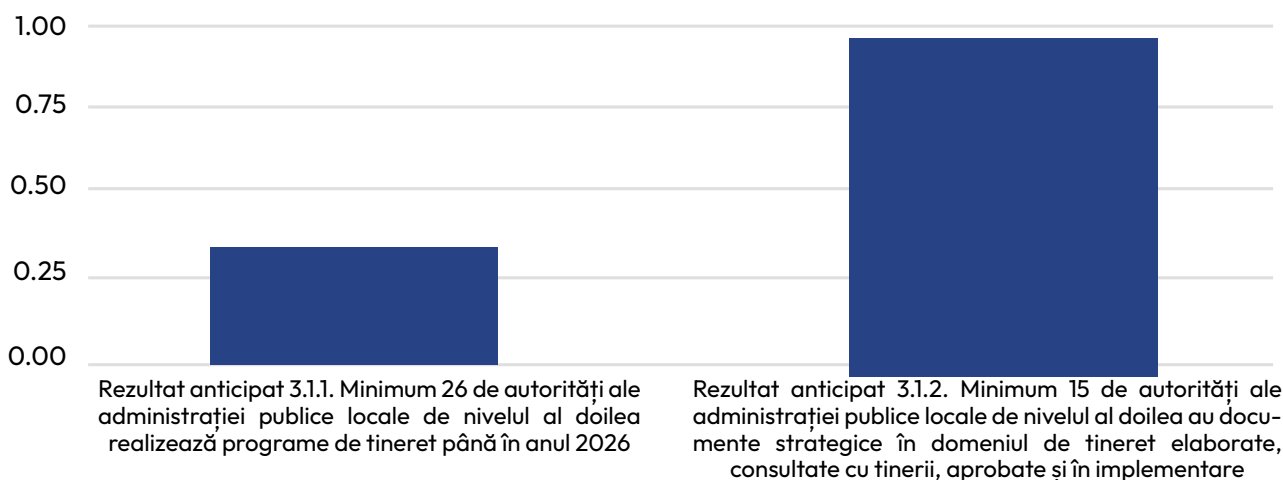

Figura 31: Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.1

Gradul de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivul specific 3.1, care vizează creșterea până la 26 a numărului de autorități ale administrației publice locale de nivelul al doilea care implementează programe de suport pentru tineri, este mixt. În cazul rezultatului anticipat 3.1.1, care presupune realizarea a minimum 26 de programe de tineret, relevanța activităților planificate este scăzută (0,33). Aceasta indică faptul că resursele și mecanismele de suport existente nu sunt suficient de bine structurate sau ambițioase pentru a asigura atingerea completă a țintei. În contrast, pentru rezultatul anticipat 3.1.2, legat de elaborarea, consultarea cu tinerii, aprobarea și implementarea documentelor strategice de tineret pentru minimum 15 autorități, activitățile sunt complet relevante și adecvate, demonstrând o aliniere clară cu obiectivul propus.

Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.2

Creșterea numărului de organizații de tineret care dezvoltă și implementează inițiative de inovație socială

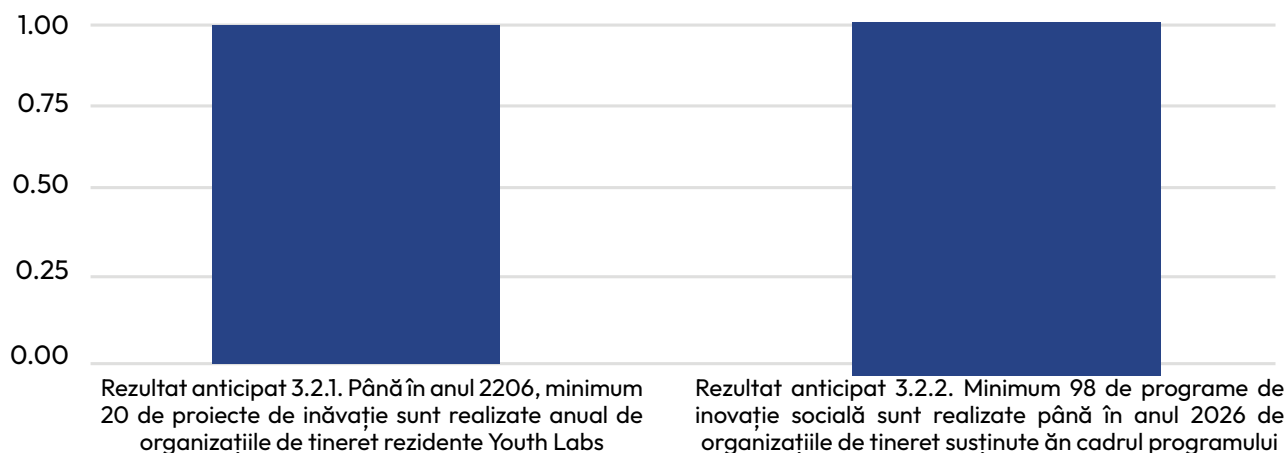

Figura 32: Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.2

Pentru Obiectivul specific 3.2, care urmărește creșterea numărului de organizații de tineret ce dezvoltă și implementează inițiative de inovație socială, analiza relevanței arată o aliniere foarte bună între activități și rezultate. În cazul rezultatului anticipat 3.2.1, planul de acțiuni asigură realizarea a minimum 20 de proiecte de inovație socială anual de către organizațiile rezidente Youth Labs, iar relevanța este maximă (1). Similar, pentru rezultatul 3.2.2, care vizează atingerea a minimum 98 de programe de inovație socială până în 2026, activitățile propuse sunt potrivite și ambițioase, demonstrând o corespondență clară cu obiectivul și o probabilitate ridicată de realizare.

Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.3

Crearea unei culturi de participare a tinerilor în instituțiile de învățământ prin susținere anuală

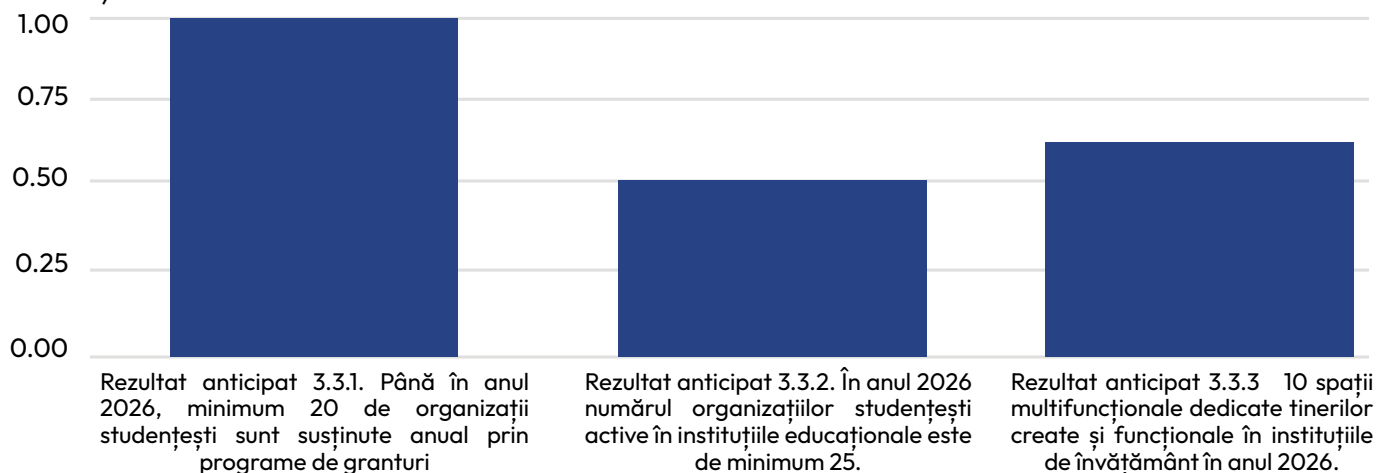

Figura 33: Aprecierea gradului de relevanță a activităților propuse pentru Obiectivului Specific 3.3

Obiectivul specific 3.3, privind crearea unei culturi de participare a tinerilor în instituțiile de învățământ, prezintă situații diferite de relevanță pentru activitățile planificate. Rezultatul anticipat 3.3.1, care presupune susținerea anuală a minimum 20 de organizații studențești prin programe de granturi, are o relevanță ridicată (1), activitățile fiind bine corelate cu obiectivul și resursele disponibile. În schimb, pentru rezultatul anticipat 3.3.2, care urmărește ca numărul organizațiilor studențești active să fie de minimum 25 în 2026, relevanța este moderată (0,5), ceea ce sugerează că mecanismele actuale nu sunt suficiente pentru atingerea completă a țintei. De asemenea, în cazul rezultatului 3.3.3, privind crearea a 10 spații multifuncționale dedicate tinerilor, relevanța activităților este parțială (0,6), fiind necesare resurse și planificare suplimentare pentru a garanta funcționalitatea și utilizarea efectivă a acestor spații.

În ansamblu, analiza pe obiective specifice evidențiază că activitățile legate de Youth Labs și programele de granturi pentru organizațiile studențești sunt relevante și bine aliniate cu rezultatele anticipate. Totuși, pentru obiectivele care vizează creșterea numărului de programe implementate de APL, activarea organizațiilor studențești și crearea de spații multifuncționale, relevanța este moderată sau scăzută, indicând necesitatea unor măsuri suplimentare de suport, resurse mai consistente și mecanisme mai eficiente de implementare și monitorizare.

3. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI - PRIORITATEA III - INOVAȚIA SOCIALĂ ÎNȚIATĂ ȘI PROMOVATĂ DE TINERI

3.1. Concluzii și recomandări la capitolul grad de realizare a activităților

Analiza gradului de realizare a obiectivelor specifice și generale aferente **Obiectivului general III „Valorificarea potențialului tinerilor de a realiza inițiative de inovație socială și dezvoltare comunitară prin instrumente de suport financiar și material”**, relevă o imagine neuniformă, caracterizată de progrese vizibile în anumite direcții și de întârzieri semnificative în altele.

În ceea ce privește **Obiectivul specific 3.1, gradul de realizare este redus**. Activitățile legate de perfecționarea cadrului regulator, crearea instrumentelor de raportare și mecanismele de co-finanțare nu au fost implementate, ceea ce a condus la un punctaj de 0 pentru sub-obiectivul 3.1.1.

În schimb, sub-obiectivul 3.1.2 a înregistrat un nivel mediu de progres (0,6), datorită inițierii cursului pentru funcționarii publici locali și implementării Fondului Comun pentru Împuternicirea Tinerilor, care susține elaborarea documentelor strategice în domeniul tineretului la nivel local. Totuși, rămâne evidentă necesitatea consolidării capacităților instituționale și administrative ale APL, precum și asigurarea unui calendar realist de implementare.

Pentru **Obiectivul specific 3.2, performanța este mai ridicată**. Rezultatele obținute în cadrul Youth Labs și a programului de granturi arată un grad de realizare general bun (0,62 pentru sub-obiectivul 3.2.1 și 0,87 pentru sub-obiectivul 3.2.2).

Conceptul și mecanismele de funcționare ale Youth Labs au fost aprobate, infrastructura de bază a fost creată, iar programele de granturi pentru organizațiile de tineret au generat peste 30 de proiecte inovatoare. Totuși, analiza de impact nu a fost încă realizată, iar continuitatea unor activități (granturi, dotări suplimentare) trebuie consolidată pentru a atinge țintele stabilite pentru 2026.

Situația **Obiectivului specific 3.3 este mai complexă**. Pe de o parte, există progrese semnificative în dezvoltarea mecanismelor de finanțare a organizațiilor studențești și în colectarea datelor privind proiectele susținute (0,7 pentru sub-obiectivul 3.3.1). Totuși, derularea efectivă a programului de granturi a început abia în 2025, cu întârziere față de planificare, iar rapoartele consolidate lipsesc. Sub-obiectivul 3.3.2 a înregistrat un punctaj redus (0,3), indicând doar inițierea unor procese, dar fără rezultate substanțiale. În ceea ce privește 3.3.3, gradul de realizare este zero, întrucât nu s-au creat spațiile multifuncționale dedicate tinerilor, planificate inițial. Aceste întârzieri diminuează impactul scontat asupra culturii de participare a tinerilor în mediul educațional.

Prin urmare, conchidem următoarele:

- 1 Progresele sunt evidente în domeniul inovației sociale și al susținerii organizațiilor de tineret (Obiectivul 3.2), care rămâne cea mai bine implementată direcție.
- 2 În schimb, dimensiunea locală (3.1) și participarea în mediul educațional (3.3) au întâmpinat dificultăți majore, fie din lipsa resurselor și a coordonării interinstituționale, fie din cauza întârzierilor în implementare.
- 3 Impactul global al obiectivului general este afectat de caracterul fragmentar și inegal al progreselor, ceea ce pune sub semnul întrebării atingerea integrală a țintelor pentru 2026.

RECOMANDĂRI:

- 1 Consolidarea capacităților instituționale și administrative ale APL, prin alocarea de resurse dedicate și instruirea funcționarilor locali, pentru a accelera implementarea programelor de tineret la nivel local. O soluție bună aici ar fi lansarea unui program dedicat în acest sens printr-un parteneriat strategic și externalizarea acestuia, cu menținerea controlului asupra tipurilor de intervenții realizate și monitorizarea curentă continuă.
- 2 Asigurarea continuității și predictibilității programelor de granturi, atât pentru organizațiile de tineret, cât și pentru cele studențești, prin planificarea multianuală a finanțărilor și raportarea transparentă a rezultatelor. Este nevoie aprobarea unui calendar clar a tuturor etapelor de implementare a programului de granturi pentru OSC pentru a oferi predictibilitate tuturor actorilor implicați. De asemenea, este necesară dezvoltarea unui mecanism comprehensiv de monitorizare a impactului proiectelor finanțate, inclusiv a unui sistem ce permite monitorizarea beneficiarilor finali, a tipologiei acestora (gen, regiune, nivel de vulnerabilitate, etc.). La moment programul este accesibil doar universităților fondate de MEC, de aceea este recomandat de identificat un mecanism de extindere a numărului de universități cu acces la acest program.
- 3 Consolidarea atenției asupra componentelor soft din cadrul Youth Labs. Până la moment s-a acordat o atenție semnificativă componentelor de infrastructură (fizică și legală) pentru lansarea Youth Labs și mai puțin componentei programatice și de dezvoltare a ONG beneficiare a programului.
- 4 Accelerarea derulării programelor dedicate organizațiilor studențești, inclusiv publicarea rapoartelor consolidate și asigurarea funcționalității spațiilor multifuncționale în universități. Identificarea unui partener strategic din rândul organizațiilor studențești care ar susține eforturile de dezvoltare a acestor spații multifuncționale dar și a componentelor programatice.
- 5 Îmbunătățirea coordonării interinstituționale între MEC, ANT, APL și instituțiile de învățământ, prin crearea unor mecanisme clare cooperare, monitorizare și raportare. Lansarea mai multor programe în instituțiile de învățământ creează oportunități importante de promovare a participării tinerilor, cu toate acestea, în lipsa unui mecanism consolidat de coordonare și suport reciproc, multe activități riscă a prezenta doar un impact izolat. Este importantă conectarea la proces a unor instituții precum ANACEC, care pot amplifica impactul instituțional al programelor lansate.
- 6 Revizuirea calendarului de implementare, cu termene ferme și responsabilități clar definite, pentru a reduce decalajele și a crește eficiența intervențiilor până în 2026. Mai multe activități prezintă întârzieri sau amânări. În lipsa unui plan clar de mitigare și implicare a resurselor din sectorul de tineret, pot determina nerealizarea mai multor obiective și/ sau ținte propuse.

3.2. Concluzii și recomandări la capitolul obiective specifice și generale

Analiza nivelului de realizare a obiectivelor specifice și a obiectivului general din cadrul **Priorității III „Inovația socială inițiată și promovată de tineri”**, evidențiază o performanță neuniformă, cu rezultate vizibile în zona de inovație socială, dar cu întârzieri semnificative în consolidarea rolului autorităților publice locale și al organizațiilor studențești.

Prin urmare, concluzionăm următoarele:

Obiectivul specific 3.1 - Gradul de realizare rămâne scăzut, fiind atinse doar parțial țintele propuse. Doar o parte dintre APL II au inițiat programe de suport pentru tineri, în timp ce altele se află încă într-un stadiu incipient. Această situație reflectă un decalaj între ambiția strategiei și capacitatea instituțională și financiară reală a autorităților, ceea ce reduce impactul asupra dezvoltării comunitare. Având în vedere că la acest obiectiv gradul de implementare a activităților este ridicat dar impactul la nivel de obiectiv este relativ scăzut, este necesară o evaluare extensivă a modului de operare și eventual modificarea modului de implementare.

Obiectivul specific 3.2 - acest obiectiv înregistrează cele mai consistente progrese. Indicatorul privind numărul de inițiative implementate a fost atins integral, confirmând implicarea activă a organizațiilor de tineret și funcționalitatea Youth Lab. Totuși, indicatorul referitor la numărul cumulativ de proiecte susținute rămâne neatins (0/1), ceea ce arată că mecanismele de finanțare și sprijin la scară largă nu sunt încă suficient consolidate. Cu toate acestea, aici este necesară realizarea unei evaluări mai extensive a impactului inițiativelor finanțate, crearea unui mecanism de valorificare a bunelor practici și instrumente dezvoltate, îmbunătățirea vizibilității acestor inițiative.

Obiectivul specific 3.3 - Gradul de realizare este foarte redus. Indicatorul privind numărul organizațiilor studențești active are valoarea zero, iar progresele în crearea spațiilor multifuncționale și în sprijinirea organizațiilor sunt minime. Pentru accelerarea implementării acestor activități se recomandă identificarea unui partener strategic, externalizarea unor activități și regândirea planului de intervenție.

Obiectivul general 3 este realizat doar parțial. Dacă obiectivul 3.2 marchează progrese notabile, obiectivele 3.1 și 3.3 rămân la un nivel insuficient, ceea ce afectează coerența și impactul general al priorității.

RECOMANDĂRI:

- 1 (Obiectivul 3.1) Consolidarea rolului autorităților publice locale** - se impune accelerarea dezvoltării mecanismelor de co-finanțare și crearea unor instrumente clare de sprijin, pentru a stimula APL II să implementeze programe dedicate tinerilor.
- 2 (Obiectivul 3.2) Extinderea și scalarea inițiativelor de inovație socială** - Youth Labs trebuie integrate într-un cadru mai amplu de finanțare și mentorat, iar rezultatele obținute trebuie monitorizate și replicate la nivel național pentru a atinge indicatorul cumulativ.
- 3 (Obiectivul 3.3) Revigorarea participării tinerilor în mediul educațional** - este necesară accelerarea programelor de sprijin pentru organizațiile studențești, crearea efectivă a spațiilor multifuncționale și consolidarea proceselor interne de funcționare a structurilor asociative.
- 4 Îmbunătățirea mecanismelor de raportare și validare** - fiecare activitate trebuie documentată cu acte oficiale și surse publice verificabile, pentru a asigura transparența și credibilitatea procesului de monitorizare.

- 5 **Coerență interinstituțională** - realizarea obiectivului general depinde de o coordonare mai strânsă între MEC, ANT, APL, ANACEC și instituțiile de învățământ, evitând fragmentarea și suprapunerea intervențiilor.

3.3. Concluzii și recomandări la capitolul relevanța intervențiilor

Analiza relevanței intervențiilor în cadrul **Priorității III**, sugerează că, deși unele activități sunt foarte bine aliniate cu obiectivele și rezultatele propuse, există și segmente unde nivelul de potrivire și ambiție este doar moderat sau chiar scăzut. Această neuniformitate indică diferențe de consistență între domeniile vizate: inovația socială este mai bine susținută, în timp ce implicarea APL și dinamizarea structurilor studentești rămân parțial acoperite.

Prin urmare, concluzionăm următoarele:

Obiectivul specific 3.1 - Relevanța activităților este mixtă. În timp ce pentru rezultatul 3.1.2 (documente strategice de tineret elaborate și implementate) există o aliniere deplină, pentru rezultatul 3.1.1 (implementarea efectivă a programelor de tineret la nivelul APL) relevanța este redusă (0,33). Aceasta sugerează că planificarea nu a fost suficient de ambițioasă și că resursele puse la dispoziție sunt limitate, ceea ce afectează capacitatea autorităților locale de a livra schimbări la scară extinsă.

Obiectivul specific 3.2 - Relevanța activităților este mixtă. În timp ce pentru rezultatul 3.1.2 (documente strategice de tineret elaborate și implementate) există o aliniere deplină, pentru rezultatul 3.1.1 (implementarea efectivă a programelor de tineret la nivelul APL) relevanța este redusă (0,33). Aceasta sugerează că planificarea nu a fost suficient de ambițioasă și că resursele puse la dispoziție sunt limitate, ceea ce afectează capacitatea autorităților locale de a livra schimbări la scară extinsă.

Obiectivul specific 3.3 - Intervențiile propuse au o relevanță maximă (1). Atât pentru realizarea anuală a 20 de proiecte prin Youth Lab, cât și pentru atingerea țintei de 98 de programe de inovație socială până în 2026, activitățile planificate sunt clare, potrivite și bine susținute. Astfel, acest obiectiv se detașează ca fiind cel mai bine fundamentat și cu șanse ridicate de realizare integrală.

RECOMANDĂRI:

- 1 **Pentru Obiectivul 3.1 (APL II)** - este necesară revizuirea mecanismelor de sprijin și crearea unor stimulente mai clare pentru autoritățile locale, inclusiv resurse financiare suplimentare și asistență tehnică, astfel încât intervențiile să aibă un grad mai ridicat de relevanță și aplicabilitate.
- 2 **Pentru Obiectivul 3.2 (inovația socială)** - se recomandă menținerea și extinderea intervențiilor actuale, asigurând consolidarea Youth Labs ca platforme naționale și multiplicarea bunelor practici către alte organizații de tineret.
- 3 **Pentru Obiectivul 3.3 (participarea tinerilor în educație)** - trebuie intensificate programele dedicate dezvoltării organizațiilor studentești și alocate resurse mai consistente pentru infrastructura de tip „spații multifuncționale”, pentru a crește gradul de relevanță și fezabilitate a obiectivelor.
- 3 **Transversal** - este necesară o planificare strategică mai riguroasă, corelată cu analiza resurselor disponibile, astfel încât relevanța activităților să fie echilibrată între toate obiectivele și să reflecte în mod realist nivelul de ambiție stabilit în strategie.

EVALUARE TRANSVERSALĂ (INCLUSIV ȘI GEN, NEET, RURAL/URBAN ETC.)

Evaluarea transversală a **Programului de implementare a Strategiei „Tineret 2030”** pentru perioada 2023–2026 arată că principiile de incluziune, egalitate de gen și echitate teritorială sunt integrate în mod coerent la nivel de documente strategice, dar aplicarea lor practică rămâne neuniformă. În ansamblu, dimensiunile de gen, rural–urban și NEET traversează toate cele trei priorități ale strategiei – de la accesul la servicii de tineret, la participarea civică și inovația socială – însă vizibilitatea rezultatelor rămâne limitată din cauza lipsei datelor dezagregate și a mecanismelor standardizate de raportare.

1. Integrarea principiilor de incluziune și egalitate de șanse

Documentele normative (HG nr. 951/2023, HG nr. 22/2025, HG nr. 21/2025, Strategia „Tineret 2030”) promovează explicit principiile de acces echitabil, participare egală și non-discriminare, aliniate la ODD-urile 5 și 10. Totuși, majoritatea instrumentelor de implementare nu includ indicatori dedicați pentru monitorizarea impactului asupra tinerilor NEET, tinerilor din mediul rural, persoanelor cu dizabilități sau grupurilor minoritare.

Inițiativele dezvoltate cu suportul partenerilor internaționali (UNFPA, SDC, GIZ, UNICEF) au integrat punctual aceste dimensiuni, însă nu există un sistem național unitar care să permită urmărirea evoluției în timp.

2. Disparități teritoriale și demografice

Evaluarea confirmă persistența unor decalaje majore între mediul urban și rural. Centrele de tineret, consiliile locale și organizațiile de tineret sunt concentrate în localitățile urbane, ceea ce limitează accesul tinerilor din sate la servicii educaționale, culturale și civice.

Fenomenul tinerilor NEET (aprox. 26–30 % din populația 15–34 ani, potrivit BNS) continuă să afecteze mai ales zonele rurale și regiunile cu infrastructură slabă. Strategia urmărește reducerea acestui decalaj prin extinderea programelor de lucru de tineret și de formare profesională, însă lipsa unor date de monitorizare împiedică măsurarea progresului real.

3. Dimensiunea de gen

În toate cele trei priorități se observă o echilibrare relativă între fete și băieți în rândul beneficiarilor, cu o ușoară predominanță a fetelor în activitățile centrelor de tineret și în structurile reprezentative. Cu toate acestea, femeile tinere sunt mai puțin prezente în roluri de conducere sau în inițiative de antreprenoriat și inovare socială.

Documentele de politici abordează dimensiunea de gen la nivel declarativ, dar nu includ indicatori de performanță (ex. proporția femeilor în funcții decizionale, accesul la resurse și programe). Oportunitățile de formare, mentorat și leadership feminin rămân inițiative izolate, fără caracter sistemic.

4. Incluziunea grupurilor vulnerabile

Programele din cadrul celor trei priorități menționează accesul pentru tinerii din grupuri vulnerabile (cu dizabilități, minorități etnice, NEET etc.), dar instrumentele adaptate pentru participarea acestor grupuri sunt limitate.

De exemplu:

- 1 în cadrul centrelor de tineret, infrastructura adaptată și programele dedicate tinerilor cu dizabilități sunt rare;
- 2 campaniile de participare civică au acoperit întreg teritoriul, dar au avut impact redus asupra tinerilor cu dizabilități și minorităților, din cauza lipsei unor materiale accesibile;
- 3 în inițiativele de inovație socială, criteriile de selecție includ diversitatea, însă lipsa datelor dezagregate face imposibilă o evaluare reală a impactului.

5. Coerență între priorități

Deși abordarea transversală este recunoscută în Strategia „Tineret 2030”, aplicarea ei în cele trei domenii strategice rămâne fragmentată:

- 1 **Prioritatea I** a reușit să introducă principiile de incluziune în regulamentele centrelor de tineret, dar nu raportează beneficiarii dezagregat pe gen, rural/urban sau statut NEET.
- 2 **Prioritatea II** promovează participarea echitabilă și diversitatea, însă tinerii din mediul rural și NEET sunt slab reprezentați în structurile de participare locală.
- 3 **Prioritatea III** integrează principiul „nimeni nu este lăsat în urmă” în conceptul de inovație socială, dar nu dispune de indicatori specifici privind accesul grupurilor vulnerabile la programele de granturi.

Această situație denotă lipsa unei abordări intersectoriale consolidate, care să conecteze educația nonformală, participarea civică și inovarea socială într-un cadru comun de incluzi-

6. Concluzii și recomandări

- 1** Introducerea indicatorilor dezagregați (gen, rural/urban, statut NEET, dizabilități, etnie) în sistemul național de monitorizare a Strategiei și a Programului;
- 2** Standardizarea colectării datelor la nivelul APL, centrelor de tineret și organizațiilor finanțate, printr-un formular unic de raportare;
- 3** Dezvoltarea unui mecanism interinstituțional de analiză a incluziunii, sub coordonarea MEC și ANT, cu implicarea partenerilor ONU;
- 4** Integrarea formării tematice privind egalitatea și diversitatea în programele pentru lucrători de tineret, funcționari publici și coordonatori locali;
- 5** Extinderea programelor de outreach pentru tinerii din sate, NEET și grupuri vulnerabile, inclusiv prin lucrul mobil de tineret;
- 6** Asigurarea accesibilității universale (spații, materiale, instrumente digitale) pentru tinerii cu dizabilități în toate programele finanțate public.

În concluzie, Strategia „Tineret 2030” oferă un cadru solid de referință pentru abordarea transversală a incluziunii și egalității, însă pentru ca principiul „nimeni nu este lăsat în urmă” să fie reflectat real în politicile de tineret, este necesară o consolidare sistematică a datelor, indicatorilor și competențelor instituționale, care să asigure participarea echitabilă a tuturor tinerilor – indiferent de gen, statut social sau loc de reședință.

LECȚII ÎNVĂȚATE ȘI FACTORI DE SUCCES/EȘEC

Procesul de implementare a Strategiei „Tineret 2030” a reprezentat pentru întreg sectorul de tineret un exercițiu complex de reformă, învățare instituțională și adaptare la condițiile reale din teritoriu. Din analiza comparată a grilei de evaluare, a rapoartelor MEC și a discuțiilor cu reprezentanții centrelor de tineret reiese că, deși cadrul normativ și instituțional s-a consolidat vizibil, aplicarea sa practică este adesea fragmentară, neuniformă și dependentă de resursele locale.

Lecțiile învățate din procesul de implementare relevă, însă, diferențe importante între priorități: dacă în cazul Priorității I accentul a fost pe consolidarea infrastructurii și a resurselor umane, Prioritatea II a vizat participarea civică și cultura implicării, iar Prioritatea III a adus în prim-plan inovația socială și colaborarea dintre tineri, autorități și parteneri externi.

În toate cele trei cazuri, progresele sunt evidente la nivel normativ, dar aplicarea practică rămâne inegală, depinzând de capacitățile instituționale și de resursele locale disponibile.

Prioritatea I – Lucrul de tineret calitativ, accesibil și incluziv

Lecțiile desprinse din implementarea Priorității I confirmă faptul că existența unui cadru normativ unitar nu este suficientă pentru asigurarea calității serviciilor destinate tinerilor. Aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 951/2023 privind organizarea și funcționarea centrelor de tineret și instituirea mecanismului de finanțare pe bază de performanță (HG nr. 22/2025) au creat premise solide pentru dezvoltarea sectorului, dar aplicarea lor în teritoriu a fost neuniformă. Evaluarea arată o diferență de aproape 0,25 puncte între valorile raportate de MEC și cele ale experților, semn al discrepanțelor dintre progresul normativ și realitatea operațională.

Centrele de tineret intervievate (Ungheni, Criuleni, Fălești) au confirmat că procesul de finanțare, deși bine-intenționat, este perceput ca „birocratic și dificil de aplicat”, iar criteriile de selecție și feedback-ul lipsesc fapt ce scade de transparență. În același timp, mecanismul de evaluare anuală a calității programelor nu este încă funcțional, ceea ce împiedică o monitorizare obiectivă a rezultatelor. Lecția principală este că reglementările trebuie dublate de sprijin metodologic constant, financiar și mentorat instituțional, pentru a transforma conformitatea formală în calitate reală.

Profesionalizarea lucrătorilor de tineret a reprezentat o altă direcție prioritară, dar insuficient consolidată. Elaborarea standardelor ocupaționale și de calificare (Ordin MEC nr. 851/2024 și nr. 105/2025) este un pas important, însă lipsa unui sistem de validare funcțional și a unei politici salariale coerente face ca motivația personalului să rămână scăzută. „Nu există porțițe de creștere profesională, fiecare APL decide după bunul plac” – remarcă frecventă în discuțiile cu reprezentanții centrelor. Lecția desprinsă este că profesionalizarea nu poate fi doar formală; ea trebuie însoțită de recunoaștere reală, stimulente și formare continuă.

²⁹ Hotărârea nr. 951_2023 pentru aprobarea Regulamentului de activitate a Centrului de tineret

²⁹ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=146903&lang=ro

³⁰ OMEC851/2024

³¹ https://www.mec.gov.md/sites/default/files/4_cnc_specialist_in_lucrul_cu_tinerii.pdf

Dimensiunea incluziunii a scos la iveală o altă lecție esențială: deși principiile de egalitate și nediscriminare sunt menționate în toate documentele strategice, aplicarea lor practică este încă fragmentară. Diferențele între mediul urban și cel rural, precum și accesul redus al grupurilor NEET la servicii, arată că incluziunea trebuie transformată într-un proces sistematic, cu indicatori de monitorizare și resurse dedicate, nu doar într-un principiu declarativ.

În ansamblu, Prioritatea I demonstrează că sistemul de tineret din Republica Moldova a evoluat substanțial la nivel instituțional, dar are nevoie de stabilitate, coerență și resurse umane motivate pentru a transforma cadrul strategic într-o practică uniformă și sustenabilă.

Prioritatea II – Crearea culturii de participare civică și decizională în rândul tinerilor

Lecțiile desprinse din implementarea Priorității II indică o evoluție pozitivă în recunoașterea rolului tinerilor ca parteneri de dialog, dar și dificultăți semnificative în transformarea participării civice într-un mecanism instituțional stabil. În pofida existenței consiliilor locale și raionale de tineret, cultura participării rămâne fragilă și dependentă de inițiative temporare. Grila de evaluare arată un nivel de realizare mediu ($\approx 0,45$), cu valori ridicate în zonele unde partenerii de dezvoltare (UNFPA, GIZ, Coaliția Civică) au sprijinit procesul, și mult mai reduse în raioanele fără sprijin extern.

Programele de educație civică, instruire și voluntariat au contribuit la dezvoltarea competențelor tinerilor, dar lipsa continuității și a mecanismelor de sprijin post-proiect limitează efectele pe termen lung. Reprezentanții centrelor au menționat că „formăm grupuri civice, dar nu avem resurse pentru a menține activitatea lor după finalizarea instruirilor”. Această realitate arată că participarea civică trebuie tratată ca o infrastructură socială, nu doar ca un set de activități educaționale.

De asemenea, procesul de consultare între tineri și autorități este perceput ca formal. În multe cazuri, recomandările tinerilor nu se regăsesc în deciziile finale ale APL, ceea ce diminuează motivația și încrederea. Lipsa unei linii bugetare dedicate consiliilor de tineret reduce capacitatea acestora de a iniția proiecte proprii. În același timp, dimensiunea de gen și cea rural-urbană sunt tratate insuficient: femeile tinere și tinerii NEET participă în proporții reduse, iar datele dezagregate lipsesc aproape complet din raportările oficiale.

Lecția centrală este că democrația participativă nu se poate construi doar prin evenimente sau instruirii, ci prin mecanisme permanente de dialog, finanțare și responsabilitate comună. Este nevoie de stabilirea unui cadru de co-management între APL, centrele de tineret și organizațiile de tineret, care să asigure reprezentativitate, transparență și implicare efectivă în procesele decizionale.

În concluzie, Prioritatea II demonstrează progrese conceptuale importante, dar implementare practică limitată. Cultura participării începe să se contureze, însă fără sprijin financiar constant, mecanisme de implicare semnificativă și feedback și date de impact, aceasta riscă să rămână fragilă și dependentă de proiecte externe.

Prioritatea III – Inovația socială inițiată și promovată de tineri

Lecțiile desprinse din implementarea Priorității III confirmă potențialul inovației sociale ca instrument de dezvoltare comunitară și implicare a tinerilor, dar și vulnerabilitățile structurale ale acestui domeniu. Strategia a reușit să creeze un cadru normativ și instituțional solid – prin lansarea Centrului de Inovație Socială (Ordin MEC nr. 1171/2023³²) și a programelor Youth Labs – însă aplicarea practică a măsurilor rămâne inegală. Grila de evaluare indică un nivel general de realizare între 0,45 și 0,5, cu variații majore: Obiectivul 3.2, privind inițiativele de inovație socială ale organizațiilor de tineret, are cele mai bune rezultate (până la 0,87), în timp ce Obiectivul 3.1, legat de implicarea autorităților locale, rămâne nerealizat (0 puncte).

Crearea Youth Labs a fost o realizare importantă, oferind organizațiilor de tineret spații moderne, acces la echipamente și la resurse de mentorat. Cu toate acestea, lipsa unei analize de impact (3.2.1.4 – 0 p.) și a unei continuități bugetare afectează sustenabilitatea acestor inițiative. Programul de granturi pentru inovație socială, derulat în 2023 cu 31 de organizații beneficiare, a demonstrat potențialul mare al sectorului, dar neasigurarea fondurilor pentru 2024–2025 a dus la fragmentarea eforturilor.

Obiectivele care vizau implicarea APL (3.1.1 – 3.1.3) nu au fost realizate din lipsa unui mecanism de coordonare și a capacităților tehnice locale. În practică, inovația socială s-a concentrat în jurul capitalei și al partenerilor externi, în timp ce raioanele au rămas puțin implicate. Lecția principală este că inovația socială nu poate fi un produs exclusiv centralizat, ea trebuie ancorată în comunități, prin capacități locale, programe de co-finanțare și monitorizare comună.

Deși strategia a introdus concepte moderne și un cadru atractiv pentru tineri, lipsa unei conexiuni între inițiativele Youth Labs și politicile educaționale, de angajare sau de incluziune reduce impactul integrat. În plus, neexistând indicatori de performanță clari pentru inovația socială, evaluarea rămâne centrată pe activități, nu pe rezultate.

Lecția finală este că inovația socială trebuie tratată ca o componentă structurală a politicilor de tineret, nu ca un experiment temporar. Doar prin integrarea acestora în bugetele publice, cu mecanisme de raportare și evaluare de impact, se poate asigura sustenabilitatea pe termen lung.

³² Cu privire la organizarea concursului de selecție a partenerului de implementare pentru administrarea Centrului de Inovație

CONCLUZIE GENERALĂ

Cele trei priorități ale Strategiei „Tineret 2030” reflectă evoluția treptată a sectorului de tineret din Republica Moldova: de la standardizare instituțională (Prioritatea I), la participare civică (Prioritatea II) și până la inovație socială (Prioritatea III). Fiecare etapă a generat progrese vizibile, dar și lecții clare despre limitele actuale ale sistemului. Strategia a contribuit la consolidarea cadrului normativ și instituțional, iar colaborarea cu partenerii externi a produs rezultate tangibile, inclusiv prin extinderea rețelei centrelor de tineret, profesionalizarea resurselor umane și crearea unor mecanisme moderne de sprijin pentru inițiativele tinerilor.

Cu toate acestea, inegalitățile regionale, lipsa continuității financiare și insuficiența resurselor umane continuă să frâneze implementarea deplină a măsurilor planificate. În multe cazuri, decalajele dintre nivelul central și cel local, precum și aplicarea neuniformă a politicilor, afectează coerența și sustenabilitatea intervențiilor.

Viitorul strategiei depinde de capacitatea instituțiilor de a trece de la raportare formală la impact real, prin mecanisme transparente, participative și orientate spre rezultate măsurabile. Doar printr-o abordare integrată – care combină calitatea serviciilor, participarea civică și inovația socială – sectorul de tineret poate deveni un pilon sustenabil al dezvoltării democratice și sociale a Republicii Moldova.

Privită în ansamblu, Strategia „Tineret 2030” a beneficiat de o serie de factori favorizanți care au facilitat implementarea sa. Existența unui cadru normativ coerent și a unei viziuni strategice clare a creat premisele pentru o guvernare mai predictibilă în domeniul tineretului. Coordonarea dintre MEC, ANT și APL a început să funcționeze mai bine, chiar dacă procesul rămâne perfectibil. În același timp, implicarea partenerilor internaționali a oferit un sprijin consistent în elaborarea instrumentelor metodologice, finanțarea instruirilor și promovarea inovației sociale. Rețeaua centrelor de tineret s-a consolidat, devenind una dintre cele mai vizibile realizări ale strategiei, iar crearea juridică a Centrului de Inovație Socială demonstrează o intenție de valorificare a potențialului tinerilor ca agenți ai schimbării.

Pe de altă parte, evaluarea a evidențiat și o serie de factori limitativi care au frânat progresul. Aplicarea inegală a politicilor între regiuni rămâne una dintre cele mai mari provocări, determinată de capacități administrative diferite și de lipsa unei coordonări ferme la nivel național. Insuficiența resurselor umane și financiare afectează direct performanța centrelor, iar transparența redusă în procesul de finanțare continuă să genereze neîncredere între autorități și beneficiari. Lipsa unui sistem funcțional de monitorizare a calității programelor și absența unor date publice actualizate reduc capacitatea de luare a deciziilor bazate pe dovezi. În plus, dependența de proiecte externe și nivelul scăzut de salarizare a lucrătorilor de tineret afectează motivația și stabilitatea resurselor umane din sector.

În concluzie, implementarea Strategiei „Tineret 2030” a fost un proces de consolidare și experimentare, în care succesul s-a bazat pe colaborare, flexibilitate și sprijin extern, iar limitele au provenit în special din lipsa de coordonare și de resurse interne. Lecțiile desprinse oferă o direcție clară pentru perioada următoare: trecerea de la conformitate formală la impact real, prin întărirea capacităților locale, instituționalizarea proceselor de mentorat, asigurarea transparenței în finanțare și crearea unor mecanisme de motivare durabilă pentru lucrătorii de tineret.

Acest material este realizat în cadrul proiectului

“Implicarea civică pentru împuternicirea tinerilor și femeilor” implementat de Fundația Est-Europeană în parteneriat cu Consiliul Național al Tineretului din Moldova, Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare și Organizația Necomercială Agenția Regională de Dezvoltare din Tiraspol din resursele acordate de Uniunea Europeană și Suedia. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Fundației Est-Europene, al Consiliului Național al Tineretului din Moldova, Centrului Parteneriat pentru Dezvoltare și Organizația Necomercială Agenția pentru Dezvoltare Regională din Tiraspol, ale Uniunii Europene și/sau al Suediei.

cntm.corespondenta@gmail.com

www.cntm.md

Petru Rareș 18/A str. Chișinău, Republica Moldova